802/809
N40

Aristița
Negreanu

EXPRESII UZUALE în FRANCEZA MODERNĂ

EDITURA ȘTIINȚIFICĂ

Lei 4,25

802/401
N 40

Aristița Negreanu

EXPRESII UZUALE IN FRANCEZA MODERNĂ

Biblioteca municipală
Tîrgu-Mureș

378.245

Editura Științifică • București, 1972

1994 2012

Redactor : MIOARA REICHENBERG
Tehnoredactor : FLORICA WEIDLE

Coli tipar 10. Tiraj 64.000. Indici pentru clasificarea zecimală :

biblioteci mari : 44—3, biblioteci mici : 4.

Tiparul executat sub comanda nr. 20 694 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București, Republica Socialistă România.

Prefață

A cunoaște bine o limbă înseamnă, în cele din urmă, a-i stăpîni expresiile. Acestea sînt într-adevăr gradul suprem de organizare, în îmbinări consacrate, a tuturor nivelelor proprii unei limbi.

Expresiile sînt menite să redea cele mai subtile nuanțe de înțelesuri prin mici structuri, care izbesc fie prin construcția lor, fie prin spontaneitatea termenilor folosiți. Se cristalizează astfel în formulări lapidare adevărate comori de înțelepciune, care reflectă un proces îndelungat de șlefuire a instrumentului lingvistic.

De aceea cercetarea expresiilor reprezintă un capitol esențial, din păcate destul de neglijat, în studiul unei anumite limbi, mai ales al unei limbi străine.

În domeniul transpunerii expresiilor limbii franceze în românește, cartea de față vine să umple un gol: ea reunește cele mai uzuale expresii ale francezei actuale, fiind un îndrumar prețios și pentru cei care o predau și, mai ales, pentru cei care o învață. Cunoscînd măcar o mică parte din expresiile transpuse în românește, vom avea o imagine nouă, surprinzătoare, asupra unei limbi despre care se spune, pe nedrept, că este o limbă abstractă, intelectuală. Reunirea expresiilor franceze într-un volum, chiar restrîns, reprezintă de fapt o pledoarie pentru folosirea limbii curente, spontane, cea care este chemată în fiecare clipă să redea nemijlocit toate stările vorbitorului. Fără a mai vorbi de latura practică și în același timp agreabilă: cînd cineva neavertizat află că *poser un lapin* înseamnă „a da plasă" încearcă o plăcută surpriză provenită din contrastul dintre cele două limbi, din ineditul imaginii.

Întîlnim în volumul de față o gamă întreagă de expresii. Cele mai elementare sînt alcătuite din simpli termeni luați într-o accepție deosebită în franceză, de tipul *piquer quelque chose* „a șterpeli ceva".

Uneori există diferențe mici între cele două limbi și de aceea înșelătoare, ca în îmbinările *tenir tête* „a ține piept", *jouer sa peau* „a-și risca pielea", *manger à sa faim* „a mînca pe sătur" etc.

Cele mai complexe expresii sînt cele care cuprind elemente figurate, îndeosebi cele luate global într-o accepție puțin prevăzută, ca în construcția metonimică *mettre de l'eau dans son vin* „a se mai domoli".

Numeroase probleme s-au pus în fața autoarei atît din punctul de vedere al selecției, cît și, mai ales, al traducerii.

Cititorul va observa ușor efortul de a găsi echivalentul exact în limba română. Sînt numeroase cazurile cînd nu ni se oferă o simplă traducere, ci un echivalent românesc expresiv, uneori chiar mai sugestiv decît în limba franceză; astfel, de pildă, fr. *laisser tomber* e transpus prin „a lăsa baltă", iar o îmbinare binecunoscută ca *noblesse oblige*, prin proverbul „obrazul subțire cu cheltuială se ține". Evident, găsim și proverbe franceze ca *l'habit ne fait pas le moine* „nu haina face pe om", care lărgesc mult cadrul lucrării.

Din puținele cuvinte spuse mai sus, rezultă, deși sumar, complexitatea structurării expresiilor și impotarnța lor în buna cunoaștere a unei limbi.

Consultarea volumului de față va fi foarte utilă în primul rînd pentru însușirea celor mai fine nuanțe ale limbii franceze. În al doilea rînd, el oferă un bogat material pentru studii teoretice și aplicate în domeniul analizei structurale a expresiilor în general și al vastelor resurse ale limbii franceze, în special.

P. MICLĂU

Lista de abrevieri

arg. — termen argotic
auto — automobilism
fam. — termen familiar
fig. — figurat
inf. — infinitiv
iron. — termen ironic
lit. — literatură
mar. — marină
mil. — termen militar
peior. — peiorativ
pop. — termen popular
prov. — proverb

a

abbatre de la besogne, du travail a trudi din greu
abattre ses cartes a da cărțile pe față
abattre son jeu (*fig.*) **1.** a da cărțile pe față. **2.** a trece la acțiune
s'abîmer dans ses pensées, sa douleur a se cufunda în gînduri, a fi copleșit de durere
aborder quelqu'un de but en blanc (*fig.*) a aborda pe cineva direct, cu curaj
aborder de front un problème a ataca direct o problemă
aborder un virage (*auto*) a se angaja într-o curbă
s'aborder de front dans une discussion a se înfrunta într-o discuție
s'aboucher avec quelqu'un a se înhăita cu cineva
aboyer après les chausses de quelqu'un (*fig.*) a urmări, a hărțui, a se ține de cineva
abreuver quelqu'un d'humiliations, de coups a copleși pe cineva cu umilințe, cu lovituri
s'abrutir de travail a se speti muncind
abuser quelqu'un a înșela pe cineva
accorder ses violons, ses flûtes (*fig.*) a se pune de acord
accoucher aux fers a crea ceva cu greu, (*fig.*) a naște cu forcepsul
accoucher d'une souris (*fam.*) a nu face mare scofală
accourir dare-dare a sosi prompt, în graba mare
accrocher l'oeil a atrage privirea
accrocher quelque chose (*fam.*) a reuși să înhațe, să pună mîna pe ceva
s'accrocher à toutes les branches (*fig.*) a se agăța și de un pai
s'accrocher à quelqu'un (*fam.*) a se agăța de cineva, a importuna pe cineva
s'accrocher avec quelqu'un (*fam.*) a se lua la harță cu cineva
se l'accrocher (*pop.*) a strînge cureaua
accuser le coup a simți lovitura
accuser quelqu'un à faux a acuza pe cineva pe nedrept
accuser de la fatigue, l'âge a trăda oboseala, vîrsta
accuser quelque chose a scoate în evidență, a accentua ceva
accuser réception a aviza de primire

acheter du beau (*fam.*) a cumpăra o marfă extra
acheter quelque chose pour une bouchée de pain a cumpăra ceva pe nimica toată
acheter chat en poche a cumpăra cu ochii închiși
acheter comptant a cumpăra cu bani gheață
acheter à bon compte a cumpăra ieftin
acheter une conduite (*fam.*) a-și corecta purtarea, a se cumința
acheter du juste à coudre a cumpăra confecții la ultima probă
acheter à crédit, à tempérament, à terme a cumpăra în rate
acheter du tout fait a cumpăra lucruri de gata
acheter de seconde main a cumpăra prin intermediar, (de) la a doua mînă
acheter au prix doux, dans les prix doux a cumpăra ieftin
acheter la complicité de quelqu'un a cumpăra complicitatea cuiva
achever ses jours, sa vie a-și sfîrși zilele, viața
acquiescer de la tête a da afirmativ din cap
administrer des coups à quelqu'un (*fam.*) a trage cîteva cuiva
adorer le veau d'or (*fig.*) a avea cultul banului
adoucir les angles (*fig.*) a atenua asperitățile
adoucir un chagrin, une douleur a alina o supărare, o durere
adoucir le coloris a atenua culoarea
adoucir ses expressions a-și tempera expresiile
adoucir les misères, le sort de quelqu'un a ușura nenorocirile, a îndulci soarta cuiva
adresser quelque chose à quelqu'un a trimite ceva cuiva (la domiciliu)
affecter des airs, de grands airs a-și da aere, a face pe importantul
afficher un placard a lipi un afiș
s'agenouiller devant le pouvoir (*fig.*) a-și pleca capul în fața autorității
agir auprès de quelqu'un a interveni pe lîngă cineva
agir à l'aveuglette a acționa la întîmplare, orbește
agir sur avis a acționa după indicații, ordin, sfat
agir à la barbe de quelqu'un a acționa sub nasul cuiva
agir de concert a acționa de comun acord, împreună
agir en grande dame a se purta ca o doamnă
agir à découvert a acționa pe față
agir en dessous a acționa pe dedesubt

agir à sa guise a acționa după bunul său plac
agir sous main a lucra pe sub mînă
s'agir bel et bien de a fi fără îndoială vorba de
aiguiller quelqu'un sur une voie de garage (*fig.*) a pune pe cineva pe linie moartă
aiguiser une épigramme a face o epigramă usturătoare
aimer ailleurs a iubi pe altcineva
aimer ses aises a ține la comoditatea sa
aimer d'amour a fi îndrăgostit
aimer l'ancien a fi amator de antichități
aimer autant ça a prefera
aimer besogne faite a-i plăcea să-i vină totul de-a gata
aimer bien quelqu'un a ține la cineva
aimer la bouteille (*fam.*) a trage la măsea
aimer mieux (**que**) a prefera
aimer mieux l'être que paraître a nu pune preț pe aparențe
aimer mieux que les yeux de sa tête a iubi mai mult decît ochii din cap
aimer l'odeur de la poudre (*fig.*) a-i plăcea mirosul prafului de pușcă, războiul
aimer les plaisirs de la table a fi amator de mîncare bună
aimer comme la prunelle de ses yeux a iubi ca pe lumina ochilor
ajouter foi à quelque chose a da crezare unui lucru
ajuster son coup (*fig.*) a-și cîntări bine lovitura
les aligner (*pop.*) a scoate gologanii, a plăti
alimenter la conversation (*fig.*) a întreține conversația
aller à ses affaires (*fig.*) a-și vedea de treabă
aller sur ses vingt (**trente, quarante etc.**) **ans** a merge pe douăzeci (treizeci, patruzeci etc.) de ani
aller à l'autel (*fig.*) a pune pirostriile
aller de l'avant (fig.) a-i da înainte
aller doucement en besogne a nu se omorî muncind
aller rudement en besogne a munci cu îndîrjire, cu nădejde
aller jusqu'au bout d'une affaire, de ses études a isprăvi o treabă, studiile
aller jusqu'au bout de ses idées a fi consecvent
aller sur les brisées de quelqu'un a intra în concurență cu cineva, a se băga pe fir
aller cahin-caha (*fam.*) a merge șontîc-șontîc, tîrîș-grăpiș
aller à Canossa a merge la Canossa, a face *mea culpa*

aller au-delà de sa charge a-și depăși atribuțiile
aller son (petit bonhomme de) chemin a-și urma neabătut drumul său
aller à cloche-pied a sări într-un picior
aller clopin-clopant (*fam.*) a merge șontîc-șontîc
aller au petit coin (*fam.*) a merge pînă afară (la W.C.)
aller de compagnie avec a merge împreună cu
aller contre le courant (*fig.*) a merge împotriva curentului
aller à Cracovie (*pop.*) a spune brașoave
aller à Crevant (*pop.*) a crăpa, a muri
aller aux cris (*arg.*) a face tămbălău, scandal
aller à la découverte a merge în explorare
aller à la dérive (*fig.*) (*despre întreprinderi, proiecte*) a se duce de rîpă
aller à Dormillon (*pop.*) a dormi
aller (bien) ensemble a se potrivi (de minune)
aller (droit) au fait a intra (direct) în subiect
aller à la file a merge în șir
aller aux informations, aux renseignements a lua informații
aller au labeur (*arg.*) a merge la lucru
aller chercher de la laine et revenir tondu (*fig.*) a se lăsa păcălit în afaceri
aller se plaindre en haut lieu a merge să te plîngi „sus"
aller et venir comme un lion en cage a se plimba ca un leu în cușcă
aller au lit a se băga în pat, a se culca
aller de mal en pis a merge din rău în mai-rău
aller à la messe d'une heure ou deux (*arg.*) a răspunde prea tîrziu la dragostea cuiva
aller dans le monde a ieși în lume
aller de par le monde a umbla în lumea largă
aller dans un monde meilleur a trece într-o lume mai bună
aller à Montretout (*pop.*) a se arăta la doctor
aller par monts et par vaux a umbla peste mări și țări, a cutreiera lumea
aller à Niort (*pop.*) a lua pe „nu" în gură, în brațe
aller aux nouvelles a se interesa de, despre
aller contre les ordres de quelqu'un a călca dispozițiile cuiva
aller à l'autre a se duce pe lumea cealaltă
aller de pair a se potrivi, (*fig.*) a merge mînă în mînă
aller à la pêche (*arg.*) a fi pe liber

aller comme le Pont Neuf a fi sănătos tun
aller au plus pressé a începe cu ce e mai urgent
aller comme sur des roulettes (*fig.*) a merge strună, ca pe roate
aller au royaume des taupes a da ortul popii
aller en soirée a merge la o recepție, o serată
aller un train d'enfer a merge cu viteză infernală
aller bon train a merge repede
aller à fond de train a merge în goana mare
aller son petit train-train a-și petrece viața calm, obișnuit, monoton
aller aux urnes a vota
aller en vadrouille (*fam.*) a hoinări, a merge în vijîială
aller contre vents et marées a continua în ciuda tuturor piedicilor
aller selon le vent a se da după cum bate vîntul
aller à Versailles (*pop.*) a se răsturna (cu mașina)
aller de vie à trépas a-și da duhul
aller plus vite que les violons (*fam.*) a face ceva prea repede, a precipita lucrurile
n'aller que d'une jambe (*fig.*) a merge prost, a șchiopăta
s'en aller (*fig.*) a se duce (pe lumea cealaltă)
s'en aller à l'anglaise a o șterge englezește
s'en aller d'un seul coup a dispărea deodată
s'en aller à tous les diables a se duce la toți dracii
s'en aller en fumée a se spulbera în vînt
s'en aller l'oreille basse (*fig.*) a pleca cu coada între picioare
s'en aller les pieds devant (*fig.*) a ieși cu picioarele înainte
y aller carrément a merge drept la țintă
y aller de toutes ses économies a-și pune în joc toate economiile
y aller (un peu) fort a se purta (prea) aspru, a exagera
y aller mou (*pop.*) **1.** a se lăsa pe tînjală. **2.** a proceda fără violență
y aller de ce pas a pleca imediat, pe loc
y aller de sa personne, sa vie a fi în joc propria-i persoană, viață
ne pas y aller par quatre chemins a proceda direct, a nu merge pe ocolite
ne pas y aller avec le dos de la cuiller (*fam.*) a proceda fără menajamente, energic
ne pas y aller de main morte a acționa dur; a ataca cu violență

allonger de l'argent à quelqu'un (*pop.*) a da gologani cuiva
allonger une gifle à quelqu'un (*fam.*) a arde o palmă cuiva
allonger le pas a grăbi pasul
allonger une sauce (*fig.*) a întinde pelteaua
allonger quelqu'un au tapis (*pop.*) a doborî pe cineva la pământ
allumer un mec avec son 6,35 (*arg.*) a trage în cineva
amener les couleurs a coborî steagul
amener pavillon 1. (*mar.*) a coborî pavilionul. **2.** (*fig.*) a închina steagul, a se preda.
s'amuser comme une croûte de pain derrière une malle a se plictisi de moarte
s'annexer le meilleur morceau (*fam.*) a lua bucata cea mai grasă
appeler quelqu'un à une charge, une fonction, un poste a numi pe cineva într-o slujbă, o funcție, un post
appeler un chat un chat a spune lucrurilor pe nume
appeler les choses par leur nom a spune lucrurilor pe nume
appeler sous les drapeaux a chema sub drapel, a înrola în armată, a recruta
appeler quelqu'un en justice a da pe cineva în judecată
appeler les reserves a mobiliza
en appeler a face recurs
en appeler à (*fig.*) a face apel la
applaudir à quelque chose a aproba, a fi de acord cu ceva
apporter son appoint a-și da concursul, a ajuta, a contribui
apporter de l'eau au moulin de quelqu'un (*fig.*) a da apă la moară cuiva
apporter sa pierre à l'édifice (*fig.*) a-și aduce contribuția la o operă
en apprendre de belles sur quelqu'un a afla lucruri scandaloase despre cineva
s'approcher de l'autel, de la sainte table (*rel.*) a se împărtăși
appuyer sur le champignon (*fam.*) a apăsa pe accelerator, a accelera
appuyer sur la chanterelle (*fig.*) a atinge la coarda simțitoare
appuyer la demande, la proposition, la candidature de quelqu'un a susține cererea, propunerea, candidatura cuiva
appuyer sur la droite, sur la gauche (*auto*) a o lua la dreapta, la stînga

appuyer son regard sur quelqu'un, quelque chose (*fig.*) a fixa insistent pe cineva, ceva
s'appuyer une corvée (*pop.*) a face o corvoadă
armer quelqu'un contre un autre a aținta pe cineva împotriva altcuiva
arpenter l'asphalte (*fam.*) a umbla încolo și încoace pe trotuar, (*fig.*) a măsura strada
arracher l'âme, la vie à quelqu'un 1. a omorî pe cineva. **2.** (*fig.*) a-i sfîșia cuiva inima
arracher des bras de la mort a smulge din ghearele morții
arracher le masque, le voile à quelqu'un (*fig.*) a demasca pe cineva
s'arracher les yeux (*fig.*) a-și scoate ochii
arranger quelqu'un de la belle manière a bîrfi pe cineva
s'arranger à l'amiable a se pune de acord
s'arranger de quelque chose a se acomoda, a se împăca cu ceva
arrêter son choix sur a se fixa la, a se opri asupra
arrêter le lieu, le jour d'un rendez-vous a fixa locul, ziua unei întîlniri
s'arrêter en bon chemin (*fig.*) a renunța la o treabă bine începută, (*fig.*) a se opri în drum
arriver comme une bombe (*fig., fam.*) a pica pe neașteptate
arriver au terme de son existence a ajunge la capătul vieții
arriver comme les carabiniers (*fam.*) a sosi la spartul tîrgului
arriver comme un cheveu, des cheveux sur la soupe (*fam.*) a cădea ca musca-n lapte
arriver comme un chien dans un jeu de quilles (*fam.*) a sosi pe nepusă masă
arriver dans un fauteuil (*fam.*) a se clasa cu ușurință primul într-o competiție
arriver à ses fins a-și atinge scopul
arriver au Magnificat a sosi a șaptea zi după Scripturi
arriver comme mars, marée en carême a sosi cu regularitate, în mod inevitabil
arriver dans un mouchoir (*sport*) a sosi în pluton compact
arriver sur les pas de quelqu'un a sosi imediat după cineva
arriver avec les pompiers de Nanterre a sosi la spartul tîrgului
arriver à bon port (*fig.*) a sosi cu bine
arriver premier comme une fleur (*fam.*) a ieși primul fără efort
arriver bon premier, bon dernier dans une course a sosi primul, ultimul într-o cursă

arriver mal à propos a pica prost
arriver à la queue leu leu a sosi unul după altul, în șir indian
ne pas arriver à la cheville, à la ceinture de quelqu'un (*fig.*) a nu ajunge nici la degetul cel mic al cuiva
arrondir les angles (*fig.*) a atenua asperitățile
arrondir son champ, sa fortune (*fig.*) a-și rotunji bucata de pămînt, averea
arroser son café a-și stropi cafeaua cu alcool
arroser ses galons (*fam.*) a face cinste pentru, a „uda" o avansare
arroser quelqu'un (*fig., fam.*) a „unge" pe cineva
arroser son repas d'un bon vin a-și stropi masa cu un vin bun
assainir une monnaie a stabiliza o monedă
assener une réplique, une plaisanterie (*fig.*) a trînti o replică, o glumă (grosolană)
s'asseoir sur ses talons a se așeza pe vine
assouvir sa vengeance a-și potoli setea de răzbunare
assurer ses arrières a-și acoperi retragerea
s'assurer par soi-même a se încredința singur
attacher le grelot a lua inițiativa, a face primul pas într-o chestiune delicată
ne pas attacher ses chiens avec des saucisses (*fam.*) a fi zgîrie-brînză
atteindre le cent à l'heure (*auto*) a atinge suta (de kilometri) pe oră
atteler quelqu'un à un travail, à une tâche (*fig.*) a înhăma pe cineva la o treabă
attendre quelqu'un comme le Messie a aștepta pe cineva ca pe Cristos
attendre quelqu'un comme les moines l'abbé a nu aștepta pe cineva cu masa
attendre quelqu'un de pied ferme a aștepta pe cineva gata să-l înfrunți
attendre quelqu'un au tournant (*fam.*) a prinde pe cineva la cotitură
s'attirer un savon (*fig., fam.*) a merita o săpunealâ
attraper le coup (*fam.*) a prinde, a căpăta îndemînare
attraper un fameux coup de soleil a face o insolație de toată frumusețea
attraper quelques bribes de conversation (*fig.*) a surprinde frînturi de conversație

attraper quelqu'un par la peau du cou, du dos, des fesses (*pop.*) a prinde, a reține pe cineva în ultimul moment
attraper le torticolis (*fam.*) a-i înțepeni gîtul
s'autoriser d'un usage a se folosi de un precedent
s'avachir à ne rien faire (*fig.*) a se moleși din cauza inactivității
avaler des couleuvres a înghiți un afront, un bobîrnac
avaler la dragée, le morceau, la pilule (*fam.*) a înghiți hapul, a nu avea încotro
avaler sa langue (*fig.*) a-și înghiți limba, a păstra tăcere
avaler un livre, un roman (*fig.*) a înghiți o carte, un roman
avaler l'obstacle (*sport*) a trece peste obstacole
avaler sa rage (*fig.*) a-și stăpîni revolta, furia
avaler sa salive a-și înghiți vorbele
avaler d'un (seul) trait a înghiți dintr-o sorbitură
avancer comme une tortue a merge ca melcul
avancer d'un cran (*fig.*) a urca cu o treaptă
avancer, retarder son départ de... a pleca mai devreme, mai tîrziu cu...
avancer, retarder une montre a da ceasul înainte, înapoi
avancer pas à pas a înainta cu precauție
avancer une proposition (*fig.*) a face o propunere
avancer son travail, son ouvrage a înainta cu treaba, cu lucrul
ne pas avancer d'un pouce a nu înainta nici cu un pas, a nu se clinti din loc
aveugler une voie d'eau, une fenêtre a astupa o spărtură într-o navă, o fereastră
avoir de l'abattage (*fig., despre un actor, un prezentator etc.*) a fi antrenant, a face antren
avoir de drôles d'abattis (*pop.*) a avea mîini și picioare caraghios de lungi
avoir quelqu'un, quelque chose en abomination a detesta pe cineva, ceva
avoir des absences (*fig.*) **1.** a fi distrat, a nu fi atent. **2.** a fi uituc
avoir accès auprès de quelqu'un a avea (oricînd) ușă deschisă la cineva
avoir des accointances a avea relații, cunoștințe (uneori compromițătoare)
avoir de l'acquis a avea experiență, a ști multe

avoir affaire à forte partie (*fig.*) a avea de-a face cu un adversar de temut
avoir son affaire (*pop.*) a i se veni de hac, a fi omorît
avoir l'air absent a părea distrat
avoir l'air de sortir d'une boîte a arăta ca scos din cutie
avoir l'air d'avoir avalé sa canne, son parapluie a părea că a înghiţit un băţ
avoir l'air (tout) chose (*fam.*) a arăta ridicol de sentimental
avoir l'air comme il faut a părea cumsecade
avoir l'air godiche (*fam.*) a părea naiv, stîngaci, prostuţ
avoir l'air guilleret a părea bine dispus, vesel
avoir l'air un peu perdu a părea descumpănit
avoir l'air de revenir de Pontoise a părea picat din lună
avoir (fort) bon air a fi (foarte) arătos
avoir un drôle d'air a avea un aer ciudat
avoir grand air a fi distins, a face impresie
avoir tout l'air de a părea că
avoir des airs penchés (*iron.*) a afişa un aer gînditor
avoir une algarade avec quelqu'un a se ciorovăi (din senin) cu cineva
avoir de l'allure a fi distins
avoir une drôle d'allure (*fam.*) a avea un aspect ciudat, a arăta cam bizar
avoir l'âme chevillée au corps (*fam.*) a avea şapte suflete, zece vieţi
avoir trente (**quarante** etc.) **ans** (**bien**) **sonnés** a avea treizeci (patruzeci etc.) de ani bătuţi pe muchie
avoir de l'aplomb 1. a avea siguranţă de sine. **2.** a avea tupeu
avoir un appétit d'oiseau a mînca ca o păsărică
avoir une araignée dans le plafond, au plafond (*fig.*, *fam.*) a fi ţicnit, a avea o păsărică
avoir une ardoise (*fig.*, *fam.*) a ţi se da pe datorie (la prăvălie)
avoir des ardoises partout (*fig.*, *fam.*) a fi plin de datorii
avoir l'argent facile a nu i se lipi banii de degete
avoir plein d'argent a fi plin de bani
avoir du vif-argent dans les veines a avea argint viu, a nu avea astîmpăr
avoir l'art et la manière a şti să, a te pricepe să, la
avoir tous les atouts dans son jeu a avea toate şansele de partea sa

avoir (grand) avantage à a trage (mare) profit din, a avea (mult) de folosit din
avoir un avantage sur quelqu'un a fi superior cuiva
avoir du bagou (*fam.*) a şti să dea cu gura
avoir une bonne balle (*pop.*) a avea un cap simpatic, o mutră veselă
avoir un bandeau sur les yeux (*fig.*) a fi cu ochii legaţi, a nu înţelege nimic
avoir barre(s) sur quelqu'un (*fig.*) a avea influenţă, putere asupra cuiva
avoir beau (+ *inf.*) degeaba
avoir son bachot a fi bacalaureat
avoir bec et ongles (*fig.*) a şti să se apere şi să atace, (*fig.*) a muşca
avoir bon bec (*fam.*) a fi bun de gură
avoir le béguin pour quelqu'un (*fig.*, *fam.*) a avea cîrlig la cineva
avoir la berlue (*fam.*) **1.** a avea orbul găinilor. **2.** (*fig.*) a-şi face iluzii
avoir du bien a avea avere, (*fig.*) a avea cheag
avoir un boeuf sur la langue a nu vorbi (după ce i s-a cumpărat tăcerea)
avoir ras le bol a fi sătul pînă-n gît
avoir du bon a avea o calitate, a prezenta un avantaj
avoir quelqu'un à la bonne (*fam.*) a avea pe cineva la inimă
avoir la bosse du commerce etc. a avea aptitudini, a fi făcut pentru comerţ etc.
avoir la bouche close a tăcea chitic, a păstra un secret
avoir la bouche enfarinée (*fig.*, *fam.*) a fi (ridicol de) naiv
avoir une bouche mal garnie a nu mai avea dinţi în gură, a avea gura ştirbă
avoir la bouche pleine d'une chose a vorbi tot timpul (cu entuziasm) despre acelaşi lucru
avoir la bougeotte (*fam.*) a nu putea sta locului, a avea mîncărime la tălpi
avoir la bourse bien garnie a avea punga plină, bani la chimir
avoir la bourse plate, légère a fi lefter, pe drojdie
avoir la bourse ronde a fi plin de bani
avoir de la bouteille (*fam.*) a avea experienţă
avoir de la branche (*fig.*) a fi rasat, distins
avoir un bras de fer a fi mînă de fier

avoir le bras long a avea influenţă, putere, credit
avoir quelqu'un sur les bras 1. a avea pe cineva în grijă. **2.** (*fig.*) a duce pe cineva în spinare
avoir un brouillard devant les yeux (*fig.*) a avea ca o ceaţă pe ochi
avoir une rude, une sacrée caboche (*fig., fam.*) a fi al dracului de încăpăţînat
avoir le cafard (*fig.*) a fi melancolic; a avea gînduri negre
avoir (un) bon caractère a fi cumsecade, amabil, înţelegător, blînd, sociabil, simpatic
avoir (un) fichu, foutu caractère (*fam.*) a avea un caracter imposibil, a fi al dracului
avoir (un) mauvais caractère a fi rău, afurisit, morocănos, irascibil, brutal, violent
avoir plus d'une carte dans son jeu a avea mai multe posibilităţi, şanse
avoir la casquette en peau de fesses (*arg.*) a fi chel ca o lună plină
avoir le cerveau, la tête fêlé(e) (*fam.*) a fi ţicnit
avoir la chair de poule a i se face pielea de găină (de frig sau de frică)
avoir une châsse qui fait le tapin et l'autre qui guette les poulets (*arg.*) a se uita cu un ochi la slănină şi cu altul la făină
avoir les chasses qui font roue libre (*arg.*) a-i juca ochii în cap
avoir un chat dans la gorge (*fig.*) a fi răguşit
avoir d'autres chats à fouetter (*fig.*) a avea ceva mai bun de făcut
avoir chaud (*fam.*) a-l trece năduşelile (de frică)
avoir chaud aux fesses (*fig., fam.*) a-i ţîţîi fundul (de frică)
avoir les cheveux comme de l'étoupe a avea părul neîngrijit, ca nişte cîlţi
avoir du chien a avea pe vino-ncoace
avoir un choix fou a avea din plin de unde alege
avoir à la chouette (*arg.*) a avea pe cineva la inimă
avoir assez d'une chose a fi sătul, a se fi plictisit de ceva
avoir de la classe a avea distincţie
avoir quelque chose à coeur a-i sta ceva la inimă, a-l preocupa ceva
avoir le coeur de a te lăsa inima să
avoir un coeur d'artichaut (*fig., fam.*) a fi flusturatic, (*fam.*) a fi inimă zburdalnică

avoir le coeur sur la bouche ce-i în guşă şi-n căpuşă
avoir le coeur dur a avea o inimă de piatră
avoir le coeur gros, plein a-i fi inima grea
avoir le coeur sur le bord des lèvres a-i fi greaţă
avoir le coeur sur la main (*fam.*) a-şi da şi sufletul (pentru altul), a fi generos
avoir du coffre (*fig., fam.*) a fi zdravăn, solid
avoir commerce avec quelqu'un (*lit.*) a avea de-a face, relaţii cu cineva
avoir un compère-loriot a avea un urcior (la ochi)
avoir le compas dans l'oeil (*fam.*) a aprecia din ochi
avoir son compte (*fam.*) **1.** a o păţi, a-şi lua porţia. **2.** a fi beat
avoir ses comptes à jour a-şi ţine socotelile la zi
avoir la conscience du juste, nette, en paix a avea conştiinţa curată, împăcată
avoir bonne, mauvaise conscience a avea conştiinţa împăcată, încărcată
avoir plus d'une corde, plusieurs cordes à son arc (*fig.*) a avea multe posibilităţi de a reuşi
avoir un côté sympathique a avea ceva simpatic
avoir les côtes en long (*fam.*) a avea oase în burtă
avoir ses coudées franches a avea libertate de acţiune
avoir le coup (*fam.*) a prinde, a învăţa, a căpăta îndemînare
avoir un bon coup de fourchette (*fam.*) a fi mare mîncău
avoir du coup d'oeil a avea intuiţie, discernămînt
avoir le coup d'oeil juste (*fig.*) a avea ochi
avoir le couteau sur la gorge a fi cu cuţitul la gît
avoir du cran (*fig., fam.*) a avea curaj, a fi îndrăzneţ
avoir le débit facile a vorbi cu uşurinţă
avoir du culot (*pop.*) a avea tupeu
avoir une drôle de dégaine (*fam., peior.*) a arăta cam ciudat, ca altă aia
avoir la dent (*pop.*)a fi flămînd ca un lup
avoir la dent dure (*fam.*) a fi foarte sever, aspru (în critică)
avoir les dents longues (*fam.*) a fi lacom, acaparator, ambiţios
avoir une dent contre quelqu'un (*fam.*) a avea un dinte împotriva cuiva
avoir une bonne descente (*fig., pop.*) a mînca cît şapte, ca un spart

avoir le dessous (*fig.*) a fi învins, a ceda
avoir le dessus (*fig.*) a învinge, a cîștiga
avoir le diable au corps (*fig.*) a avea pe dracu în el
avoir des doigts de fée (*fig.*) a avea mîna ușoară; a lucra cu mare îndemînare
avoir bon dos (*fig.*) a sluji drept pretext, paravan
avoir froid dans le dos (*fig.*) a-l trece fiorii (de frică)
avoir droit de cité quelque part (*fig.*) a putea fi admis, a putea figura undeva
avoir l'eau à la bouche a-i lăsa gura apă
avoir l'échine flexible, souple (*fig.*) a avea spinarea îndoită, a fi servil
avoir égard à quelque chose a lua în considerație, a ține cont de ceva
avoir des embarras d'argent, financiers a sta prost cu banii, a avea greutăți financiare
avoir ses entrées chez quelqu'un, dans un lieu (*fig.*) a avea ușa deschisă la cineva, undeva
avoir l'épiderme chatouilleux (*fig.*) a fi susceptibil; (*arg.*) a se șifona
avoir des espérances a avea speranța, perspectiva unei moșteniri
avoir l'esprit à a-i arde de, a-i sta capul la
avoir l'esprit ailleurs, absent a avea capul la altceva, a fi distrat
avoir l'esprit de corps a avea spirit de solidaritate
avoir l'esprit dérangé a fi scrîntit
avoir l'esprit d'équipe a avea spirit de colectiv, de echipă
avoir l'esprit d'entreprise a avea spirit întreprinzător
avoir l'esprit de l'escalier (*fig.*, *fam.*) a găsi replica prea tîrziu; (*fam.*) a-i pica fisa cu întîrziere
avoir l'esprit à l'envers a fi sucit
avoir l'esprit mal tourné a-i umbla mintea la prostii
avoir bon esprit a fi binevoitor, săritor
avoir le bon esprit de faire quelque chose a avea buna idee de-a face ceva
avoir mauvais esprit a fi neîncrezător; a fi al dracului
avoir de l'estomac (*fam.*) a avea tupeu
avoir un estomac d'autruche a avea stomac de struț
avoir l'estomac creux a fi lihnit de foame, a i se lipi burta de spate

avoir l'estomac dans les talons (*fam.*) a i se lungi urechile de foame
avoir de l'étoffe (*fig.*) a avea stofă
avoir un tant soit peu d'expérience a avea cît de cît experiență
avoir de la façade (*arg.*) a fi fățos
avoir une face de carême a avea o mutră de înmormîntare
avoir la facilité de (+ *inf.*) a avea posibilitatea, mijlocul de
avoir des façons brusques a fi repezit
avoir un faible pour quelqu'un, quelque chose a avea o slăbiciune pentru cineva, ceva
avoir fort à faire avec quelqu'un a avea de furcă cu cineva
avoir tôt fait de a fi făcut (ceva) curînd, repede
avoir le feu au derrière (*pop.*) a alerga de-i sfîrîie călcîiele
avoir un fil sur la langue a vorbi peltic
avoir un fil à la patte (*fam.*) a fi legat de mîini
avoir la flemme (*fam.*) a-i fi lene
avoir du foin dans ses bottes (*fam.*) a fi cu dare de mînă
avoir la bonne, l'heureuse fortune de a avea marele noroc să
avoir la fringale (*fam.*) **1.** a-i fi o foame de lup. **2.** (fig.) a avea o poftă grozavă de
avoir le front de a avea tupeul să
avoir le front légèrement dégarni a avea un început de chelie
avoir la frousse (*pop.*) a tremura pielea pe el de frică
avoir de la galette (*pop.*) a avea bîștari
avoir le génie des affaires, du commerce a fi priceput în afaceri, a avea spirit comercial
avoir le gosier en feu a-și fi ars gîtlejul
avoir le gosier en pente (*arg.*) a trage la măsea, a fi pilangiu
avoir le gosier serré a nu putea înghiți, a avea un nod în gît
avoir le gosier sec (*fam.*) a-i fi sete, a-i fi gîtul uscat
avoir le gousset percé (*arg.*) a fi mînă spartă
avoir du goût pour quelqu'un, quelque chose a-i plăcea cineva, ceva
avoir la goutte, la morve au nez (*fam.*) a-i curge nasul
avoir mauvaise grâce à a nu fi în drept să
avoir les grelots (*pop.*) a-i clănțăni dinții de frică
avoir des griefs contre quelqu'un a avea un dinte împotriva cuiva
avoir de la gueule (*fam.*) a fi arătos
avoir la gueule de bois a avea gura amară (după chef)

avoir une bonne, sale gueule (*fam.*) a avea o mutră simpatică, antipatică
avoir une drôle de gueule (*fam.*) a avea un aspect ciudat
avoir l'haleine forte, mauvaise haleine a-i mirosi gura
avoir la hardiesse de (*peior.*) a avea îndrăzneala, nerușinarea să
avoir des hauts et des bas (*fig.*) a fi cînd sus, cînd jos (în viață), a-i merge cînd bine, cînd rău
avoir l'heur de plaire à quelqu'un a avea norocul să placi cuiva
avoir une heure d'avance a sosi cu o oră mai devreme
avoir son heure a avea clipa sa norocoasă în viață
avoir les honneurs de la première page a-i apărea numele pe prima pagină a unui jurnal
avoir toute honte bue a nu-i mai fi rușine de nimic
avoir le hoquet a sughița
avoir quelqu'un en horreur a nu avea ochi să vezi pe cineva
avoir de l'humeur contre quelqu'un a purta pică cuiva
avoir des idées noires a avea gînduri negre
avoir des jambes de vingt ans a avea picioare zdravene
avoir des jambes de coq a avea picioare ca bețele
avoir des jambes comme des fils de fer a avea picioare ca fusele
avoir les jambes comme du coton (*fam.*) a cădea din picioare de oboseală
avoir les jambes brisées, cassées (*fig.*) a fi rupt de oboseală
avoir les jambes en parenthèses (*fig., fam.*) a avea picioarele strîmbe
avoir les jambes en pâté de foie (*fig., fam.*) a-l lăsa picioarele de oboseală
avoir des jambes comme des poteaux a avea picioare groase ca buturuga
avoir des jambes qui vous rentrent dans le corps (*fam.*) a nu-l mai ține picioarele de oboseală
avoir quelqu'un dans les jambes a i se încurca cineva în picioare
avoir trente kilomètres dans les jambes a fi frînt de oboseală
avoir des jarrets d'acier a nu obosi niciodată
avoir les jetons (*pop.*) a dîrdîi de frică
avoir beau jeu de, pour (*fig.*) a avea condiții favorabile să
avoir la joie au coeur a-i sălta inima de bucurie, a fi fericit

avoir la langue trop longue a avea limbă lungă, a nu ști să păstrezi o taină
avoir la langue bien pendue a fi bun de gură, flecar
avoir lieu de se louer de quelqu'un a avea de ce să te lauzi cu cineva
avoir lieu de se plaindre de quelqu'un a avea de ce să te plîngi de cineva
avoir tout lieu d'espérer a fi îndreptățit, a avea toate motivele să speri
avoir maille à partir avec quelqu'un a avea ceva de împărțit cu cineva
avoir en main (une affaire) a ține în mînă, a fi stăpîn pe (o afacere, o situație)
avoir la main a da cărțile, a ține banca (la jocul de cărți)
avoir la main heureuse, malheureuse a avea mînă bună, rea
avoir la main leste a lovi cu ușurință
avoir la main ouverte a fi mînă largă
avoir quelqu'un bien en main a ține bine în mînă pe cineva
avoir quelque chose sous la main a avea ceva la îndemînă
avoir la haute main sur quelqu'un a avea puteri depline asupra cuiva
avoir mal aux cheveux (*fam.*) a-l durea capul din pricina băuturii, a fi mahmur
avoir mal au coeur a-i fi greață
avoir du mal à joindre les deux bouts (*fig.*) a o duce greu, de azi pe mîine
avoir quelqu'un dans sa manche (*fig.*) a avea pe cineva în buzunar
avoir bonne mine (*fam., iron.*) a părea prost, ridicol
avoir une mise au point avec quelqu'un a avea o explicație cu cineva
avoir quelque chose pour une misère a obține ceva pe nimic
avoir du monde chez soi a avea invitați
avoir le nez sur quelque chose a fi foarte aproape de ceva
avoir le nez sur son travail a fi adîncit, a sta cu nasul în lucru
avoir l'oreille du maître (*fig.*) a se bucura de încrederea patronului
avoir quelqu'un dans le nez (*pop.*) a nu avea pe cineva la stomac
avoir le noir (*pop.*) a fi trist, a avea gînduri negre

avoir l'oeil à tout a fi cu ochii în patru
avoir un oeil qui dit merde à l'autre (*pop.*) a se uita cu un ochi la făină și cu altul la slănină
avoir quelqu'un à l'oeil (*fam.*) a fi cu ochii pe cineva
avoir du pain sur la planche a avea mult de lucru, de făcut
avoir un pavé sur l'estomac (*fam.*) a simți o greutate în stomac
avoir la peau d'un adversaire (*fam.*) a veni de hac unui adversar, a-l desființa
avoir quelqu'un dans la peau (*pop.*) a-i fi intrat cineva în sînge
avoir le physique de l'emploi a avea o anumită fizionomie imprimată de munca prestată, de profesie
avoir pied a avea fund (la înot)
avoir le pied à l'étrier 1. a fi pe picior de plecare. 2. (*fig.*) a fi pe drumul cel bun
avoir les pieds nickelés (*fig., fam.*) a sta cu brațele încrucișate
avoir le pied marin a nu avea rău de mare
avoir du plomb dans l'aile (*fig.*) a fi compromis
avoir un poids sur la conscience a avea ceva pe conștiință
avoir un poil dans la main (*fig., fam.*) a fi de o lene fără pereche
avoir les reins solides 1. a avea spate zdravăn. 2. (*fig.*) a fi bogat, puternic
avoir rendez-vous avec la chance (*fig.*) a-și găsi norocul
avoir du sang dans les veines a fi curajos, hotărît
avoir du sang de navet (*fam.*) a avea apă în vine
avoir le sourire (*fam.*) a fi încîntat
avoir soupé de quelque chose (*fam.*) a fi sătul pînă peste cap de ceva
avoir une fière tapette (*fam.*) a fi bun de gură
avoir de qui tenir (*fig.*) a avea cu cine semăna, de la cine moșteni
avoir la tête chaude, près du bonnet a-i sări ușor țandăra
avoir une tête à claques, à gifles (*fam.*) a avea o mutră care cere palme
avoir la tête à l'envers a fi zăpăcit, aiurit
avoir une tête de cochon, de mule a fi încăpățînat ca un catîr
avoir la tête dure (*fam.*) 1. a fi tare de cap. 2. a fi căpos, încăpățînat
avoir une tête de linotte a fi aiurit, zăpăcit
avoir toute sa tête a fi cu capul pe umeri

avoir des titres à la reconnaissance de quelqu'un a avea dreptul la recunoștința cuiva
avoir un trou de mémoire a avea un lapsus
avoir l'usage de quelque chose (*lit.*) a se putea servi de ceva
avoir l'usage d'un bien a beneficia de uzufructul unui bun
avoir du vague à l'âme a fi melancolic
avoir la vedette 1. a fi cap de afiș. 2. (*fig.*) a fi pe primul plan, de mare actualitate
avoir de la veine (*fam.*) a avea baftă
avoir vent de quelque chose (*fig.*) a-i mirosi ceva
avoir le vent en poupe (*fig.*) a merge din succes în succes
avoir du vent dans les voiles (*fam.*) a merge pe două cărări
avoir le verbe haut 1. a vorbi tare. 2. a vorbi de sus
avoir un verre dans le nez (*fam.*) a fi afumat
avoir voix au chapitre (*fig.*) a avea un cuvînt de spus
avoir des yeux de lynx a avea ochi de vultur
avoir les yeux plus grands que le ventre (*fig.*) a avea ambiții de nerealizat
en avoir plein les bottes (*fam.*) a fi rupt de oboseală
en avoir sa claque (*pop.*) a-i fi lehamite de
en avoir plein le dos (*fam.*) a fi sătul pînă peste cap
en avoir plein les jambes (*fam.*) a nu-și mai simți picioarele de oboseală
en avoir gros sur la patate (*pop.*) a avea o piatră pe inimă
en avoir vu bien d'autres a fi văzut și lucruri mai rele
en avoir vu dans sa vie a fi trecut prin multe
n'avoir le coeur à rien a nu avea chef de nimic
n'avoir ni feu ni lieu a nu avea nici casă, nici masă
n'avoir jamais été à pareille fête a nu fi fost niciodată atît de fericit
n'avoir plus de jambes a nu-l mai ține picioarele (de oboseală)
n'avoir rien dans le corps (*fam.*) a avea burta goală
n'avoir rien à envier à personne a fi mulțumit
n'avoir rien à se mettre a nu avea ce pune pe tine
n'avoir rien à se mettre sous la dent a nu avea nimic de mîncare, de pus în gură
n'avoir ni sou ni maille (*fig.*) a nu avea para chioară
n'avoir pas de la barbe au menton a nu-i fi dat tuleiele
n'avoir pas d'heure a nu avea program regulat
n'avoir pas froid aux yeux (*fig.*) a fi curajos, îndrăzneț

n'avoir pas gardé les cochons avec quelqu'un a nu fi păscut porcii împreună
n'avoir pas sa langue dans sa poche (*fam.*) a fi bun de gură
n'avoir pas les yeux dans sa poche a avea ochiul ager
n'avoir pas un poil de sec (*fam.*) a fi leoarcă de sudoare
n'avoir pas un poil sur le caillou (*fam.*) a fi chel ca în palmă
n'avoir plus que les yeux pour pleurer a nu-i mai rămîne nimic, a fi pierdut absolut totul

■

ventre affamé n'a point d'oreilles (*prov.*) stomacul nu știe carte
il y a anguille sous roche e ceva putred în Danemarca
il y a beau temps de cela pe vremuri, e mult de atunci
il y a belle lurette hăt de mult, pe cînd era bunica fată
il y a à boire et à manger (*peior.*) și bune și rele, de toate amestecate
il y a un cadavre entre eux sînt legați printr-o crimă
il y a un cheveu (*pop.*) există o bubă
il y a loin de la coupe aux lèvres (*prov.*) de la „a voi" pînă la „a putea" e cale lungă
il y a quatre pelés et un tondu (*fam.*) nu e mai nimeni
il y a du pour et du contre există argumente pro și contra
il y en a trente-six sortes sînt puzderii, zeci de feluri
il n'y a pas un chat nu-i nici țipenie
il n'y a pas de quoi fouetter un chat nu-i un cap de țară
il n'y a pas à dire nimic de zis, așa e
il n'y a pas le feu (*fig.*) nu arde, nu e grabă
il n'y a pas de fumée sans feu (*prov.*) pînă nu faci foc nu iese fum
il n'y a pas grand monde nu e prea multă lume
il n'y a pas péril en la demeure nu e foc, nu arde, nu-i nici o grabă
il n'y a pas de quoi nu face nimic, n-ai de ce
il n'y a que le premier pas qui coûte primul pas e greu
il n'y a rien à dire sur son compte nu i se poate reproșa nimic
il n'y en a pas trente-six nu sînt mulți (la fel)
bien mal acquis ne profite jamais (*prov.*) de haram vine, de haram se duce
advienne que pourra fie ce-o fi

il s'agit que (*fam.*) trebuie să
Dieu ait son âme! Dumnezeu să-l ierte!
tu en as de bonnes! (*fam.*) știi că ești bine? glumești!
aller de bouche en bouche a trece din gură în gură
s'en aller en eau de boudin a se duce naibii
s'en aller à vau-l'eau a se duce pe apa sîmbetei
allez voir là-bas si j'y suis (*fam.*) caută-mă în altă parte
allons donc! haida de! nici gînd!
amène-toi ici (*pop.*) ia poftim încoa! fă-te-ncoa!
cela lui apprendra à vivre asta o să-l învețe minte
on n'apprend pas à un vieux singe à faire la grimace (*prov.*) nu vinde castraveți la grădinar
attendez-moi sous l'orme (*iron.*) poți să mă aștepți mult și bine
quand les poules auront des dents (*fig.*) la paștele cailor
à quoi cela vous avance-t-il? la ce bun?
cela ira tout seul va merge de la sine, ușor
va te faire cuire un oeuf! (*pop.*) du-te dracului!
va te faire voir! du-te naibii!
cela va de soi desigur
ça me va (asta) îmi convine, de acord
l'eau va à la rivière (*fig.*) ban la ban trage
il va y avoir du pet (*arg.*) o să iasă cu scandal
ainsi va le monde așa-i lumea
du train où va le monde așa cum merg lucrurile
il en va de même pour... același lucru și cu..., la fel se întîmplă cu...
il y va de... e în joc...

b

bâiller à se décrocher la mâchoire (*fam.*) a căsca de-i trosnesc fălcile
en bailler de belles, des vertes et des mûres (*fig.*) a povesti lucruri picante
baisser le nez a lăsa ochii în jos (de rușine)
baisser pavillon devant quelqu'un (*fig.*) a ceda, a se recunoaște învins

baisser le pavillon (*despre nave*) a închina steagul, a se preda
baisser la radio (*fam.*) a face radioul mai încet
balancer le pour et le contre a cîntări șansele
s'en balancer (*pop.*) a nu-i păsa, a-l durea în cot de ceva
baratiner un client (*pop.*) a ameți un client cu vorbăria (făcîndu-l să cumpere ceva)
barbouiller l'estomac, le coeur (*fig., fam.*) a-i face greață
barbouiller du papier (*fig.*) a mîzgăli, a scrie prost
bâtir des châteaux en Espagne (*fig.*) a clădi castele în Spania
bâtir sur le sable (*fig.*) a clădi pe nisip
bâtir à chaux et à sable a clădi solid, temeinic
battre d'une aile, ne plus battre que d'une aile (*fig., despre întreprinderi etc.*) a merge prost; a fi pe drojdie
battre en brèche quelqu'un, quelque chose a ataca cu violență, a submina pe cineva, ceva
battre la breloque 1. a merge, a funcționa prost. **2.** (*fig.*) a bate cîmpii
battre les buissons, les forêts a scotoci tufișurile, pădurile (în căutare de vînat)
battre la campagne (*fig.*) a bate cîmpii
battre les cartes a amesteca cărțile (de joc)
battre les chemins, le pays a cutreiera, a bate drumurile, a străbate țara
battre à plate couture a bate măr
battre le fer pendant qu'il est chaud (*fig.*) a bate fierul cît e cald
battre froid à quelqu'un (*fig.*) a fi rece cu cineva
battre le pavé a umbla teleleu, a bate străzile
battre pavillon (*mar.*) a naviga sub pavilion
battre la semelle a bate din picioare ca să se încălzească
battre le tambour, la (grosse) caisse (*fig.*) a face tamtam, a bate toba
se battre les flancs a se strădui de pomană
se battre contre des moulins à vent (*fig.*) a se bate cu morile de vînt
bavarder à tort et à travers a spune vrute și nevrute
en baver (*pop.*) a munci de-i iese sufletul
en baver des ronds de chapeau (*fig., fam.*) a rămîne perplex
bayer aux corneilles a căsca gura
blanchir quelqu'un (*fig.*) a scoate pe cineva basma curată
blanchir sous le harnais (*fig.*) a îmbătrîni în meserie

blesser les convenances a încălca regulile bunei-cuviințe
blesser l'oreille (*fig.*) a zgîria urechea
blesser quelqu'un au vif (*fig.*) a răni adînc pe cineva
boire un bouillon 1. a înghiți apă (înotînd). **2.** (*fig.*) a pierde mulți bani într-o afacere
boire à même le goulot a bea din sticlă
boire le calice jusqu'à la lie a bea paharul (amărăciunii) pînă la fund
boire le coup de l'étrier a bea la botul calului
boire un coup a bea un pahar (de vin)
boire un coup de trop a bea prea mult
boire à petits coups a bea cu înghițituri mici
boire du (petit) lait a se simți flatat de laude, a se umfla în pene
boire les paroles de quelqu'un (*fig.*) a sorbi cuvintele cuiva
boire une pinte a bea o litruță
boire en Suisse a bea de unul singur
boire un pot a bea un păhărel
boire une rasade a bea un pahar plin ochi
boire à la régalade a bea făcîndu-și gîtul pîlnie
boire à la santé de quelqu'un a bea în sănătatea cuiva
boire tout son soûl a bea pe săturate
boire une, la tasse (*fig., fam.*) a înghiți apă (înotînd)
boire à tire-larigot a bea cît îl țin puterile
boire à longs traits a bea pe nerăsuflate
boire comme un trou (*fam.*) a suge ca un burete
bomber le torse a călca țanțoș
botter le derrière, les fesses à quelqu'un (*fam.*) a da cuiva un picior în spate
boucher un trou (*fig.*) a mai astupa o gaură, a mai achita o datorie
en boucher un coin à quelqu'un (*fig., fam.*) a lăsa paf, cu gura căscată pe cineva
se boucher les oreilles, les yeux (*fig.*) a nu voi să audă, să vadă nimic, a nu voi să știe de nimic
boucler sa malle, sa valise 1. a-și închide geamantanul, valiza. **2.** (*fig.*) a se pregăti de plecare
boucler son budget (*fam.*) a o scoate la capăt (cu banii)
boucler ses comptes (*fam.*) a-și încheia socotelile
boucler la lourde (*arg.*) a trage ușa după el
boucler un prisonnier (*fig., fam.*) a băga la zdup
la boucler (*arg.*) a-și ține gura

bouder quelqu'un, quelque chose a mormăi împotriva cuiva, a ceva; a bombăni
bouder contre son ventre (*fig.*, *fam.*) a nu mînca de furie, a se supăra pe mîncare
ne pas bouder à la besogne a munci cu rîvnă
ne pas bouder à table a mînca cu poftă
bouffer des briques (*pop.*) a mînca răbdări prăjite
ne pas bouger d'un pouce 1. a nu se clinti nici cu un milimetru. **2.** (*fig.*) a nu progresa
bourrer le crâne de quelqu'un (*pop.*) a spune cuiva gogoși
brancher la radio, la télé a pune radioul, televizorul în funcțiune
brasser des affaires a învîrti afaceri
brasser de l'argent a rula mulți bani
brider quelqu'un a pune cuiva bețe în roate
se brosser le ventre (*fam.*) a strînge cureaua
brouiller les cartes (*fig.*) a complica, a încurca lucrurile
broyer du noir (*fig.*) a avea gînduri negre
brûler ses dernières cartouches (*fig.*) a-și epuiza ultimele rezerve
brûler la chandelle par les deux bouts a risipi în prostie
brûler les étapes (*fig.*) a sări peste anumite etape, a progresa repede; a avea o carieră rapidă
brûler le feu rouge a trece pe stop
brûler le pavé (*fig.*) a fugi mîncînd pămîntul
brûler les planches (*teatru*) a juca cu pasiune
brûler la politesse à quelqu'un (*fig.*) a pleca brusc, fără a-și lua rămas bun de la cineva
brûler ses vaisseaux (*fig.*) a-și tăia toate punțile
se brûler la cervelle a-și zbura creierii

■

vous me la baillez belle îți bați joc de mine, mă crezi prost
il n'y a qu'à se baisser pour en prendre se găsește cît vrei, n-ai decît să întinzi mîna și să iei
son coeur bat la chamade (*fig.*) inima îi bate (de frică) de-i sparge pieptul
le diable bat sa femme et marie sa fille plouă cu soare
la fête bat son plein (*fig.*) serbarea e în toi
je m'en bats l'oeil (*fig.*, *pop.*) puțin îmi pasă
qui a bu boira năravul din fire n-are lecuire

C

cacher son jeu (*fig.*) a-și ascunde intențiile
casser le cou, la figure, la gueule à quelqu'un (*fam.*) a deznoda în bătăi pe cineva
casser la croûte (*fam.*) a mînca la botul calului
casser le moral (*fam.*) a demoraliza
casser, manger le morceau (*pop.*) a mărturisi, a denunța; (*arg.*) a cînta, a ciripi
casser les oreilles à quelqu'un a sparge timpanul cuiva
casser les pieds à quelqu'un (*fam.*) a bate capul cuiva
casser sa pipe (*pop.*) a da ortul popii
casser les reins à quelqu'un (*fig.*) a distruge cariera cuiva
casser du sucre sur le dos de quelqu'un (*fig.*) a trăncăni pe socoteala cuiva
casser la tête à quelqu'un (*fam.*) a agasa pe cineva, a-i toca creierii cuiva
casser les vitres (*fam.*) a face scandal
se casser les dents (*fam.*) a eșua, a da chix
se casser le figure 1. a cădea. **2.** a avea un accident. **3.** a muri
se casser le nez (*fam.*) **1.** a da chix. **2.** a găsi ușa închisă, pe mutu la ușă
se casser la tête (*fam.*) a-și bate capul
se casser la voix a-și sparge pieptul, a răgușî
céder de guerre lasse a renunța la luptă
céder le pas à quelqu'un a da întîietate cuiva
le céder en quelque chose à quelqu'un a fi (prin ceva) inferior cuiva
célébrer les vertus de quelqu'un a ridica în slăvi pe cineva
chahuter un professeur a face gălăgie în ora unui profesor
changer du blanc au noir a trece de la o extremă la alta
changer de quelque chose comme de chemise (*fig.*) a se schimba de la o zi la alta, a fi inconsecvent
changer un cheval borgne contre un aveugle a cădea din lac în puț
changer son fusil d'épaule (*fig.*) a-și schimba optica, atitudinea, meseria
changer du jour au lendemain a se schimba de la o zi la alta
changer les idées à quelqu'un (*fam.*) a dispune pe cineva

changer de main (*fig.*) a trece în altă mînă, la alt proprietar
changer du tout au tout a se schimba radical
changer de visage a se schimba la față
changer à vue d'oeil a se schimba văzînd cu ochii
chanter le coq a-și ține bărbatul sub papuc
chanter à plein gosier, à pleine voix, à tue-tête a cînta în gura mare
chanter les louanges de quelqu'un a cînta cuiva osanale
chanter pouilles à quelqu'un (*lit.*) a face pe cineva cu ou și cu oțet
chanter victoire (*fam.*) a cînta de bucurie
chasser de race (*fam.*) a avea ceva în sînge, a fi soi bun
chasser sur les terres d'autrui (*fig.*) a se băga peste altul
châtrer un ouvrage (*fig.*) a ciopîrți o lucrare
chauffer quelqu'un à blanc (*fig., fam.*) a băga pe cineva în viteză, a pune pe cineva pe roate
chausser du 37, du 40 etc. a purta (pantofi nr.) 37, 40 etc.
chausser des lunettes (*fam.*) a purta ochelari
chercher une aiguille dans une botte de foin (*prov.*) a căuta acul în carul cu fîn
chercher la petite bête à quelqu'un a căuta nod în papură cuiva
chercher midi à quatorze heures (*fig.*) a se lega la cap fără să-l doară, a-și crea complicații inutile
chercher le mouton à cinq pattes (*fig.*) a umbla după potcoave de cai morți
chercher noise à quelqu'un a căuta cuiva ceartă cu lumînarea
chercher des poux dans la tête de quelqu'un (*fam.*) a căuta mereu pricină cuiva
chloroformer les consciences, les esprits (*fig.*) a adormi conștiința, spiritele
cirer les bottes à quelqu'un (*fig., fam.*) a peria, a linguși pe cineva
claquer du bec (*fam.*) a fi lihnit de foame
clouer le bec à quelqu'un a închide gura cuiva
clouer au pilori a pune la stîlpul infamiei
se cogner la tête contre les murs (*fig.*) a se da cu capul de toți pereții
coiffer un organisme, un service administratif (*fam.*) a tutela un organ, un serviciu administrativ

coiffer Sainte-Catherine a rămîne fată bătrînă, a împleti cosiță albă
se coiffer de (*fam.*) a se amoreza de
coller une amende à quelqu'un (*fam.*) a trînti, a arde o amendă cuiva
coller un candidat (*fam.*) a trînti la examen
coller une gifle, un pain à quelqu'un a arde o palmă cuiva
coller quelqu'un au mur a pune la zid pe cineva
coller quelque chose à quelqu'un (*fam.*) a potcovi pe cineva cu ceva
s'en coller dans le fusil (*pop.*) a îndesa în burtă
combler une lacune (*fig.*) a umple o lacună
combler la mesure (*fig.*) a întinde coarda prea mult
commettre un impair (*fam.*) a face o gafă
compter pour du beurre (*pop.*) a fi egal cu zero
compter les clous de la porte (*fam.*) a aștepta de-i vine rău
compter avec, sans quelqu'un, quelque chose a ține, a nu ține seama de cineva, ceva
condamner quelqu'un par défaut a condamna pe cineva în lipsă, în contumacie
conduire une personne à l'autel (*fig.*) a lua de soție
conduire une voiture à tout casser a conduce nebunește o mașină
se conduire comme en pays conquis a-și da aere de învingător
se confiner dans un rôle (*fig.*) a-și confecționa o personalitate
se confiner chez soi a se izola, a se închide în casă
se confondre en excuses, en politesses, en remerciements a nu mai ști cum să se scuze, să fie mai politicos, să mulțumească
connaître quelque chose sur le bout du doigt (*fig.*) a ști ceva ca pe Tatăl nostru
connaître par coeur a ști pe de rost
connaître quelqu'un par coeur a cunoaște pe cineva ca pe sine însuși
connaître les ficelles du métier (*fam.*) a cunoaște chițibușurile meseriei
connaître à fond a cunoaște foarte bine
connaître son monde a-și cunoaște oamenii
connaître le fin mot de l'histoire a cunoaște, a ști poanta
connaître la musique (*fam.*) **1.** a ști să se descurce (pentru a-și atinge scopul). **2.** a ști ce-l așteaptă

Biblioteca municipală Tîrgu-Mureș

connaître quelqu'un, quelque chose comme sa poche (*fam.*) a cunoaște pe cineva, ceva ca pe buzunarul său
en connaître un bout (*fam.*) a fi foarte competent, (*arg.*) a „le vedea"
ne connaître ni Dieu ni diable a nu se teme de nimeni și de nimic
ne plus se connaître a-și ieși din fire, din sărite
conquérir par le fer et par le feu a cuceri prin foc și sabie
conserver ses distances (*fig.*) a păstra distanța, a ține la distanță
construire des châteaux de cartes (*fig.*) a-și face iluzii deșarte
conter fleurette à une femme a face curte unei femei
conter, débiter des sornettes a spune, a îndruga baliverne
en conter à quelqu'un a îndruga cuiva verzi și uscate
convenir d'un lieu de rendez-vous a stabili un loc de întîlnire
convertir ses biens en espèces a-și transforma bunurile în bani
convoquer le ban et l'arrière ban (*fig.*) a chema pe toți, cu mic, cu mare
corner une nouvelle a trîmbița o știre
corner aux oreilles de quelqu'un (*fig.*, *fam.*) a striga la urechea cuiva
coucher quelqu'un sur le carreau a pune la pămînt pe cineva
coucher quelque chose par écrit (*fig.*) a așterne ceva pe hîrtie
coucher sur la dure (*fam.*) a dormi pe jos
coucher un fusil en joue a pune pușca la umăr
coucher quelqu'un en joue a ținti pe cineva
coucher à plat a dormi fără pernă
coucher quelqu'un sur son testament a trece pe cineva în testament
se coucher comme les poules (*fam.*) a se culca o dată cu găinile
couler une pièce dans la main de quelqu'un a strecura cuiva o monedă
couler un commerce a duce de rîpă un negoț
couler quelqu'un (*fig.*) a discredita pe cineva
couler des jours paisibles a duce un trai liniștit
couler un mot à l'oreille de quelqu'un a strecura un cuvînt cuiva
couler sa pensée dans des mots (*fig.*) a-și materializa gîndurile

se la couler douce (*fam.*) a trăi într-un dolce farniente, a nu-și face griji
couper une balle de tennis a tăia o minge (la tenis)
couper bras et jambes à quelqu'un a paraliza acțiunile cuiva, a tăia cuiva orice posibilitate de a acționa
couper à travers champs a o lua pe scurtătură
couper les cheveux en quatre (*fam.*) a despica firul în patru
couper la chique, le sifflet à quelqu'un (*fig.*, *pop.*) a lua piuitul cuiva
couper à une corvée (*fam.*) a scăpa de o corvoadă
couper une communication téléphonique, le courant, les gaz a întrerupe o convorbire telefonică, curentul, gazele
couper court à a o reteza, a pune punct la
couper l'herbe sous les pieds de quelqu'un (*fig.*, *fam.*) a o lua înaintea cuiva
couper la parole à quelqu'un a tăia vorba cuiva
couper les ponts (*fig.*) a rupe relațiile, a tăia toate punțile
couper le souffle a tăia răsuflarea
couper dans le vif (*fig.*) a curma răul din rădăcină
couper son vin a bea (vin) cu sifon, cu apă
couper les vivres à quelqu'un a suprima cuiva suportul băneșc
se couper en quatre pour quelqu'un (*fig.*) a sări și în foc pentru cineva
y couper de (*fam.*) a scăpa de
courber la tête, le front (*fig.*) a pleca capul, a se supune
courir après quelqu'un (*fam.*) a umbla, a se ține după cineva
courir les aventures a alerga după aventuri
courir les boutiques, les mers, le monde etc. a colinda magazinele, mările, lumea etc.
courir une bordée (*fig.*, *fam.*) a umbla prin cîrciumi, taverne
courir à bride abattue, à toute bride a fugi de-i scapără călcîiele
courir le cachet a umbla după meditații
courir à la catastrophe a merge spre pieire
courir le cent mètres (*sport*) a alerga în cursa de 100 metri
courir sa chance a-și încerca norocul
courir un danger a-l paște o primejdie
courir comme un dératé a fugi ca un bezmetic
courir sur le haricot a plictisi, a agasa pe cineva
courir à toutes jambes a fugi de-i sfîrîie călcîiele
courir le jupon, les filles a umba după fuste
courir à perdre haleine a alerga cu sufletul la gură

courir au plus pressé a face ce e mai urgent
courir le risque de a risca să
courir les rues (*fig.*) a se întîlni pe toate drumurile, a fi banal
courir à fond de train a alerga de mama focului
courir sur le système (*fam.*) a călca pe nervi
courir ventre à terre a goni întins
couver des yeux a pierde din ochi
couvrir quelqu'un de boue (*fig.*) a împroșca pe cineva cu noroi
couvrir une distance a parcurge un drum
couvrir la voix de quelqu'un a vorbi mai tare decît cineva
couvrir ses frais a-și acoperi cheltuielile
couvrir son jeu (*fig.*) a-și ascunde intențiile
couvrir sa marche (*fig.*) a-și ascunde intențiile, convingerile
couvrir quelqu'un (*fig.*) a acoperi pe cineva; a cocoloși pe cineva
se couvrir de l'autorité de quelqu'un a se prevala de autoritatea cuiva
cracher de l'argent (*pop.*) a scoate parale (grele)
cracher des injures (*fig.*) a înjura, a împroșca cu înjurături
cracher le morceau (*arg.*) a turna, a cînta, a ciripi
cracher sur quelque chose (*fig., fam.*) a disprețui, a scuipa pe ceva
cracher sur quelqu'un (*fig., fam.*) a împroșca cu noroi, cu insulte pe cineva
ne craindre ni Dieu ni diable a nu se teme de nimeni și de nimic
cravater une gerbe de fleurs a lega o jerbă, un buchet cu o fundă
cravater quelqu'un (*pop.*) a înșela, a îmbrobodi pe cineva
se crêper le chignon (*fig., fam., despre femei*) a se lua de păr
creuser sa fosse, sa tombe (*fig.*) a-și săpa singur groapa, a-și scurta zilele
creuser son sillon a merge neabătut pe drumul său
se creuser la cervelle, la tête (*fig.*) a-și frămînta mintea
crever d'embonpoint, de graisse a fi umflat cu țeava, a plesni de grăsime
crever l'abcès (*fig.*) a sparge buba
crever d'argent (*fig.*) a fi plin de bani, putred de bogat
crever le coeur à quelqu'un a sfîșia inima cuiva
crever de dépit (*fig.*) a crăpa, a plesni de ciudă
crever d'ennui, de faim a muri de plictiseală, de foame

crever d'orgueil a fi plin de sine, a nu-și mai încăpea în piele; a nu-i mai ajunge cu prăjina la nas
crever la paillasse à quelqu'un (*pop.*) a spinteca pe cineva, a-i vărsa mațele cuiva
la crever (*pop.*) a crăpa de foame
se crever au travail (*fam.*) a se cocoșa muncind
crier casse-cou à quelqu'un a atrage atenția cuiva asupra unui pericol
crier famine, misère (*fig.*) a se văita de foame, de sărăcie
crier au feu a striga „foc!"
crier gare a striga „păzea!", „atenție!"
crier grâce a cere îndurare
crier haro sur quelqu'un (*fig.*) a huidui pe cineva
crier des légumes au marché a striga „ia zarzavaturi"
crier des journaux a striga „ziare!"
crier des injures à quelqu'un a înjura pe cineva în gura mare
crier à l'injustice a protesta, a se revolta
crier son mépris, son indignation à quelqu'un a-și manifesta tot disprețul, toată indignarea față de cineva
crier une nouvelle, un secret sur tous les toits a trîmbița o veste, un secret, (*fig.*) a bate toba
crier comme un putois (*fam.*) a răcni
crier au scandale a da în vileag o treabă scandaloasă
crier au secours a striga „ajutor"
crier comme un sourd a țipa ca un bezmetic
crier à tue-tête, à plein gosier a țipa cît îl ține gura
crier comme un veau (*pop.*) a zbiera
crier vengeance a cere răzbunare
crier une vente a vinde la licitație
crier la vérité (*fig.*) a spune adevărul sus și tare
crier au voleur a striga „hoții!"
croire que c'est arrivé (*arg.*) a lua ceva în serios, a o lua de bună
croire qu'on va y arriver en soufflant dessus (*fig., fam.*) a crede că e floare la ureche
croire dur comme fer que (*fam.*) a fi ferm convins că
croire au Père Noël a crede în basme, a-și face iluzii; a fi naiv
ne pas en croire ses yeux, ses oreilles a nu-și crede ochilor, urechilor
se croire sorti de la cuisse de Jupiter (*fam.*) a se crede coborît cu hîrzobul din cer

croquer de l'argent a toca banii
croquer un héritage a păpa o moștenire
croquer le marmot (*fig., fam.*) a ți se urî așteptînd
cueillir un baiser (*fam.*) a fura o sărutare
cueillir un voleur (*fam.*) a pune mîna pe un hoț
cuire dans son jus (*fig., fam.*) a muri de căldură, a se coace
cuver son vin (*fig., fam.*) a dormi după beție

■

les arbres cachent la forêt nu vede pădurea din cauza copacilor
ça ne casse rien (*fig., fam.*) nu e nimic nemaipomenit
qui casse les verres les paie (*fig.*) capul face, capul trage
la nouvelle m'a cassé bras et jambes (*fig.*) vestea m-a făcut praf
à tout casser 1. în goană, în mare viteză. **2.** grozav, nemaipomenit
tu nous la, les casses (*pop.*) ne bați capul
on ne fait pas d'omelette sans casser les oeufs (*prov.*) dacă vrei să cîștigi trebuie să accepți să și pierzi
c'est comme si on chantait e inutil
si ça vous chante dacă îți surîde
qu'est-ce que tu nous chantes là? (*fam.*) ce tot îndrugi acolo?
bon chien chasse de race (*prov.*) ce naște din pisică șoareci mănîncă
un clou chasse l'autre (*prov.*) cui pe cui se scoate
chassez le naturel, il revient au galop (*prov.*) năravul din fire n-are lecuire
les cordonniers sont toujours les plus mal chaussés (*prov.*) cizmarul n-are ghete și croitorul n-are haine
il l'a cherché, c'est bien fait pour lui a găsit ce-a căutat
ça va chercher dans les mille francs (*pop.*) o să te cam coste o mie de franci
ça colle (*pop.*) se potrivește, merge de minune
à compter de începînd cu, de la
sans compter que fără a mai ține seama, a mai pune la socoteală că
ça me connait (*pop.*) mă pricep
ni vu ni connu n-aude, n-a vede, nici usturoi n-a mîncat, nici gura nu-i miroase
comme on fait son lit on se couche (*prov.*) cum îți vei așterne, așa vei dormi

allez vous coucher! (*fig., fam.*) du-te și te culcă!, lasă-mă-n pace!
ça coule de source e firesc, vine de la sine
couper l'arbre pour avoir le fruit a da foc hambarului ca să ardă șoarecii
tu peux toujours courir! (*fam.*) poți să aștepți mult și bine
mieux vaut tenir que courir (*prov.*) ce-i în mînă nu-i minciună
rien ne sert de courir il faut partir à point (*prov.*) nu se îngrașă porcul în ajun
il court un bruit sur... se zvonește despre...
il ne faut pas courir deux lièvres à la fois (*fig.*) cine fuge după doi iepuri nu prinde nici unul
l'année, le mois qui court în anul, în luna curentă
par le temps qui court în zilele noastre
c'est couru (*fam.*) e (lucru) sigur
coûte que coûte cu orice preț; fie ce-o fi
ça coûtera ce que ça coûtera (*fam.*) fie cît o fi
chat échaudé craint l'eau froide (*prov.*) cine s-a fript cu ciorbă suflă și în iaurt
creuser l'estomac (*fig.*) a produce un gol în stomac
affaire qui crève dans les mains (*fig.*) afacere care eșuează, care se duce de rîpă
crever les yeux (*fig.*) a sări în ochi, a fi evident
sans crier gare pe neașteptate
mauvaise herbe croît toujours (*despre copii*) crește (înalt) ca o buruiană
à l'en croire... după el...
une fille à croquer (*fig., fam.*) o fată s-o mănînci, nu alta, o bomboană de fată

d

damer le pion à quelqu'un (*fig.*) a o lua înaintea cuiva, a învinge pe cineva (într-o întrecere etc.)
se damner pour quelqu'un (*fam.*) a-și pune pielea în saramură pentru cineva
danser devant le buffet (*fig., fam.*) a rămîne flămînd

déballer son savoir, ses sentiments (*fam.*) a da drumul la tot ce știe, tot ce simte
débarquer quelqu'un (*fig., fam.*) a scoate din funcție, a debarca pe cineva
débarquer chez quelqu'un (*fam.*) a sosi la cineva pe nepusă masă
débarrasser le plancher (*fig.*) a o șterge, a-și lua tălpășița
débiner le truc (*arg.*) a vinde pontul
débiter des lieux communs, des fadaises (*peior.*) a spune banalități, platitudini
déblayer sa correspondance (*fig.*) a-și tria corespondența
déblayer le terrain (*fig.*) a pregăti terenul
déborder de joie a nu mai putea de bucurie
déborder de santé a plesni de sănătate
déborder de vie, de vitalité a fi plin de viață
se déborder en dormant a se dezveli în somn
débrouiller quelqu'un (*fam.*) a învăța pe cineva cum să iasă din încurcătură
se débrouiller comme une tarte (*fam.*) a se descurca prost, a nu ști să se descurce
débuter dans le monde a-și face intrarea în lume
décharger sa bile, son coeur (*fam.*) a-și descărca nervii, sufletul
décharger quelqu'un a dezvinovăți pe cineva
se décharger sur quelqu'un d'une affaire a lăsa o treabă în seama altuia
déchirer (le coeur de) quelqu'un a sfîșia inima cuiva
déchirer quelqu'un à belles dents (*fig.*) a calomnia, a bîrfi pe cineva
déchirer le voile (*fig.*) a smulge vălul, a dezvălui adevărul
déclarer forfait 1. a anunța că nu mai participă la o competiție. 2. (*fam.*) a renunța la ceva
déclasser des papiers, des livres a răvăși acte, cărți
déclasser un voyageur a obliga un călător să treacă la clasa pentru care are bilet
décliner ses nom, prénoms, titres et qualités (*fig.*) a-și spune numele, prenumele, titlul și calitatea
décocher un regard à quelqu'un a săgeta pe cineva cu privirea
décoller du peloton (*sport*) a se detașa de pluton
déconsigner des bouteilles a valorifica sticle goale
découvrir son jeu (*fig.*) a da cărțile pe față, a-și dezvălui intențiile

découvrir le pot aux roses a afla secretul, dedesubtul unei chestiuni
découvrir la mèche (*fig.*) a descoperi mașinația, complotul
décrasser quelqu'un (*fig., fam.*) a șlefui, a cizela pe cineva
décrocher un diplôme, un prix etc. a obține o diplomă, un premiu
décrocher la timbale (*fig., fam.*) 1. a da lovitura. 2. a găsi ce-a căutat
décrocher une bonne situation (*fam.*) a pune mîna pe o situație bună
décrotter quelqu'un (*fig., fam.*) a cizela pe cineva
déculotter sa pensée (*arg.*) a-și da gîndurile pe față
dédouaner quelqu'un (*fig.*) a reabilita pe cineva
défaire quelqu'un de quelque chose, de quelqu'un a scăpa pe cineva de ceva, de cineva
se défaire de quelque chose a se debarasa de ceva
défendre une position pied à pied a apăra o poziție palmă cu palmă, metru cu metru
défiler, dévider son chapelet (*fam.*) a da drumul la tot ce știe
défiler un chapelet d'injures (*fam.*) a slobozi o ploaie de înjurături
défoncer le portrait à, de quelqu'un (*arg.*) a lovi zdravăn, a stîlci mutra cuiva
défrayer la conversation (*fig.*) 1. a da de vorbit. 2. a susține conversația
défrayer la chronique a constitui subiect de bîrfă
dégager sa parole (*fig.*) a-și lua cuvîntul înapoi
dégager sa responsabilité a-și declina răspunderea
dégager quelqu'un de sa parole, de sa promesse a dezlega pe cineva de cuvîntul dat, de o promisiune făcută
dégeler quelqu'un (*fig., fam.*) a face pe cineva să-și piardă timiditatea, răceala
dégommer quelqu'un (*fam.*) a da afară (din serviciu) pe cineva
dégrossir quelqu'un (*fam.*) a șlefui, a cizela pe cineva
dégrossir un travail, un problème (*fig.*) a începe să dea de capăt unei lucrări, unei chestiuni
se déguiser en joli (*arg.*) a se pune la patru ace
déguster des coups (*pop.*) a încasa lovituri
délayer une pensée, une idée a exprima confuz, încîlcit un gînd, o idee
délier la langue de quelqu'un (*fig.*) a dezlega limba cuiva

se démancher pour un copain (*pop.*) a se da peste cap pentru un prieten
demander des dommages-intérêts a cere daune
demander grâce, quartier a cere îndurare
demander une grâce a cere o favoare
demander quelque chose à brûle-pourpoint a cere ceva pe nepusă masă
demander quelque chose à cor et à cri (*fig.*) a cere ceva cu multă insistență
demander l'heure a întreba cît e ceasul
ne pas demander mieux que a fi de acord să; a fi mulțumit să
ne pas demander son reste a spăla putina
démarrer un travail (*fam.*) a porni o treabă
démarrer en quatrième vitesse (*fam.*) a pleca ca din pușcă
démasquer ses batteries (*fig.*) a-și dezvălui intențiile
déménager à la cloche de bois (*arg.*) a se muta pe furiș
se déméner comme un beau diable a se zbate ca peștele pe uscat
ne pas demeurer en reste (*fig.*) a nu rămîne dator
en demeurer là (*fig.*) **1.** a nu da urmări. **2.** a nu avea urmări
dépasser les bornes a întrece măsura, limitele
dépasser un cap (*fig.*) a trece peste o anumită limită de vîrstă
dépasser quelqu'un de cent coudées (*fig.*) a fi cu două capete mai sus decît cineva
dépecer un territoire (*fig.*) a dezmembra un teritoriu
déplacer la question (*fig.*) a se îndepărta, a se abate de la subiect
déplier sa marchandise a-și etala marfa
se déplumer (*fam.*) a începe să chelească
déposer le bilan (*arg.*) a da ortul popii
déposer le pouvoir (*fig.*) a-și da demisia
dépouiller un livre, un auteur a lua note dintr-o carte, dintr-un autor
dérouiller sa mémoire a-și împrospăta memoria
se dérouiller les jambes (*fig.*) a-și dezmorți picioarele
descendre dans le détail, jusqu'aux détails a merge la amănunt
descendre (quelqu'un) en flamme (*fig.*, *fam.*) a lua (pe cineva) în focuri
descendre un mec (*arg.*) a omorî un individ
descendre dans la rue a ieși în stradă (pentru a manifesta)
déserter une cause, un parti (*fig.*) a trăda o cauză, un partid

déserter un lieu a părăsi un loc
désespérer de quelqu'un, de quelque chose a-și pierde speranța în cineva, ceva
désosser un texte (*fam.*) a diseca, a purica un text
ne pas desserrer les dents a tăcea cu înverșunare
dessiller les yeux de quelqu'un, à quelqu'un (*fig.*) a deschide ochii cuiva
ne pas detester quelqu'un, quelque chose a-i plăcea, a avea o slăbiciune pentru cineva, ceva
détourner la conversation a schimba vorba
détourner quelqu'un d'une occupation (*fig.*) a sustrage pe cineva de la o ocupație
devancer l'appel (*mil.*) a se înrola mai devreme
déverser sa bile, sa rancune, son mépris sur quelqu'un (*fig.*) a-și vărsa veninul, ura, disprețul asupra cuiva
dévider le jar (*arg.*) a vorbi în argou
dévisser son billard (*arg.*) a da ortul popii
se dévisser la tête, le cou (*fam.*) a-și suci gîtul privind îndărăt
devoir une (fière) chandelle à quelqu'un (*fig.*) a datora cuiva recunoștință
se devoir à sa patrie, à ses enfants a aparține, a trebui să se consacre patriei, copiilor
dévorer des yeux a mînca din ochi
se dilater la rate (*fam.*) a se prăpădi de rîs
dîner par coeur (*fam.*) a sări o masă, a nu mînca
dire adieu à la vertu (*fig.*, *despre fete*, *iron.*) a sări pîrleazul
dire amen à tout ce que dit, que fait quelqu'un (*fig.*) a accepta fără rezerve tot ce zice, ce face cineva
dire l'avenir à quelqu'un (*fig.*) a prezice viitorul cuiva
dire la bonne aventure à quelqu'un a ghici cuiva (în cărți, în palmă)
dire du bien, du mal de quelqu'un a vorbi de bine, de rău pe cineva
dire tout de go (*fam.*) a spune pe șleau, verde
dire la messe a oficia o slujbă
dire de bons mots a glumi
dire tout net a spune deschis
en dire des vertes et des pas mûres a spune lucruri fără perdea
ne pas dire un traître mot a nu scoate un cuvînt, a tăcea chitic
discourir à perte de vue a vorbi, a pălăvrăgi, a perora la nesfîrșit

disperser ses forces (*fig.*) a-şi irosi puterile
disposer quelqu'un à une mauvaise nouvelle a pregăti pe cineva pentru o veste proastă
disputer le terrain a-şi apăra fiecare palmă de pământ
distribuer des coups de chapeau, des saluts, des sourires a saluta, a zîmbi în dreapta şi în stînga
se divertir sous cape a rîde pe înfundate, a se distra pe ascuns
se divertir à bon compte a se distra pe bani puţini
divorcer d'avec le monde (*fig.*) a o rupe cu lumea
donner la bourse à garder au larron (*fig.*) a face lupul paznic la oi
donner le branle à une affaire (*fig.*) a porni o afacere, o treabă
donner (libre) carrière à (*fig.*) a da frîu liber
donner carte blanche à quelqu'un a da mînă liberă cuiva
donner le change à quelqu'un a trage pe sfoară pe cineva
donner une conférence, un cours a ţine o conferinţă, un curs (la şcoală, facultate)
donner congé à un locataire a da afară un locatar
donner un coup de balai a da cu măturа
donner un coup de peigne a da cu pieptănul, a se pieptăna
donner un coup de bec à quelqu'un a se da la, a ataca pe cineva
donner un coup d'épaule, de pouce à quelqu'un (*fam.*) a pune umărul pentru, a sprijini pe cineva
donner un coup de main (*fam.*) a da o mînă de ajutor
donner à croire, à deviner a lăsa să se creadă, să se bănuiască
donner le coup de pouce 1. a pune la punct, a desăvîrşi. 2. (*arg.*) a strînge de gît
donner un coup de pouce à quelque chose a deforma, a „aranja" pe ici, pe colo ceva, faptele
donner de l'encensoir (*fig., fam.*) a tămîia, a peria
donner dans une embuscade, dans un piège a cădea într-o cursă
donner le feu vert à quelqu'un (*fig.*) a da cale liberă cuiva, a permite cuiva să acţioneze
donner du fil à retordre (*fam.*) a da bătaie de cap
donner le jour à un enfant a da naştere unui copil
donner le la, le ton (*fig.*) a da tonul
donner sa langue au chat a nu putea ghici, a se da bătut
donner libre cours à a da frîu liber
donner à pleines mains a da cu amîndouă mîinile
donner sa mesure, la mesure de son talent a da tot ce poate, ce este în stare
donner sur les nerfs (*fam.*) a călca pe nervi

donner la pièce à quelqu'un (*fam.*) a da bacşiş cuiva
donner dans le panneau (*fig., fam.*) a pica în cursă
donner son paquet à quelqu'un (*fig.*) a-i trage cuiva o praftură
donner prise à a se expune la
donner quelqu'un à la police (*fam.*) a turna pe cineva la poliţie
donner un ramponneau (*pop.*) a trage o lovitură zdravănă
donner un rancard à une fille (*pop.*) a da unei fete o întîlnire pe furiş
donner dans le ridicule (*fam.*) a cădea în ridicol
donner tête baissée dans 1. a se arunca cu capul înainte în. 2. (*fig.*) a cădea prosteşte în cursă
donner sa tête à couper (*fig.*) a pune mîna-n foc, a-şi pune capul că
donner un tour de clé a încuia cu cheia
donner une tournée, une volée de coups (*pop.*) a arde cîteva palme
donner le vivre et le couvert à quelqu'un a da cuiva casă şi masă
en donner à quelqu'un pour son argent a satisface pe cineva, a răsplăti pe cineva cum se cuvine
donner du plaisir a face plăcere
se donner bonne, mauvaise conscience a avea conştiinţa împăcată, încărcată
se donner une contenance a afişa un aer de siguranţă
se donner corps et âme à quelqu'un, à une oeuvre a se dedica trup şi suflet cuiva, unei opere
se donner les gants de a avea pretenţia că; a avea obrăznicia să
se donner du mal a-şi da ostenealã
se donner un mal de chien pour a se da peste cap pentru
se donner le mot a se înţelege, a se pune de acord ca să...
se donner du mouvement a face mişcare
se donner du bon temps a petrece
s'en donner a se distra
s'en donner à coeur joie a se bucura din inimă
dorer la pilule à quelqu'un (*fig.*) a înşela, a face pe cineva să înghită hapul, a duce cu zăhărelul
dormir debout a dormi de-a-n picioare
dormir comme un loir, une marmotte, un sabot, une souche a dormi buştean
dormir sa nuit a-şi face somnul

dormir à poings fermés a dormi dus
dormir le sommeil du juste a dormi somnul drepților
dormir du dernier sommeil (*lit.*) a dormi somnul de veci
dormir d'un sommeil de plomb a dormi ca mort
dormir sur son travail (*fig.*) a nu se-ndemna la treabă
ne dormir que d'un oeil a dormi iepurește
doubler une classe a rămîne repetent
doubler le cap (*fig.*) a trece peste o greutate
doubler le pas a mări pasul
doubler quelqu'un (*fam.*) a trăda, a vinde pe cineva
doubler un vehicule a depăși un vehicul
se draper dans sa dignité (*fig.*) a face pe ofensatul
se draper dans sa probité, sa vertu (*iron.*) a face paradă de cinste, de virtute
dresser l'oreille (*fig.*) a ciuli urechile
se dresser sur ses ergots (*fig.*) a se zbârli

■

Dieu me damne! să mă ia dracu!
quand le chat n'est pas là les souris dansent (*prov.*) cînd pisica nu-i acasă, șoarecii joacă pe masă
à dater de începînd de la
sans débrider (*fig.*) fără a se opri
cochon qui s'en dédit (*pop.*) al dracului să fie cine nu s-o ține de cuvînt
ça se défend (*fam.*) ține, stă în picioare
à son corps défendant călcîndu-și pe inimă
prix défiant toute concurrence preț mai presus de orice concurență
son front se dégarnit îi cade părul
sans bourse délier fără să dea un ban, gratis
je ne te demande pas l'heure qu'il est (*fam.*) vezi-ți de treabă!, nu te-am întrebat de sănătate
la langue lui démange (*fam.*) are mîncărime la limbă
la main, le poing lui démange (*fam.*) îl mănîncă palma
demeurons-en là să ne oprim aici, să nu dăm urmare
que devenez-vous? (*fam.*) ce mai faci? ce mai e cu tine?
qui dort dîne înșală foamea cu somnul
on se dirait en France, en Italie etc. parcă am fi în Franța, în Italia etc.

je me suis laissé dire que mi s-ar fi spus că
cela va sans dire e de la sine înțeles
à vrai dire de fapt, mai bine zis
pour tout dire pe scurt, într-un cuvînt
sans mot dire fără a scoate o vorbă
il ne croit pas si bien dire nu știe cîtă dreptate are
je ne vous le fais pas dire singur ai recunoscut, ai spus-o singur
dire que... și cînd te gîndești că...
ne pas se le faire dire deux fois (*fig.*) a nu se lăsa rugat, a nu aștepta să i se spună de două ori
vous m'en direz tant! (*fam.*) nu mai spune!
dis donc! (*pop.*) ia ascultă! tu, de colo!
dis-moi qui tu hantes, je te dirai qui tu es (*prov.*) spune-mi cu cine te însoțești, ca să-ți spun cine ești
je ne vous dis que ça (*fam.*) **1.** (*cu sens amenințător*) atît îți spun! **2.** (*cu sens admirativ*) nu trebuie să-ți spun mai mult
ce disant, ceci dit acestea fiind zise
si le coeur vous en dit dacă ai chef, dacă te-ndeamnă inima
tu l'as dit! (*fam.*) desigur
mon petit doigt me l'a dit mi-a spus o păsărică
comme qui dirait (*fam.*) altfel spus
à l'heure dite la ora fixată
soit dit en passant în treacăt fie zis
à ce qu'il dit după cum susține
cela en dit long asta spune multe
à qui le dites-vous! mie-mi spui? eu să nu știu?
tenez-vous-le pour dit inutil să insiști
tout est dit (*fig.*) nu mai e nimic de adăugat
voilà qui est dit ne-am înțeles!
qui ne dit mot consent (*prov.*) și tăcerea e un răspuns
cela ne me dit rien qui vaille asta nu miroase a bine
l'homme propose, Dieu dispose (*prov.*) omul propune și Dumnezeu dispune
des goûts et des couleurs, il ne faut pas disputer (*prov.*) gusturile nu se discută
qui donne aux pauvres prête à Dieu (*prov.*) cine pe sărac ajută, pe Dumnezeu împrumută
la plus belle femme du monde ne peut donner que ce qu'elle a nici cea mai frumoasă femeie din lume nu poate da mai mult decît are
je me demande ce que ça va donner (*fam.*) mă întreb ce-o să iasă

je vous le donne en mille pariez pe ce vrei că n-ai să ghicești
donner, c'est donner; reprendre c'est voler (*prov.*) ce-ai dat odată e bun dat
on lui donnerait le bon Dieu sans confession (*fig.*) ai spune că e cel mai nevinovat om din lume
la fortune vient en dormant (*prov.*) norocul vine peste noapte
n'éveillez pas le chat qui dort (*prov.*) nu scormoni în cenușă ca să nu sară scîntei
il n'est pire eau que l'eau qui dort (*prov.*) apele line sînt adînci
le temps me dure nu mai am răbdare, abia aștept

e

s'écarter de la bonne voie (*fig.*) a o apuca pe o cale greșită
échauffer la bile, les oreilles à quelqu'un (*fam.*) a scoate din sărite pe cineva
l'échapper belle (*fig., iron.*) a scăpa ca prin urechile acului
écorcher un client (*fam.*) a lua șapte piei de pe un client
écorcher une langue (*fig.*) a stîlci o limbă
écorcher les oreilles (*fam., despre zgomote*) a zgîria urechile
écouter de toutes ses oreilles a fi numai urechi
n'écouter que d'une oreille a asculta distrat, a-i intra pe o ureche și a-i ieși pe cealaltă
écraser le champignon (*fam.*) a apăsa cu putere pe accelerator
en écraser (*pop.*) a trage la aghioase
écrémer une affaire (*fig.*) a lua caimacul dintr-o afacere
écrémer une bibliothèque, une collection (*fig.*) a alege dintr-o bibliotecă, dintr-o colecție cele mai prețioase piese
écrire au courant de la plume a scrie cu ușurință, a-i umbla singur condeiul pe hîrtie
écrire pour son couvent a pleda *pro domo*
écumer les côtes, les mers a face piraterie
écumer des nouvelles a vîna știrile cele mai interesante
effacer quelqu'un par la beauté, par l'esprit (*fig.*) a eclipsa pe cineva prin frumusețe, prin inteligență
effacer une bouteille (*arg.*) a turna în el o sticlă cît ai zice pește
effacer un plat (*arg.*) a hali dintr-o dată o farfurie cu mîncare

effeuiller la marguerite a întreba margareta: „mă iubește, nu mă iubește?"
s'égayer aux dépens de quelqu'un a rîde pe socoteala cuiva
égratigner quelqu'un (de ses railleries) a înțepa pe cineva (cu ironii)
élever les enfants d'un autre lit (*fig.*) a crește copiii altuia, copii dintr-o altă căsătorie
élever un enfant à la dure a crește sever un copil
élever ses enfants à la va-comme-je-te-pousse (*fam.*) a-și crește copiii cum dă Dumnezeu
élever quelqu'un sur le pavois a înălța pe cineva pe un soclu
s'élever au-dessus de sa condition a se ridica, a parveni
emballer quelqu'un (*arg.*) a înhăța pe cineva, a băga la zdup
s'embarquer sans biscuit (*fig., fam.*) a pleca la vînătoare fără pușcă; a fi neprevăzător
s'embarquer dans une affaire (*fam.*) a se băga într-o treabă (încurcată)
s'embarrasser de dettes a se încurca în datorii
ne pas s'embarrasser de quelque chose a nu-i păsa de ceva
s'embêter à cent sous de l'heure (*fam.*) a se plictisi de moarte
emboîter le pas à quelqu'un 1. a urmări pas cu pas pe cineva. 2. (*fig.*) a imita, a se lua după cineva
s'embrasser à pleine bouche, à bouche que veux-tu a se săruta pe gură
embrayer un gonzesse (*arg.*) a agăța o pipiță
emmerder quelqu'un à pied, à cheval et en voiture (*pop.*) a pisa pe cineva de dimineață pînă seara
s'emplir le gazomètre (*arg.*) a se îmbăta criță
employer toutes les herbes de la Saint-Jean a face pe dracu-n patru (pentru a reuși)
emporter le chat a pleca fără a spune la revedere
emporter quelque chose de haute lutte a obține ceva cu mare greutate, cu mari eforturi
emporter d'assaut une position a lua cu asalt o poziție
l'emporter sur quelqu'un a fi superior cuiva; a o lua înaintea cuiva
l'emporter haut la main (*fig.*) a învinge, a se impune cu ușurință
emprunter un chemin, une route a o lua pe un drum
encaisser un direct (*fig., fam.*) a încasa o directă, un pumn
s'endormir sur une affaire a nu se ocupa, a lăsa baltă o treabă

s'endormir sur le rôti (*fig.*, *fam.*) a se culca pe lauri
s'endormir dans le Seigneur a răposa întru Domnul
s'endormir du sommeil de la tombe (*lit.*) a dormi somnul de veci
s'enfermer dans son cocon (*fig.*) a se închide în carapacea sa
s'enferrer dans ses mensonges a se încurca în propriile sale minciuni
enfoncer le clou (*fig.*) a băga ceva cuiva în cap (repetîndu-i mereu același lucru)
enfoncer quelqu'un (*fig.*) a înfunda pe cineva
enfoncer une porte ouverte (*fig.*) a bate la porți deschise
enfourcher son dada (*fig.*) a ataca subiectul favorit
enfourner un gâteau (*fam.*) a înfuleca o prăjitură
engager sa parole a-și da cuvîntul
enjamber les convenances (*fig.*) a nu fi formalist
enlever une course a cîștiga o cursă
enlever les crocs (*arg.*) a scoate măsele, dinți
enlever un morceau de musique a executa foarte bine o piesă muzicală
enlever les suffrages de quelqu'un a-și asigura voturile cuiva
s'ennuyer de quelqu'un a-i fi dor de cineva
entendre chat sans qu'on dise minon a înțelege din priviri
entendre raison a fi rezonabil, neperseverînd într-o greșeală
ne pas entendre malice à quelque chose a fi bine intenționat; a nu vedea nimic rău în ceva
ne pas l'entendre de cette oreille (*fig.*) a nu fi de acord, a nici nu voi să audă
ne rien entendre à quelque chose a nu se pricepe la ceva, a fi total incompetent într-un anumit domeniu
enterrer sa vie de garçon (*fam.*) a-și îngropa burlăcia prin chefuri
entrer en coup de vent a intra ca o furtună
entrer dans la Carrière a intra în diplomație
entrer dans le chou (*pop.*) **1.** a ataca pe cineva. **2.** a se ciocni
entrer au couvent, dans les ordres a se călugări
entrer dans la danse (*fig.*, *fam.*) a intra în horă, în acțiune
entrer dans le décor (*despre mașini*) a intra în decor, pe partea necarosabilă a șoselei
entrer dans le jeu de quelqu'un a intra în socotelile cuiva
entrer en lice (*fig.*) **1.** a participa la o luptă. **2.** a interveni într-o discuție, (*fig.*) a intra în arenă

entrer dans la peau d'un personnage (*fig.*) a intra în pielea unui personaj
entrer par la grande porte (*fig.*) a intra direct într-un post important
entrer par la petite porte (*fig.*) a-și începe cariera de jos, trecînd prin toate treptele ierarhice
entrer en scène (*fig.*) a intra în scenă, a interveni
entrer dans les sentiments de quelqu'un a înțelege pe cineva, punîndu-se în locul lui
entrer dans les soucis, les peines de quelqu'un a lua parte la necazurile, supărările cuiva
entrer dans le vif du sujet a intra în miezul problemei
s'envelopper dans sa dignité a face pe ofensatul
s'envelopper dans une certaine réserve a sta, a se ține deoparte
envoyer quelqu'un en l'air (*arg.*) a pune un adversar la pămînt
envoyer quelqu'un au bain, bouler (*fig.*, *fam.*) a trimite pe cineva la plimbare
envoyer quelqu'un à tous les diables, aux cinq cents diables (*fig.*, *fam.*) a trimite pe cineva la toți dracii
envoyer quelqu'un dinguer, paître, promener (*fig.*, *fam.*) a da pe cineva pe ușă afară
envoyer quelqu'un en Cornouailles (*pop.*) a pune coarne cuiva
envoyer valser quelque chose **1.** a arunca ceva cu furie. **2.** a renunța, a abandona ceva
envoyer par le fond a scufunda
envoyer la fumée (*arg.*) a trage cu pușca
envoyer son homme à dame (*arg.*) a pune pe cineva la pămînt cu o lovitură de pumn
envoyer quelqu'un dans l'autre monde a trimite pe cineva pe lumea cealaltă
envoyer un papier à son journal a trimite un articol la ziar
envoyer quelqu'un à Patras a trimite pe cineva pe lumea cealaltă
envoyer au poteau a trimite în fața plutonului de execuție
envoyer tout promener (*fig.*, *fam.*) a da totul dracului
envoyer quelqu'un sur les roses (*pop.*) a trimite pe cineva la plimbare, la dracu
envoyer la soudure (*arg.*) a plăti ce datorezi
envoyer son adversaire au tapis (*box*) a doborî, a pune la podea
envoyer quelqu'un à terre a pune pe cineva la pămînt

les envoyer avec un lance-pierres (*arg.*) a plăti cu greutate, cu zgîrcenie
ne pas envoyer dire quelque chose a spune verde
s'envoyer un godet (*arg.*) a trage o duşcă
s'envoyer un bon repas (*pop.*) a mînca bine
s'envoyer un travail, une corvée (*pop.*) a se înhăma la o muncă, la o corvoadă
s'envoyer un verre de vin (*pop.*) a da pe gît un pahar
épater la galerie (*fig.*, *fam.*) a face praf, a da gata
épingler un truc (*arg.*) a şterpeli ceva
épouser une grosse dot a se însura cu zestrea
épouser les idées, les opinions de quelqu'un (*fig.*) a îmbrăţişa ideile, părerile cuiva
épouser le sac (*fig.*, *pop.*) a se însura cu sacul cu bani
éprouver un revers a i se întîmpla un necaz
éructer des injures (*fig.*) a împroşca cu injurii
s'escrimer de la mâchoire, des mâchoires (*fam.*) a i se bate calicii la gură
esquinter un auteur, un film (*fig.*, *fam.*) a desfiinţa un autor, un film (criticîndu-l)
esquinter sa voiture (*fam.*) a-şi paradi maşina
essuyer les murs, les plâtres (*fig.*, *fam.*) **1.** a se muta în casă nouă (abia terminată). **2.** (*fig.*) a plăti oalele sparte
essuyer un revers a suferi un eşec
estimer quelque chose très haut a da o înaltă apreciere unui lucru, unui fapt
s'établir à son compte a se instala (pentru a lucra) pe cont propriu
s'établir juge des actes d'autrui (*fig.*) a se erija în judecătorul faptelor celorlalţi
étaler sa marchandise (*fig.*, *fam.*) a face paradă de ceea ce are, de ceea ce face
étancher la soif de quelqu'un a potoli setea cuiva
étouffer dans l'oeuf a stîrpi din faşă
être aux abois (*fig.*) a fi la ananghie
être abonné à (*fig.*, *fam.*) a i se întîmpla des, (*fig.*) a fi abonat la
être d'un abord facile a fi uşor de abordat, amabil
être à l'abri du besoin (*fig.*) a avea din ce trăi, a fi la adăpost de nevoi
être d'un accès difficile a fi greu accesibil, de abordat

être tout acquis à quelqu'un a fi trup şi suflet pentru cineva
être hors d'affaire a fi scos din cauză; a fi în afară de pericol
être à son affaire a-i plăcea, a-l interesa ceea ce face
être dans les affaires a fi om de afaceri
être à l'affût de (*fig.*) a pîndi, a fi în căutare de
être de son âge a fi omul epocii sale
être ailleurs (*fig.*) a fi cu gîndul aiurea, a fi distrat
être à l'aise a se simţi în largul său
être bien aise de (+ *inf.*) a fi foarte mulţumit că
être à son aise a avea ce-i trebuie, a trăi în îndestulare
être l'âme damnée de quelqu'un (*fam.*) a fi devotat trup şi suflet cuiva
être comme l'âne de Buridan a fi nehotărît, a fi ca măgarul lui Buridan
être le bon, le mauvais ange de quelqu'un a fi geniul bun, rău al cuiva
être aux anges a fi în al nouălea cer
être après quelqu'un a se ţine scai de cineva
être à l'arrière-plan (*fig.*) a fi pe planul al doilea
être en arrière pour ses études, ses paiements (*fig.*) a fi în urmă cu studiile, plăţile
être à l'article de la mort a fi în agonie
être (plein) aux as (*pop.*) a fi plin (doldora) de bani
être d'attaque (*fam.*) a fi în (plină) formă
être au-dessous de sa tâche a nu fi la înălţimea sarcinii sale
être au-dessous de tout a fi sub orice critică
être augmenté a i se mări leafa
être à son avantage a arăta bine
être bas de plafond (*arg.*) a fi sarac cu duhul
être bassin (*pop.*) a fi plicticos
être bâti à chaux et à sable a fi zdravăn, robust
être bien, mal bâti (*fig.*, *despre oameni*) a fi bine, prost făcut
être bavard comme une pie (borgne) (*fam.*) a trăncăni ca o moară stricată
être beaucoup, peu pour quelqu'un a însemna mult, a nu însemna nimic pentru cineva
être en beauté a arăta (mai) bine (ca de obicei)
être le bec dans l'eau (*fig.*) a nu şti ce să facă, încotro să o apuce
être bête à manger du foin, comme un âne a fi un prost şi jumătate
être bête à pleurer a fi prost ca noaptea

être bête comme une cruche, comme une oie a fi prost de dă în gropi
être bête comme ses pieds (*fam.*) a fi prost ca o cizmă
être bien, mal dans se affaires a avea o situație bună, proastă
être bien avec quelqu'un a se avea bine cu cineva
être blanc comme un linge a fi alb ca varul
être blanc comme neige a fi curat ca lacrima, nevinovat
être blond comme les blés a avea părul ca spicul grîului
être du bois dont on fait les flûtes (*fam.*) a fi de înțeles, maleabil
être au bord du gouffre, du précipice (*fig.*) a fi la marginea prăpastiei
être au bord des larmes a fi gata să izbucnească în plîns
être du bord de quelqu'un, du même bord (*fig.*) a fi din același partid, a avea aceleași idei
être le bouc émissaire (*fig.*) a fi țapul ispășitor
être bouché à l'émeri (*fam.*) a fi prost ca noaptea
être en plein boum (*arg.*) a fi în toiul trebii
être à bout a fi la capătul puterilor
être à bout de nerfs a fi la capătul răbdărilor
être au bout de ses peines a ajunge la liman
être au bout de son rouleau, du rouleau (*fig.*) **1.** a nu mai avea nimic de zis. **2.** a fi la capătul resurselor. **3.** a fi la sfîrșitul vieții
être branché (*fam.*) a-i cădea fisa
être en bras de chemise (*despre bărbați*) a fi numai în cămașă
être toujours sur la brèche a fi totdeauna la datorie, în plină activitate
être brindezingue (*arg.*) a fi beat criță
être dans le brouillard (*fig.*) a bîjbîi într-o problemă
être brouillé avec les chiffres, la grammaire (*fam.*) a fi certat cu matematica, cu gramatica
être en butte à (*fig.*) a fi expus la
être censé (+ *inf.*) a se presupune că, a se considera că
être (bien) en chair a fi plinuț, trupeș
être à la charnière de deux époques (*fig.*) a se afla la granița dintre două epoci
être toujours sur les chemins a fi mereu pe drumuri
être dans la chemise de quelqu'un a fi la toartă cu cineva
être à cheval sur les principes, le règlement (*fig.*) a fi foarte rigid în privința respectării regulilor bunei-cuviințe, a unui regulament

être en cheville avec quelqu'un (*fam.*) a fi în relații de afaceri cu cineva; a fi asociat cu cineva
être la cheville ouvrière d'une entreprise, d'une organisation (*fig.*) a fi pilonul unei întreprinderi, al unei organizații
être chocolat (*fam.*) a rămîne cu buzele umflate
être dans les choux (*fig.*) **1.** a fi la ananghie. **2.** (*pop.*) a fi în coadă (într-un clasament)
être de la classe a face parte din contingentul care se eliberează în anul respectiv
être bon pour la classe (*fam.*) a fi bun pentru serviciul militar
être cloué entre quatre planches (*fig.*) a sta între patru scînduri
être coiffé d('un chapeau etc.) a purta pe cap (o pălărie etc.)
être coiffé de quelqu'un, de quelque chose (*fam.*) a se prăpădi după cineva, ceva
être coiffé en coup de vent (*fig.*) a fi nepieptănat, cu părul zbîrlit
être collet monté (*fig.*) a fi afectat, pedant, bățos
être compère et compagnon a fi prieteni la toartă
être en compte avec quelqu'un a avea socoteli bănești cu cineva
être loin de, du compte a se înșela cu desăvîrșire, a fi departe de adevăr
être comme un coq en pâte (*fig.*) a trăi ca în sînul lui Avram
être sur la corde raide (*fig.*) a fi într-o situație delicată
être à cent coudées au-dessus de quelqu'un a fi cu un cap mai sus decît altcineva
être à la coule (*pop.*) a fi isteț, priceput
être dans le, hors du coup (*pop.*) **1.** a participa, a nu participa la acțiune. **2.** a cunoaște, a nu cunoaște un secret
être sous le coup d'une accusation, d'une condamnation a sta sub amenințarea unei acuzații, unei condamnări
être aux cent coups a fi înnebunit de grijă
être bien, mal en cour (*fig.*) a avea, a nu avea trecere la cineva
être à bout de course (*fig.*) a fi epuizat
être dans la course (*fig., fam.*) a fi la curent, în pas cu vremea
être à court d'argent a fi pe jantă, lefter
être à couvert de quelque chose a fi la adăpost de ceva
être (tout) cousu d'or a fi putred de bogat
être cousin à la mode de Bretagne a fi rudă cu toată lumea

être à la côte (*fig.*) a fi fără un sfanț în buzunar
être du côté du manche (*fam.*) a fi de partea celui mai tare
être à couteaux tirés (*fig.*) a fi la cuțite
être à cran (*fig.*, *fam.*) a fi pe punctul de a izbucni, a fi gata să-și iasă din sărite
être crevé (*fam.*) a fi frînt de oboseală
être criblé de dettes (*fig.*) a fi dator vîndut
être comme un crin (*fig.*) a fi morocănos, irascibil
être crotté comme un barbet, jusqu'à l'échine a fi plin de noroi, murdar ca un porc
être comme cul et chemise (*pop.*) a fi inseparabili, ca tusea și junghiul
être culotté (*arg.*) a avea tupeu
être une vieille culotte de peau (*fig.*) a fi un Moș Teacă, un militar mărginit
être dans la dêche, dans une dêche noire (*pop.*) a trăi în(tr-o neagră) mizerie
être sur les dents 1. a fi epuizat, extenuat. **2.** a aștepta sub tensiune
être sur son départ a fi pe punctul de a pleca
être dans le troisième, le trente-sixième dessous (*fig.*) a fi pe drojdie
être dans la déveine (*fam.*) a avea ghinion, a fi în pasă proastă
être le dindon de la farce (*fig.*) a fi cel păcălit; (*arg.*) a cădea de fraier
être bien, mal disposé à l'égard de quelqu'un a fi binevoitor, răuvoitor față de cineva
être comme les deux doigts de la main (*fig.*) a fi de nedespărțit; a fi ca degetele de la o mînă
être sous les drapeaux a face armata
être dans de beaux draps a fi într-o situație dificilă, într-o încurcătură,
être entre deux draps, dans les draps a fi (culcat) în pat
être dur à cuire (*fig.*, *fam.*) a fi rezistent, a duce la tăvăleală
être dur à la détente a fi strîns la pungă
être dur de la feuille (*pop.*) a fi fudul de o ureche
être dur au mal a suporta durerea
être dur d'oreille a fi tare de urechi
être dur à la peine, à la tâche a trage ca un bou, a nu obosi ușor
être en eau, en nage a fi lac de sudoare

être comme l'eau et le feu (*fig.*) a se înțelege ca soacra și nora
être comme un éléphant dans un magasin de porcelaine (*fam.*) a da cu bățul în baltă
être entre l'enclume et le marteau a fi între ciocan și nicovală
être endetté jusqu'à la gauche (*fig.*) a fi înglodat în datorii
être enfant de la balle a fi din familie de (actori, muzicieni etc.)
être envoyé aux assises a fi judecat pentru crimă
être dans tous ses états a-și ieși din fire
être sans façon a nu face mofturi, a nu fi afectat
être fagoté, ficelé comme un sac a fi prost îmbrăcat, ca o sperietoare
être fait (comme un rat) (*fam.*) a fi prins (ca un șoarece în capcană)
être fauché (comme les blés) (*fam.*) a fi lefter
être ferme dans, sur ses arçons 1. a se ține bine în șa. **2.** (*fig.*) a fi consecvent, ferm în opinii
être fermé à quelque chose 1. a nu fi permeabil la...; a fi intratabil într-o anumită chestiune. **2.** a nu-i fi accesibil ceva
être ferré sur un sujet, une question (*fig.*) a fi as, „doctor" într-o problemă
être à la fête a fi în culmea fericirii
être de la fête a fi invitat, a participa la
être tout feu, tout flamme a fi plin de entuziasm
être sans feu ni lieu a nu avea nici casă, nici masă, a fi pe drumuri
être (pris) entre deux feux a fi între două focuri, a fi luat în focuri
être ficelé, fichu, comme l'as de pique (*fam.*) a fi prost îmbrăcat; a arăta ca dracu, ca o sperietoare
être bien, mal ficelé (*fam.*) a fi bine, prost înțolit
être un peu ficelle (*fam.*) a fi cam șmecher, șiret
être fichu de (*fam.*) a fi în stare să, capabil de
être fichu comme quatre sous a arăta ca dracu
être fier, orgueilleux comme un pou a fi mîndru ca un păun
être fille à a fi capabilă să
être le fils de ses oeuvres a se fi ridicat prin propriile-i mijloace
être sur le flanc 1. a sta la pat. **2.** a fi extenuat
être très fleur bleue a fi foarte sentimental, naiv
être fondé à (+ *inf.*) a fi îndreptățit să
être en fonds a fi în fonduri

être de force à faire quelque chose a fi capabil, în stare să facă ceva
être de première force a fi de mîna întîi
être en (pleine) forme a fi în(tr-o) formă (grozavă)
être dans la force de l'âge a fi în puterea vîrstei
être fort en gueule (*fam.*) a fi bun de gură
être fort dans sa partie a fi tare în specialitatea sa
être fort de la protection, de l'aide de quelqu'un a se bizui, a miza pe protecția, pe ajutorul cuiva
être un fort en thème (*fam.*) a fi tocilar
être frais et dispos a fi odihnit și bine dispus
être dans le gâchis (*fig.*) a fi într-o situație încurcată, fără ieșire
être sur ses gardes a sta în defensivă, gata de atac
être à gauche a fi de stînga
être de glace (*fig.*) a fi de piatră
être en goguette (*fam.*) a fi afumat, cherchelit
être gourmand de... a fi amator de...
être gourmand comme un chat (*fam.*) a fi pofticios
être au goût de quelqu'un a fi pe placul cuiva
être grand, haut comme trois pommes a fi înalt de o șchioapă
être sur le gril (*fam.*) a sta ca pe jeratic
être gros comme une vache a fi cît o huidumă
être guindé dans ses vêtements a sta țeapăn, a fi stînjenit de haine
être hors de danger (*fig.*) a fi în afară de pericol
être hors d'haleine a fi cu răsuflarea tăiată (din pricina alergăturii)
être hors la loi a fi în afara legii
être à l'heure a fi punctual
être honni de, par quelqu'un a fi hulit de cineva, odios cuiva
être en honneur a fi la mare cinste
être d'une humeur de dogue (*fig.*) a fi prost dispus
être d'humeur à faire quelque chose a fi înclinat, dispus să facă ceva
être d'une humeur massacrante a avea o stare de spirit îngrozitoare
être de belle, bonne humeur a fi bine dispus
être de mauvaise humeur a fi prost dispus

être increvable (*pop.*, *despre oameni*) a avea o rezistență de fier (la oboseală)
être hors jeu (*sport*) a fi în afara jocului, în ofsaid
être vieux jeu (*fig.*, *fam.*) a fi demodat, de pe vremea lui Pasvante
être à jeun a fi cu stomacul gol
être dans un jour de gaieté, dans un bon jour a fi într-o zi bună, bine dispus
être dans le juste a avea dreptate
être laid comme un pou (*fam.*) a fi urît ca dracu
être tout en larmes a avea fața scăldată în lacrimi
être lent à comprendre, à se décider, à agir a-i trebui mult ca să înțeleagă, să se decidă, să acționeze
être libre comme l'air (*fam.*) a fi liber ca păsările cerului
être logé à la même enseigne (*fig.*) a fi pus în aceeași oală cu altul, cu alții
être loin de... (*fig.*) nici gînd să...
être long à s'habiller (*fig.*) a se îmbrăca încet
être bien, mal loti (*fig.*) a fi favorizat, persecutat de soartă
être bien, mal luné (*fig.*, *fam.*) a fi bine, prost dispus
être maigre comme une planche (à pain) (*fig.*) a fi slab ca o scîndură, o scoabă
être maître de (+ *inf.*) a fi liber să...
être (le) maître quelque part a fi domn și stăpîn undeva
être maître à carreau (*joc*) a avea cartea cea mai bună
être maître de soi 1. a fi stăpîn pe sine, a se domina. **2.** a fi independent
être mal à l'aise, mal à son aise a se simți prost, stînjenit, stingherit
être mal portant, mal fichu, mal en point a o duce prost cu sănătatea, a se simți prost
être mal avec quelqu'un a se avea rău cu cineva
être pas mal (*fam.*) a fi drăguț, frumușel
être malade comme une bête a suferi ca un cîine
être marqué (*fig.*) a fi pătat, compromis
être marqué au B a avea un defect fizic
être marqué au coin de a purta marca
être marteau (*fam.*) a fi țicnit, într-o ureche
être méchant comme un âne rouge, comme un diable, comme la gale a fi al dracului de rău

être de mèche avec quelqu'un a lucra mînă-n mînă, a fi de conivenţă cu cineva
être dans la mélasse (*fig.*, *fam.*) a fi în mizerie
être à même de (+ *inf.*) **1.** a fi capabil să. **2.** a fi în măsură să
être à la merci de quelqu'un a fi la cheremul cuiva
être du métier a fi specialist în meserie
être (tout sucre) tout miel a fi mieros, numai zîmbet
être mince comme un fil (*fig.*) a fi subţire ca o trestie, a fi tras ca prin inel
être bien mis a fi bine îmbrăcat
être du même monde a face parte din aceeaşi societate, acelaşi mediu
être mou comme une chiffe (*fig.*) a fi ca o cîrpă, a fi bleg
être la mouche du coche a fi ca musca la arat
être dans la mouise (*pop.*) a fi în mizerie
être muet comme une carpe, comme la tombe a tăcea ca un peşte, a fi mormînt
être né coiffé (*fig.*) a fi născut cu căiţă
être né du côté gauche a fi copil din flori
être né sous le signe de... a fi născut în zodia...
être bien né 1. a fi de viţă nobilă, de neam mare. **2.** a avea un caracter frumos
être mal né 1. a fi de neam prost. **2.** a avea un caracter urît
être noir (*pop.*) a fi turtă
être dans le noir (le plus complet) (*fig.*) a nu înţelege (absolut) nimic; a fi tufă
être en nourrice a fi sugar
être comme l'oiseau sur la branche (*fig.*) a fi într-o situaţie nesigură, în pom; a fi ca cucul pe cracă
être paf (*fam.*) a fi criţă
être à la page (*fig.*) a fi la modă
être sur la paille (*fig.*) a fi ajuns la sapă de lemn
être avec quelqu'un de pair à compagnon a fi pe picior de egalitate cu cineva
être en panne (de quelque chose) a fi în pană (de...)
être dans les petits papiers de quelqu'un (*fig.*, *fam.*) a fi în graţiile cuiva
être paresseux comme une couleuvre, comme un loir (*fam.*) a fi leneş de pute locul sub el

être dans sa partie (*fam.*) a fi în specialitatea sa, în domeniul său
être patraque (*fam.*) a fi dărîmat, a o duce prost cu sănătatea
être patronné par un personnage influent a fi susţinut de o persoană influentă, (*fam.*) a avea spate tare
être bas, court sur pattes (*fam.*) a avea picioare scurte
être sur le pavé a fi rămas pe drumuri
être payé à la pige (*despre ziarişti*) a fi plătit la numărul de rînduri scrise
être pendu aux basques de quelqu'un (*fig.*, *fam.*) a se ţine scai de cineva
être pendu à la sonnette, au téléphone de quelqu'un (*fig.*, *fam.*) a pisa pe cineva cu vizite, cu telefoane
être pendu aux lèvres de quelqu'un a sorbi cuvintele cuiva
être perdu de dettes a fi dator vîndut
être pétri d'orgueil (*fig.*) a fi un înfumurat fără pereche
être dans le pétrin a fi dat de bucluc
être un peu là (*fam.*, *despre persoane*) a se ţine cont de cineva, a nu face abstracţie de cineva
être tout d'une pièce (*fig.*) a fi dintr-o bucată; ce-i în gură şi-n căpuşă
être le pigeon dans l'affaire a fi gîsca de jumulit
être sur le pinacle a fi în vîrful piramidei
être en place a deţine o slujbă importantă
être de plain-pied avec quelqu'un (*fig.*) a fi pe picior de egalitate cu cineva
être plein (*fam.*) a fi turtă
être plein comme un oeuf (*fam.*) a fi plin pînă la refuz
être à poil (*fam.*) a fi gol puşcă
être de bon, de mauvais poil (*fam.*) a fi bine, prost dispus
être au poil (*fam.*) a fi fain
être comme un poisson dans l'eau a se simţi ca peştele în apă, a fi în elementul său
être pompette (*fam.*) a fi puţin făcut
être popote, pot-au-feu (*fam.*, *despre femei*) a avea numai preocupări casnice, a fi cazanieră
être porté à (+ *inf.*) a fi înclinat spre
être porté sur la chose (*fam.*) a fi mare crai
être porté sur quelque chose (*fam.*) a avea slăbiciune pentru ceva
être pour quelque chose dans a fi în parte responsabil de

être comme une poule qui a trouvé un couteau a sta ca vițelul la poarta nouă
être près de ses sous 1. a fi interesat. **2.** a fi strîns la pungă
être fin prêt a fi gata de
être bon prince a fi generos, larg
être pris a fi ocupat
être pris en filoche (*arg.*) a fi urmărit, filat
être pris la main dans le sac a fi prins cu mîța-n sac, în flagrant delict
être aux prises avec quelqu'un a fi în bețe cu cineva
être aux prises avec quelque chose a avea de luptat cu ceva
être en prise (directe) sur la réalité, sur son temps (*fig.*) a fi în contact direct cu realitatea
être toujours prêt à en découdre (*fam.*) a fi pus pe harță
être de bonne prise (*fig.*) a fi bun de luat
être encore sur ses quilles (*pop.*) a fi încă sănătos, pe picioare
être sur le qui-vive a fi în gardă, în alertă
être à ramasser à la petite cuiller (*fig., fam.*) a fi într-o stare de plîns; a fi bun de adunat cu fărașul
être sur les rangs (*fig.*) a concura, a candida (pentru un post etc.)
être du même rang a fi de aceeași valoare
être sur le retour 1. a fi pe punctul de a pleca îndărăt, de a se întoarce. **2.** a începe să îmbătrînească
être rivé à son travail (*fig.*) a fi legat, imobilizat de munca sa
être en rogne (*fam.*) a avea draci
être rompu à quelque chose a fi expert, versat în ceva
être rompu de fatigue a fi rupt de oboseală
être la cinquième roue d'un carosse a fi a cincea roată la căruță
être en haut de la roue (*fig.*) a fi foarte sus (pe scara socială). prosper
être en bas de la roue (*fig.*) a-i merge rău; a fi decăzut
être plus royaliste que le roi (*fig.*) a fi mai catolic decît papa
être à la rue a fi pe drumuri
être en rupture de ban avec (*fig.*) a o rupe cu constrîngerile impuse de mediul său
être sec (*fam.*) a fi incapabil să răspundă
être à sec (*fam.*) a fi pe jantă, a nu mai avea un chior
être sec comme un hareng (*fam.*) a fi slab ca un țîr

être dans les secrets des dieux (*fam.*) a fi în secretele zeilor
être bien en selle (*fig., fam.*) a fi tare pe poziție
être aux petits soins pour quelqu'un a fi plin de atenții față de cineva
être sans le sou a nu avea para chioară
être comme une souche (*fam.*) a sta ca un lemn
être dans ses petits souliers (*fam.*) a fi la strîmtoare
être sourd à quelque chose (*fig.*) a refuza să asculte, a fi surd la
être sourd comme un pot (*fam.*) a fi surd ca pămîntul
être sujet à (+ *inf.*) a fi supus la
être sûr de son fait a fi sigur de ceea ce gîndește, spune, face
être de taille à (+ *inf.*) a fi în stare, capabil să
être taillé en Hercule a fi solid ca o namilă
être bien taillé a fi bine legat, făcut
être sur les talons de quelqu'un a urmări îndeaproape pe cineva; a fi (tot timpul) pe urmele cuiva
être sur le tapis (*fig.*) a fi subiect de conversație, subiectul la ordinea zilei
être de son temps a fi în pas cu vremea
être têtu comme une mule a fi încăpățînat ca un catîr
être vert de peur a fi vînăt de frică
être tiré à quatre épingles a fi spilcuit, pus la patru ace
être tombé sur la tête (*fam.*) a fi căzut în cap
être du même tonneau (*fam., peior.*) a fi din același aluat
être toujours à (+ *inf.*) (*despre persoane*) a face tot timpul același lucru
être tout à son travail a fi absorbit de munca pe care o face
être en tort, dans son tort a nu avea dreptate
être à la traîne (*fam.*) a rămîne în coadă, în urmă
être trempé comme une soupe (*fam.*) a fi ud leoarcă
être triste comme un bonnet de nuit a fi amărît ca un pui de cioară, a fi plouat
être au trou (*pop.*) a fi la zdup
être à tu et à toi avec quelqu'un a fi per tu cu cineva; a se trage de șireturi cu cineva
être vache envers quelqu'un (*pop.*) a fi măgar cu cineva
être en vadrouille a hoinări, a umbla creanga
être en veine (*despre artiști*) a fi inspirat, într-un moment de inspirație
être en veine de a avea dispoziție de, a fi dispus să

être dans le vent (*fam.*) a fi în pas cu moda
être dans les vignes du Seigneur (*fig.*) a fi beat turtă
être dans le vrai a avea dreptate
être tout yeux, tout oreilles a fi numai ochi și urechi
être un peu zinzin a fi într-o ureche, cam tralala
en être bleu (*fig.*) a rămîne țuț
en être pour ses frais, pour sa peine 1. a fi dat banii degeaba.
2. (*fig.*) a se fi ostenit de pomană
en être de sa poche (*fam.*) a plăti (o pagubă) din buzunar
en être quitte pour a scăpa numai cu
n'être ni chair ni poisson (*fam.*) a nu fi nici în car, nici în căruță
n'être pas argenté (*fam.*) a nu fi în fonduri
ne pas être dans son assiette (*fig.*) a nu fi în apele sale
ne pas être manchot a fi îndemînatic
ne pas être en odeur de sainteté auprès de quelqu'un a nu fi în grațiile cuiva
ne pas être sans savoir que a ști bine că
ne pas être en sucre a nu se topi, a nu fi de zahăr

■

c'est une autre affaire asta-i cu totul altceva, altă căciulă
c'est toute une affaire e o întreagă poveste
c'est l'air qui fait la chanson (*prov.*) tonul face muzica
c'est de l'algèbre, du chinois, de l'hébreu (*fam.*) astea sînt cuvinte încrucișate, nu pricep o iotă
c'est l'antre du lion asta e groapa cu lei
c'est arithmétique (*fam.*) e logic
c'est son bâton de maréchal (*fig., fam.*) asta e încununarea carierei sale
c'est du beau! (*fam.*) bravo! frumos îți șade!
le plus beau de l'histoire c'est que... culmea e că...
c'est beaucoup de..., que... e mare lucru că...
c'est la loi et les prophètes (*fig.*) e un adevăr de necontestat
c'est moins que rien e o nimica toată
c'est sa bête noire (*despre persoane*) este obiectul antipatiei lui
c'est bête comme chou (*fam.*) e simplu ca bunăziua, e la mintea cocoșului
c'est une bonne, brave bête e un țopîrlan de treabă
c'est du beurre (*pop.*) e un fleac de nimic
c'est bien à vous de e foarte drăguț din partea dv. că

c'est bien de lui numai el e în stare să facă așa ceva, una ca asta
c'est du billard (*fig., fam.*) e floare la ureche
c'est boeuf e o stupiditate, e idiot
c'est blanc bonnet et bonnet blanc ce mi-e baba Rada, ce mi-e Rada baba
c'est de la bouillie pour les chats (*fig., despre texte*) e încîlcit, de neînțeles
c'est le bouquet (*fam.*) colac peste pupăză
c'est le bout du monde (*fig.*) e la capătul lumii
c'est la bouteille à l'encre e o treabă foarte încurcată
c'est le cadet de mes soucis (*fig.*) mă doare-n cot, nu mai pot cu de asta
c'est un cautère sur une jambe de bois (*prov.*) ajută ca ventuza la mort
c'est comme si on chantait (*fig.*) parcă ar vorbi la pereți
c'est un grand cheval (*fam.*) e o femeie-jandarm
c'est déjà quelque chose tot e ceva
c'est clair comme le jour (*fig.*) e limpede ca lumina zilei
c'est un drôle de corps (*fam.*) e un personaj ciudat
c'est couru (*fam.*) e mai mult ca sigur
c'est du cousu main (*pop.*) e de calitatea întîi, extra
c'est un crève-coeur de mai mare păcatul să, ți se rupe inima să
c'est à crever de rire să mori de rîs, nu alta
c'est la croix et la bannière pour (*fig., fam.*) e o întreagă dandana
c'est de la crotte de bique (*fam.*) e un vax
c'est une vieille croûte (*fig., fam., despre persoane*) e o fosilă
c'est une vraie cruche (*fam.*) e o vită încălțată
c'est du tout cuit (*fig., fam.*) e ca și făcut
c'est le diable asta-i buba
c'est le diable et son train (*fam.*) e o întreagă complicație
c'est bien le diable si mare minune dacă
c'est donné e ieftin ca braga, pe de-a moaca
c'est un dur à cuire (*fam.*) e un tip pe care nu-l mișcă nimic
c'est bien fait bine i-a făcut!, așa-i trebuie!
c'est la femme qui porte la culotte (*fig., fam.*) găina cîntă în casă; femeia poartă pantalonii
c'est la fin de tout! e prăpădul pămîntului
c'est la fin des haricots! s-a dus totul dracului
c'est du flan (*pop.*) astea-s gogoși

c'est un fort en gueule, une grande gueule (*pop.*) numai gura e de el
c'est un peu fort de café (*fam.*) e de necrezut!, asta întrece totul!
c'est plus fort que de jouer au bouchon (*fam.*) e grozav, pe cinste
c'est trop fort asta-i prea de tot
c'est fou ce que c'est cher (*fam.*) e fantastic de scump
c'est un beau gâchis frumoasă încurcătură!
c'est du gâteau (*fig., fam.*) e o nimica toată, o jucărie
c'est la goutte d'eau qui fait déborder le vase (*fig.*) este picătura care umple paharul
c'est une goutte d'eau dans la mer, dans l'océan e o picătură într-un ocean
c'est l'hôpital qui se moque de la charité (*prov.*) dracu stă-n baltă și rîde de altul
c'est la même Jeannette, autrement coiffée aceeași Mărie cu altă pălărie
c'est un faux jeton (*pop.*) e un ipocrit
c'est du tous les jours (*pop.*) e un lucru obișnuit
c'est kif-kif (*fam.*) tot un drac
c'est un vrai manche à balai e slab ca un țîr
c'est une manière de parler e un fel de a spune
c'est à se mettre à genoux (*fig.*) să-ți scoți pălăria!
c'est le moment ou jamais acum ori niciodată
c'est un monde! (*fam.*) e enorm!, e exagerat!
c'est le monde renversé, à l'envers s-a întors lumea pe dos
c'est monnaie courante (*fig.*) e lucru curent
c'est la montagne qui accouche d'une souris s-au scremut munții și au născut un șoarece
c'est du nanan (*fam.*) e delicios
c'est un drôle de numéro (*fam.*) ciudat tip!
c'est dans l'ordre des choses e în firea lucrurilor
c'est une autre paire de manches (*fam.*) altă gîscă în altă traistă, altă mîncare de pește
c'est un paquet de graisse (*fam.*) e gras ca un porc
c'est un paquet d'os (*fam.*) e numai piele și os
c'est du pareil au même (*fam.*) ce mi-e baba Rada, ce mi-e Rada baba
c'est le pavé dans la mare (*fam., despre evenimente, întîmplări*) s-a ivit pe nepusă masă

c'est une pierre dans mon jardin bate șaua să priceapă iapa
c'est comme si on pissait dans un violon e ca și cum ar pune mortului ventuze
c'est dans la poche (*pop.*) e ca și făcut
c'est au poil (*fam.*) de acord!, s-a făcut!
c'est la poisse! asta-i curat ghinion!
c'est le pont aux ânes numai pentru un prost e greu
c'est le pot de terre contre le pot de fer (*fig.*) e ca puricele împotriva elefantului
c'est à prendre ou à laisser ori, ori; ori laie, ori bălaie
c'est dans les vieux pots qu'on fait les bonnes soupes găina bătrînă face zeama bună
c'est un prêté pour un rendu (*fam.*) după faptă și răsplată
c'est un rat (*fig.*) e un zgîrie-brînză, un mațe-pestrițe
c'est une riche nature (*fam., despre persoane*) este foarte înzestrat
c'est un sac de pommes de terre (*iron., despre femei*) e ca un tanc, ca un butoi
c'est une soupe au lait (*fig.*) îi sare țandăra din te-miri-ce
c'est à se taper la tête contre les murs (*fam.*) te face să-ți ieși din fire, e revoltător
c'est une tête en l'air (*fam.*) e un aiurit, cu capul în nori
c'est une tête de lard, de pioche (*pop.*) e un catîr
c'est une grosse tête (*fam.*) e un cap (deștept)
c'est une mauvaise tête (*fam.*) e un tip scîrbos, certăreț
c'est tant par tête de pipe (*fam.*) revine atîta per căciulă
c'est toujours ça, autant de pris (*fig., fam.*) măcar atît, bun și asta
c'est tout ou rien ori Stan, ori căpitan
c'est du vent vorbe în vînt
c'est à voir rămîne de văzut; să ne mai gîndim
c'est à vomir să-ți versi mațele, nu alta
c'est bien vu? înțeles? clar?
c'est du déjà vu s-au mai văzut de-al de astea
c'est tout vu! (*fam.*) s-a isprăvit!, s-a hotărît!
c'est pas le mauvais cheval (*pop.*) nu e băiat rău
ce n'est pas un aigle (*fam., despre oameni*) nu sclipește
ce n'est pas du bidon (*pop.*) zău, nu e glumă
ce n'est pas de la petite bière (*fig., fam.*) nu-i o treabă de colo, nu-i jucărie
ce n'est pas dans mes cordes (*fig.*) nu e de competența mea

ce n'est pas le diable, le bout du monde nu-i mare scofală, nu-i greu
ce n'est pas pour dire (*fam.*) fără să, nu ca să mă laud
ce n'est pas fait pour les chiens doar e făcut pentru oameni
ce n'est pas son fait nu-i stă în fire
ce n'est ni fait ni à faire e bun de aruncat (așa cum e făcut)
ce n'est pas (bien) méchant (*fam.*) nu e ceva grav
ce n'est pas la mer à boire nu e mare scofală
ce n'est pas merveille que nu e de mirare că
ce n'est pas une partie de plaisir (*fam.*) nu-i o distracție!
ce n'est pas piqué des vers (*fam.*) nu e ceva de duzină
ce n'est pas tombé dans l'oreille d'un sourd nu s-a vorbit în van; i-a intrat în cap

qui trop embrasse mal étreint (*prov.*) cine fuge după doi iepuri nu prinde nici unul
autant en emporte le vent (*prov.*) vorbe, promisiuni în vînt
vous ne l'emporterez pas au paradis las' că se-ntoarce roata! îți vine ție rîndul!
il n'engendre pas la mélancolie (*fig.*) are o fire veselă
ça s'enlève comme des petits pains se vinde ca pîinea caldă
cela s'entend e de la sine înțeles
qui n'entend qu'une cloche n'entend qu'un son (*prov.*) trebuie să asculți ambele părți pentru a judeca
ils s'entendent comme chien et chat se au ca pisica cu cîinele
ils s'entendent comme larrons en foire (*fam.*) se înțeleg ca hoții la furat
ça entre comme dans du beurre intră ca în brînză
on entre ici comme dans un moulin (*fig.*) aici se intră ca la han
à l'heure qu'il est la ora actuală, în momentul de față
il est très amer (*fam.*) vorbește cu multă amărăciune
le baromètre est au beau barometrul arată timp frumos
son compte est bon (*fig., fam.*) a încurcat-o, l-a luat dracu
le mieux est l'ennemi du bien (*prov.*) mai binele e dușmanul binelui

charbonnier est maître dans la maison (*prov.*) fiecare e stăpîn la el acasă
le temps est un grand maître (*fig.*) timpul te-nvață de toate; înțelepciunea vine cu vîrsta
qui mieux est în plus, pe lîngă asta
la vengeance est un plat qui se mange froid (*prov.*) răzbunarea la mînie nu e bună
le temps est à la pluie stă să plouă; s-a întunecat a ploaie
qui plus est pe de altă parte
là est la question aici e punctul nevralgic
l'affaire est dans le sac s-a aranjat! e în regulă!
l'honneur est sauf (*fig.*) onoarea e salvată
le roi n'est pas son cousin (*fam.*) parcă ar fi frate cu vodă; nu-i ajungi nici cu prăjina la nas
plaie d'argent n'est pas mortelle (*prov.*) nimeni nu moare dintr-o pagubă de bani
à l'impossible nul n'est tenu (*prov.*) de unde nu-i, nici Dumnezeu nu cere
il n'est point de sot métier (*prov.*) nu există meserie rușinoasă
il n'en est rien nimic nu e adevărat
faute avouée est à moitié pardonnée (*prov.*) o greșeală recunoscută este pe jumătate iertată
nul n'est prophète en son pays (*prov.*) nimeni nu-i profet în țara lui
comme si de rien n'était ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat
il était moins une era în ceasul al 12-lea; era cît pe ce să
être dans toutes les bouches a fi pe toate buzele
ça va être ta fête! (*pop.*) îți arăt eu ție!
on ne peut être à la fois au four et au moulin (*fig.*) nu se poț ține doi pepeni într-o mînă
un tant soit peu cît de cît
au royaume des aveugles les borgnes sont rois (*prov.*) în țara orbilor chiorul e împărat
la nuit tous les chats sont gris (*prov.*) noaptea toate pisicile seamănă între ele
ils sont trop verts (*fig.*) strugurii sînt prea acri
les grands diseurs ne sont pas les grands faiseurs (*prov.*) vorbă multă, sărăcia omului

f

se fâcher à mort 1. a se supăra pentru toată viața. 2. a se certa pe viață și pe moarte
se fâcher tout rouge contre quelqu'un a se face foc și pară
faillir à son devoir (*lit.*) a nu-și face datoria
faillir à sa parole (*lit.*) a nu-și ține cuvîntul
faire abandon de ses biens a-și ceda averea
faire ses ablutions (*fam.*) a se spăla
faire accroire à quelqu'un a face pe cineva să creadă un neadevăr
faire acte de 1. a acționa în calitate de. 2. a da dovadă de
faire ses adieux à quelqu'un a-și lua rămas bun de la cineva
faire affaire avec quelqu'un a trata cu cineva
faire son affaire à quelqu'un a veni de hac cuiva; (*pop.*) a lichida pe cineva
faire toute une affaire de a exagera, a face din țînțar armăsar
faire amende honorable a-și recunoaște (public) greșelile
faire à quelqu'un l'amitié de a face cuiva plăcerea să
faire mille amitiés à quelqu'un a arăta multă simpatie cuiva, a nu ști cum să primească mai bine pe cineva
faire l'âne pour avoir du son a face pe prostul ca să tragă de limbă
faire dix ans de placard (*arg.*) a sta zece ani la popreală
faire le bon apôtre a face pe samariteanul
faire son apparition dans le coin (*arg.*) a-și face apariția în cartier
faire appel à la bourse de quelqu'un a recurge la banii cuiva; a cere bani cuiva (cu împrumut)
faire un appel de fonds (*fin.*) a cere un nou vărsămînt de fonduri
faire un appel de phares (*auto*) a semnaliza cu farurile
faire l'appoint a completa o sumă cu bani mărunți
faire argent de tout a scoate bani din orice
faire ses premières armes 1. a face prima campanie (militară). 2. (*fig.*) a debuta într-o carieră
faire l'article (*fig.*) a-și lăuda marfa

faire attention (à) a băga de seamă, a fi atent (la)
faire autorité 1. a se impune. 2. a avea renume
faire des balles (*tenis*) a juca cîteva mingi pentru încălzire
faire bamboche (*fam.*) a o face lată
faire du baratin à quelqu'un (*pop.*) a duce pe cineva cu vorbe
faire le beau (*despre cîini*) a face sluj
faire la bête a face pe prostul
faire son beurre (*fig., fam.*) a se căptuși cu parale (din treburi mai mult sau mai puțin cinstite)
faire le bidon (*arg.*) a vinde stofă de proastă calitate
faire une chose bille en tête (*fig., fam.*) a acționa fățiș și hotărît
faire la bombe (*pop.*) a o face lată, a trage un chiolhan
faire faux bond à quelqu'un a da plasă cuiva
faire du boucan (*pop.*) a face tărăboi
faire un boucan de tous les diables a face un scandal monstru
faire la fine bouche a face pe pretențiosul (la mîncare, față de opere de artă etc.)
faire la petite bouche a face mofturi
faire bouillir la marmite (*fig.*) a ține casa, a avea din ce trăi
faire la bouffe (*arg.*) a face haleală, a bucătări
faire son boulot a-și vedea de slujbă, a-și face treaba
faire grand bruit d'une chose (*fig.*) a face mare caz de ceva
faire buisson creux (*fig.*) a da chix; a o da în bară
faire carême a posti
faire un carton a trage, a nimeri la țintă
faire cavalier seul (*fig.*) 1. a lucra pe cont propriu. 2. a se izola
faire du cent à l'heure (*auto*) a merge cu o sută pe oră
faire chambre à part a dormi în camere separate
faire la charité a da de pomană
faire Charlemagne a se retrage din joc după ce a cîștigat
faire du charme 1. a face ochi dulci. 2. a căuta să placă
faire des châteaux en Espagne (*fig.*) a clădi castele în Spania
faire quelque chose de son propre chef (*lit.*) a face ceva din proprie inițiativă, după cum te taie capul
faire un bout de conduite à quelqu'un a conduce pe cineva o bucată de drum
faire son chemin (*fig.*) a-și croi un drum în viață; (*fig.*) a ajunge departe
faire bonne, maigre chère a mînca bine, prost

faire grande chère et bon feu a o duce „trai pe vătrai"
faire des chichis a face mofturi, nazuri
faire comme le chien du jardinier a face ca cîinele grădinarului
faire du chiqué (*fam.*) a-și da aere
faire chou blanc a da chix
faire ses choux gras de (*fam.*) a trage foloase (de pe urma unei afaceri disprețuite de alții)
faire bien les choses a-și primi bine musafirii (oferindu-le mese îmbelșugate și rafinate)
faire claquer son fouet (*fig.*) a-și da aere
faire claquer la porte a trînti ușa
faire bien la classe a preda bine
faire ses classes (*mil., despre recruți*) a face instrucție
faire un clin d'oeil à quelqu'un a face cu ochiul cuiva
faire quelque chose en un clin d'oeil (*fig.*) a face ceva cît ai zice pește
faire des comptes d'apothicaire a face socoteli lungi și complicate
faire le con (*arg.*) a face pe tîmpitul
faire une conférence, un discours a ține o conferință, un discurs
faire confiance à quelqu'un (*fam.*) a acorda încredere cuiva
faire bonne contenance a-și păstra sîngele rece
faire couler son bain a da drumul la apă în baie
faire couler de la salive a da mult de vorbit
faire couler le sang (*fig.*) **1.** a provoca un război. **2.** a face un masacru
faire coup double (*fig.*) a omorî doi iepuri dintr-o lovitură
faire le coup de poing (*fam.*) a se încăiera
faire un coup (*arg.*) a da o lovitură
faire les quatre cents coups (*fam.*) a-și face de cap, a se destrăbăla
faire un doigt de cour à une femme (*fig., fam.*) a face o leacă de curte unei femei
faire des courbettes à, devant quelqu'un (*fig.*) a se ploconi în fața cuiva
faire ses courses a merge la cumpărături
faire la coursette (*arg.*) a-și bate picioarele degeaba
faire quelque chose sous le couvert de... (*fig.*) a face ceva, a acționa la adăpostul...

faire une croix à la cheminée a însemna, a nota un eveniment fericit; a scrie cu roșu în calendar
faire une croix sur quelque chose (*fig., fam.*) a pune cruce la ceva
faire un cuir, un pataquès (*fig., fam.*) a face greșit legăturile dintre cuvinte (în franceză)
faire cul sec en buvant (*pop.*) a da de dușcă
faire la culbute (*fig., fam.*) **1.** a se ruina, a da faliment. **2.** a revinde la preț de speculă
faire la cuisine a găti
faire danser l'anse du panier (*fig.*) a fura la coșniță
faire date a marca un moment important, a face epocă
faire déborder quelqu'un (*fig.*) a scoate din răbdări pe cineva
faire défaut a lipsi
faire le Delta, l'Italie etc. a vizita Delta Dunării, Italia etc.
faire demi-tour a face cale întoarsă
faire son deuil d'une chose (*fam.*) a-și lua gîndul de la ceva, a pune cruce unui lucru
faire le diable à quatre 1. a duce o viață dezordonată. **2.** (*fig.*) a face pe dracu-n patru
faire le difficile a face mutre, mofturi; a face pe nebunul
faire dire, savoir quelque chose à quelqu'un a transmite, a comunica ceva cuiva
faire dodo a face nani
faire dresser les cheveux sur la tête (*fig.*) a face să i se ridice părul măciucă
faire échec à quelqu'un a pune bețe în roate cuiva
faire la courte échelle à quelqu'un (*fig.*) a sălta, a împinge pe cineva (într-o slujbă, o funcție etc.)
faire un éclat (*fig.*) a provoca un scandal
faire (de l')effet a face impresie, senzație
faire l'effet de... a face impresia..., a avea aerul...
faire des embarras (*fam.*) a se fandosi
faire un bon, un mauvais emploi de son temps, de son argent a-și întrebuința bine, prost timpul, banii
faire double emploi (*fig.*) a fi de prisos, inutil
faire endosser une faute à quelqu'un a arunca o vină în spinarea cuiva
faire l'enfant a face pe copilul, a se copilări
faire un enfant de la main gauche a face un copil din flori

faire entrer quelque chose en (ligne de) compte a ține seama de ceva
faire quelque chose par-dessus l'épaule (*fam.*) a face ceva de mîntuială
faire équipe avec quelqu'un a lucra în colaborare cu cineva
faire de l'esbroufe (*fam.*) a-și da aere
faire de l'esprit (*peior.*) a face pe spiritualul
faire quelque chose à l'estomac (*fam.*) a face ceva cu tupeu
faire état de a se baza pe; a face caz de
faire face, front (*fig.*) a ține piept
faire des façons a fi afectat, a face fasoane
faire faillite a da faliment
faire le faraud (*fam.*) a face pe grozavul
faire quelque chose à la faveur de la nuit a face ceva la adăpostul întunericului
faire sa femme cornette (*fam.*) a-și înșela nevasta
faire fête à quelqu'un a primi cu căldură pe cineva
faire la fête a duce o viață dezordonată, de petreceri
faire feu de tout bois (*fig.*) a recurge la toate mijloacele
faire feu des quatre fers (*fig.*) **1.** a se da peste cap, a face pe dracu în patru. **2.** a fi plin de energie, de vioiciune
faire long feu (*fig.*) a eșua, a nu-și atinge scopul
faire fi de quelque chose a disprețui ceva
faire fiasco (*fam.*) a eșua, a avea un eșec
faire le fier a-și da aere
faire figure de a părea, a trece drept
faire bonne figure a face impresie bună, a ști să se poarte
faire piètre, triste figure 1. a avea un aer jalnic. **2.** (*fig.*) a nu face impresie bună, a nu fi la înălțime
faire d'une fille deux gendres a suge la două oi, a fi și cu mîndra și cu draga
faire fissa (*arg.*) a se grăbi
faire des fla-flas (*fam.*) a-și da aere, a face pe nebunul
faire flèche de tout bois a face uz de orice mijloc pentru a răzbate
faire une fleur à quelqu'un (*fam.*) a face cuiva un bine, o favoare
faire florès (*lit.*) a străluci în societate; a fi la modă
faire foi à a da crezare, a acorda încredere
faire du foin (*pop.*) a face tărăboi
faire la foire (*pop.*) a-și face de cap, a duce o viață de desfrîu

faire fonction de a ține loc de, a servi de
faire fond sur quelqu'un, sur quelque chose a se bizui pe cineva, pe ceva
faire force de rames a vîsli cu putere
faire force de voiles (*mar.*) a desfășura pînzele
faire contre mauvaise fortune bon coeur a face haz de necaz
faire le fou (*despre copii*) a face nebunii
faire les frais a suporta cheltuielile
faire les frais de la conversation a fi subiect de conversație, a da de vorbit
faire les frais de quelque chose a plăti oalele sparte
faire ses frais 1. a-și scoate banii. **2.** (*fig.*) a fi răsplătit
faire quelque chose de gaieté de coeur a face ceva cu dragă inimă
faire bonne garde a păzi cu strășnicie
faire du genou à une femme a face semn cu piciorul (pe sub masă) unei femei
faire des gorges chaudes de quelqu'un, de quelque chose a-și bate joc în gura mare de cineva, de ceva
faire grâce a ierta
faire grâce à quelqu'un de quelque chose a scuti pe cineva de ceva
faire à quelqu'un la grâce de a face cuiva favoarea de, să
faire quelque chose de bonne, de mauvaise grâce a face ceva cu plăcere, de nevoie, în silă
faire grand a realiza lucruri măreție
faire gras a mînca de dulce
faire grief de quelque chose à quelqu'un a reproșa ceva cuiva
faire la grimace à quelqu'un (*fig., fam.*) a primi pe cineva cu răceală, cu ostilitate
faire la grimace devant quelque chose a strîmba din nas la ceva
faire la guerre à une chose a combate ceva
faire la gueule a se arăta plictisit, a face mutre
faire une gueule d'enterrement a face o mutră de înmormîntare
faire honneur à un dîner, à un repas (*fam.*) a mînca cu poftă la cină, la masă
faire honneur à ses engagements, à sa signature a-și respecta obligațiile, făgăduielile, semnătura
faire honte à quelqu'un a face de rușine pe cineva

faire un impair a face o gafă
faire jeune, vieux a părea tînăr, bătrîn
faire jouer la clef dans la serrure a juca ușor cheia în broască (pentru a reuși să o deschidă)
faire des largesses a fi darnic, larg
faire du lèche-vitrines, (*pop.*) du lèche-carreaux a căsca gura la vitrine
faire le lézard (*fig.*, *fam.*) a sta tolănit la soare
faire la lippe a face bot
faire la loi chez quelqu'un a face pe stăpînul în casa cuiva
faire les magasins, les théâtres, les boîtes etc. a colinda prăvăliile, teatrele, barurile etc.
faire maigre a posti
faire main basse sur quelque chose a șterpeli ceva
faire des mamours à quelqu'un (*fam.*) a drăgosti pe cineva
faire des manières a face mofturi, a se lăsa rugat
faire bon marché de quelque chose (*fig.*) a nu pune preț pe ceva
faire marcher quelqu'un (*fam.*) a duce (de nas) pe cineva
faire un bon mari a fi un soț bun
faire un mariage de la main gauche a trăi în concubinaj
faire la grasse matinée a se scula tîrziu
faire des ménages a lucra cu ziua (la curățenie)
faire bon, mauvais ménage avec quelqu'un a duce casă bună, a nu avea trai bun cu cineva
faire mentir le proverbe a dezminți proverbul
faire merveille a face minuni
faire des messes basses (*fig.*, *fam.*) a șușoti, a face aparteuri
faire... francs à quelqu'un a exeroca pe cineva cu... franci
faire mine de a părea dispus să, a se face că
faire bonne, grise mine à quelqu'un a primi cu căldură, cu răceală pe cineva
faire triste mine a părea trist; a părea contrariat
faire des mines a face nazuri
faire tout un monde de quelque chose a face o întreagă istorie dintr-un fleac
faire la monnaie a schimba bani în mărunțiș
faire mouche (*fig.*) a nimeri la țintă
faire d'une mouche un éléphant a face din țînțar armăsar
faire mourir à petit feu (*fig.*) a omorî pe cineva cu încetul, în chinuri
faire le mur a sări gardul, zidul

faire naufrage au port (*fig.*) a se îneca la mal
faire de nécessité vertu a-și face un merit dintr-o obligație
faire un long, un drôle de nez 1. a lua un aer decepționat. **2.** a face o mutră înciudată
faire la nique à quelqu'un a da cu tifla cuiva
faire la nouba (*fig.*, *pop.*) a o face lată
faire un objet... francs (*fam.*) a vinde, a lăsa un lucru la... franci
faire obstacle à a se opune
faire la sourde oreille a face pe niznaiul
faire le pacha (*fam.*) a trăi ca un pașă
faire un panache (*despre mașini, biciclete etc.*) a se răsturna
faire une panne sèche a rămîne în pană de benzină
faire un papier a scrie un articol
faire son paquet, ses paquets (*fig.*) a se pregăti de plecare
faire parade de quelque chose (*fig.*) a se făli cu, a face paradă de ceva
faire part de quelque chose à quelqu'un a împărtăși, a aduce cuiva ceva la cunoștință
faire la part belle à quelqu'un a acorda un mare avantaj cuiva
faire la part des choses a ține cont de împrejurări
faire la part du feu (*fig.*) a salva măcar ce mai poate fi salvat
faire partie de la fine fleur de la société a face parte din lumea bună, din elită
faire une partie de plaisir a se distra
faire les cent pas a se învîrti ca un leu în cușcă
faire un pas de clerc (*fig.*) a greși, a face o gafă
faire passer à quelqu'un le goût du pain 1. a omorî pe cineva. **2.** a tăia cuiva pofta să reînceapă
faire passer un papier (*fig.*) a da un articol la tipar
faire patte de velours (*fig.*) a fi mîță blîndă
faire peau neuve a-și schimba pielea
faire la peau à quelqu'un (*fam.*) a face seama cuiva
faire sa pelote a-și face un cheag
faire pénitence a se căi
faire son persil (*fam.*) a-și etala toaletele, costumele
faire peur à quelqu'un a speria, a înspăimînta pe cineva
faire bon poids a da cu bătaie la cîntar
faire le point (*fig.*) a face bilanțul, aprecierea generală a unei situații
faire un point à un vêtement a cîrpi o haină

faire le poireau (*fam.*) a înțepeni așteptînd
faire le pont a face punte
faire un pont d'or à quelqu'un a plăti pe cineva regește (pentru a-i obține serviciile)
faire la popote (*fam.*) a găti
faire du porte à porte (*despre agenți comerciali etc.*) a umbla din ușă în ușă
faire un portefeuille (*pop.*) a șterpeli (cuiva) banii din portvizit
faire porter le chapeau à quelqu'un (*arg.*) a arunca vina în spinarea cuiva
faire preuve de a da dovadă de
faire ses preuves a-și dovedi valoarea, capacitatea
faire des progrès à l'envers (*fam.*) a înainta ca racul
faire (très) province a se vedea că este provincial
faire du quarante, du trente-huit etc. a purta numărul 40, 38 etc. la încălțăminte
faire une queue de poisson (*auto*) a circula în zigzag în fața altui automobil, nepermițîndu-i să depășească
faire du rabiot (*fam.*) a face ore suplimentare
faire un raccord (*fam.*) a-și drege fardul
faire un ravalement (*arg.*) a se sulemeni din nou
faire tout à rebours (*fig., fam.*) a face totul pe dos; a fi sucit
faire recette (*despre spectacole*) a avea succes de casă, a face rețetă
faire de la renaude (*arg.*) a face scandal
faire rentrer à quelqu'un ses mots dans la gorge a obliga pe cineva să retracteze cele spuse
faire de la resquille (*arg.*) a intra pe blat
faire ripaille (*fam.*) a trage un chef
faire quelque chose à ses risques et périls a face ceva pe propria-i răspundere
faire le rodomont (*lit.*) a face pe curajosul, pe leul
faire des ronds de jambe a face politeți exagerate
faire la roue a se împăuna
faire fausse route (*fig.*) a fi pe o cale greșită
faire des salamalecs (*fam.*) a face temenele
faire le saut (*fig.*) a lua o decizie hazardată
faire le grand saut (*pop.*) a da ortul popii, a da în primire
faire un saut chez quelqu'un, dans un endroit a se repezi pînă la cineva, undeva

faire sauter (un poulet, des pommes de terre etc.) a găti (un pui, cartofi etc.) la foc tare
faire sauter la banque (*joc*) a arunca banca în aer
faire sauter un plomb (*fam.*) a arde o siguranță
faire sauter quelqu'un a zbura pe cineva din serviciu
faire sauter une serrure a forța o broască
faire une scène à tout casser (*fam.*) a face o scenă de pomină
faire la semaine anglaise a fi liber, a nu lucra sîmbăta după masă și duminica
faire semblant de a se preface că
faire des sermons à quelqu'un (*fam.*) a dăscăli pe cineva
faire du shopping a colinda magazinele după cumpărături
faire le singe a se maimuțări
faire un (petit) somme a ațipi, a trage un pui de somn
faire sonner ses éperons a-și zornăi pintenii
faire sa Sophie (*pop.*) a face pe mironosița
faire un sourire à quelqu'un a surîde cuiva
faire du stop (*fam.*) a face autostop
faire le sucré a fi mieros, a face pe amabilul
faire suer quelqu'un (*fig., fam.*) a plictisi, a exaspera pe cineva
faire le suffisant (*peior.*) a fi încrezut, a-și da aere
faire suivre quelqu'un a pune pe cineva sub urmărire
faire du sur-place (*fam., despre mașini*) a sta pe loc, a nu putea avansa din pricina aglomerației
faire table rase de a face *tabula rasa*
faire tache a nu fi la locul său undeva, a face notă discordantă
faire du tam-tam (*fam.*) **1.** a face publicitate zgomotoasă. **2.** a face scandal mare
faire tant et si bien que faci ce faci și...
faire le tapin (*fig., pop.*) a face trotuarul
faire tapisserie 1. a asista la o reuniune fără a lua parte activă la ea. **2.** (*despre fete*) a nu fi invitată la dans, (*fig.*) a propti zidurile
faire son temps a-și face serviciul militar
faire tenir quelque chose à quelqu'un (*lit.*) a transmite ceva cuiva
faire tête a ține piept
faire tête sur queue (*fam.*) a face cale întoarsă
faire la tête a face o mutră acră
faire un tête-à-queue (*auto*) a se răsuci brusc în derapaj

faire une tête (*sport*) a da o lovitură cu capul (la fotbal)
faire une drôle de tête a părea surprins, a face un cap..., o mutră...
faire une tête de six pieds de long a fi îmbufnat, a face o mutră lungă
faire une grosse tête à quelqu'un (*pop.*) a bate măr pe cineva
faire tintin (*fig., pop.*) a strînge cureaua
faire un tonneau (*auto*) a se da peste cap
faire (du) tort à quelqu'un a face rău cuiva
faire une touche (*fam.*) a face o cucerire, a agăța pe cineva
faire le tour du propriétaire a-și inspecta, a-și vizita toate proprietățile
faire le tour de la situation a trece în revistă situația
faire la tournée des grands-ducs (*fam.*) a colinda cabaretele, marile restaurante
faire tourner quelqu'un en bourrique a mînca sufletul cuiva, a exaspera pe cineva cu răutățile, cu pretențiile
faire tourner et virer quelqu'un (*fig.*) a învîrti pe cineva pe degete
faire faire un travail à l'oeil (*fam.*) a pune pe cineva să muncească pe gratis, pe daiboj
faire un travail aux petits oignons (*fam.*) a face o treabă foarte bună, la marele amănunt
faire travailler sa matière grise (*fam.*) a-și pune mintea, creierul la contribuție
faire trempette (*fam.*) a intra în apă (la mare etc.) pentru cîteva minute
faire le trou normand a bea un păhărel între două feluri pentru a-și face poftă de mîncare
faire usage de a se servi de
faire de l'usage (*fam., despre lucruri*) a fi durabil, a ține
faire mauvais usage de a întrebuința prost, a nu ști să folosească
faire une vacherie à quelqu'un a face o măgărie cuiva
faire la vaisselle a spăla vasele
faire valoir 1. a valorifica. **2.** a pune într-o lumină bună
faire valoir son domaine, ses capitaux a-și exploata domeniul, capitalurile
faire valoir ses droits 1. a-și apăra drepturile. **2.** a-și exercita drepturile
faire valser l'argent a arunca cu banii

faire valser les chiffres a jongla cu cifrele
faire valser des employés (*fig.*) a transfera funcționarii de colo, colo
faire quelque chose à la vapeur, à la va-vite 1. a face ceva pe fugă **2.** a da rasol
faire venir de l'eau au moulin de quelqu'un a da apă la moară cuiva
faire venir, un livre, un tableau etc. a comanda o carte, un tablou etc.
faire du vent (*fam.*) a-și da aere
faire vibrer la corde sensible (*fig.*) a atinge pe cineva la coarda sensibilă
faire la vie (*pop.*) (*despre femei*) a-și face de cap
faire la vie dure à quelqu'un a face viața amară cuiva
faire vinaigre (*pop.*) a-i da zor
faire violence à quelqu'un a brutaliza pe cineva
faire bon visage a salva aparențele
faire bon visage à quelqu'un a fi amabil cu cineva (chiar cînd îi este nesuferit)
faire de la vitesse (*auto*) a merge cu viteză
faire vivre quelqu'un a întreține pe cineva
faire voile dans une direction a naviga către
faire de la voile a practica navigația cu pînze
faire la grosse voix a vorbi cu asprime
faire la volonté de quelqu'un a face cuiva pe voie
faire ses quatre (cents) volontés (*fam.*) a-și face toate capriciile
faire volte-face 1. a se răsuci pe călcîie. **2.** (*fig.*) a-și schimba brusc atitudinea, opiniile (politice)
faire des yeux doux, de velours à quelqu'un a face ochi dulci cuiva
faire les gros yeux à quelqu'un a se încrunta la cineva
faire du zèle a face exces de zel
faire le zouave, le zigoto (*fam.*) a face pe deșteptul
en faire accroire à quelqu'un a abuza de încrederea cuiva, a înșela pe cineva
en faire son affaire a lua asupra sa, a se ocupa de
en faire autant a proceda la fel
en faire de belles a face prostii
en faire voir à quelqu'un a-i arăta cuiva, a face mizerii cuiva

en faire voir de toutes les couleurs 1. a-i da cuiva de cheltuială. 2. a face cuiva zile fripte
en faire voir des vertes et des pas mûres (*fam.*) a-i da cuiva să nu o poată duce
ne faire qu'aller et venir (*fam.*) a se întoarce într-o clipă, a fi îndărăt cît ai zice peşte
ne faire que, que de (+*inf.*) tocmai... abia...
ne faire qu'un bond a se repezi; a ajunge dintr-un salt
ne faire qu'une bouchée d'un adversaire a nu avea ce alege dintr-un adversar
ne faire qu'une bouchée d'un mets a mînca cu lăcomie
ne faire que mentionner une chose a aminti în treacăt
ne faire ni une ni deux (*fam.*) nici una, nici două
ne faire qu'un avec... a fi una cu...
ne faire qu'une flambée a fi foc de paie
ne faire semblant de rien (*fam.*) 1. a se face că nu ştie. 2. a se face că nu-i pasă
n'en faire qu'à sa tête a nu asculta de nimeni, a face după capul lui
ne pas faire de mal à une mouche (*fam.*) a nu face rău nici unei muşte
ne pas faire long feu (*fig.*) a nu ţine
ne pas faire le poids (*fig.*) a nu corespunde, a nu fi omul potrivit
ne pas faire de quartier a masacra pe toţi (fără îndurare)
ne rien faire de ses dix doigts a sta ca un trîntor
ne pas se faire prier a nu se lăsa rugat, a nu trebui să i se spună de două ori
ne pas s'en faire a nu-i păsa
se faire des à-côtés a cîştiga suplimentar
se faire l'apôtre d'une idée (*fig.*) a deveni apărătorul unei idei, al unei cauze
se faire arroser (*fam.*) a fi murat de ploaie
se faire assaisonner (*fam.*) a încasa o chelfăneală
se faire attendre a se lăsa aşteptat
se faire l'avocat d'une bonne, d'une mauvaise cause a apăra o cauză dreaptă, nedreaptă
se faire l'avocat du diable a apăra o cauză care nu stă în picioare, greu de apărat
se faire une beauté (*fam.*) a se machia, a se face frumoasă
se faire de la bile a-şi face sînge rău

se faire des cheveux (blancs) a-şi face griji, a-i ieşi peri albi
se faire crever la peau (*fam.*) a fi omorît
se faire échauder (*fig.*) a se arde, a înghiţi un hap
se faire l'écho d'un bruit a răspîndi un zvon
se faire une fête de a se bucura la gîndul că
se faire gloire de a se lăuda, a se făli cu
se faire hacher pour quelqu'un (*fig.*) a se lăsa făcut bucăţele pentru cineva
se faire harponner (*fam.*) a se lăsa înhăţat
se faire un jeu des difficultés a-şi rîde de greutăţi
se faire justice a-şi face (singur) dreptate, a se răzbuna
se faire la main a face exerciţii, a se desprinde cu
se faire mal a se lovi; a se răni
se faire une montagne de quelque chose a-şi face probleme din nimic
se faire du mourron (*pop.*) a-şi face griji
se faire passer pour a se da drept
se faire paumer (*pop.*) a se lăsa înhăţat
se faire un point d'honneur de quelque chose a-şi face un punct de onoare din ceva
se faire une raison a se resemna
se faire sauter le caisson, la cervelle (*fam.*) a-şi zbura creierii
se faire sonner (*fig.*) a se alege cu o muştruluială
se faire sonner les cloches (*fig., fam.*) a se lăsa periat
se faire suer (*fig., fam.*) a se plictisi
se faire tirer l'oreille (*fig.*) a se lăsa rugat
se faire tortiller en deux rounds a se da repede bătut
se faire trouer la peau (*fam.*) a fi ciuruit de gloanţe
se faire tuyauter sur un champ de courses a cumpăra un pont la curse
se faire valoir a-şi scoate meritele în evidenţă
se faire vieux a îmbătrîni
se faire voir a căuta să fie văzut, remarcat
se faire voir sous son bon jour a se arăta într-o lumină bună
se farcir la mémoire de (*fam.*) a-şi încărca memoria cu
farder sa marchandise a făţui marfa
farder la vérité (*lit.*) a măslui adevărul (înfrumuseţîndu-l)
se fatiguer de quelque chose a se plictisi de ceva
fausser compagnie à quelqu'un a lăsa mască pe cineva
fausser l'esprit de quelqu'un a deforma gîndirea cuiva
fendre le coeur, l'âme de quelqu'un (*fig.*) a sfîşia inima cuiva

fendre la foule a-și croi loc prin mulțime
se fendre de (*fam.*) a se îndura cu greu (să plătească, să dăruiască), a „se rupe" (plătind, dăruind)
se fendre la gueule, la pêche, la pipe, la pomme (*pop.*) a se strica de rîs
fermer sa boîte (*pop.*) a-și ține gura
fermer son coeur à la pitié a nu se lăsa înduioșat
fermer la marche a încheia plutonul
fermer l'oreille, les oreilles à a nu voi să audă, a refuza să asculte
fermer sa porte à quelqu'un (*fig.*) a nu primi pe cineva, a refuza să aibă relații cu cineva
fermer à double tour a încuia de două ori
fermer les yeux sur quelque chose a închide ochii la, a tolera ceva
ferrer dur (*arg.*) a fi sigur de o afacere (considerînd-o ca și încheiată)
ficher en l'air (*fig.*, *fam.*) a arunca, a se descotorosi de, (*fig.*) a da dracului
ficher le camp (*fam.*) a o șterge
ficher quelqu'un dedans (*fam.*) a duce pe cineva (cu preșul), a înșela
ficher par terre (*fam.*) **1.** a trînti. **2.** (*fig.*) a răsturna
se ficher en colère (*fam.*) a intra în furii, a-l apuca dracii
se ficher de (*fam.*) a-și bate joc, a nu mai putea de
ne rien ficher de la journée (*fam.*) a nu face nimic cît e ziulica de mare
filer à toute allure a trece, a merge în goană
filer à l'anglaise a o șterge englezește
filer un mauvais coton (*fig.*) **1.** a se simți prost cu sănătatea. **2.** a fi într-o pasă proastă
filer le coup de pouce (*arg.*) a ciupi la cîntar
filer doux avec quelqu'un (*fam.*) a fi supus (din teamă) față de cineva
filer comme une flèche a pleca, a țîșni ca din pușcă
filer comme un toutou (*fam.*) a asculta de cineva ca un cățel
filer à toute vapeur (*fam.*) a o șterge repede
finir son assiette a-și goli farfuria
finir en beauté (*fam.*) **1.** a se termina în mod reușit, frumos. **2.** a termina în mod strălucit (o probă, un concurs)

flanquer un coup, une gifle, une volée à quelqu'un (*fam.*) a trage cuiva un pumn, o palmă, cîteva perechi de palme
flanquer la frousse à quelqu'un (*fam.*) a băga pe cineva în sperieți
flanquer quelqu'un à la porte (*fam.*) a da pe cineva pe ușă afară; a concedia pe cineva
flanquer quelqu'un par terre (*fam.*) a trînti pe cineva
flatter les vices de quelqu'un a încuraja viciile cuiva
se flatter de quelque chose (*lit.*) a pretinde, a crede că
fléchir la colère de quelqu'un (*lit.*) a îndupleca pe cineva, a-l muia
foncer à toute allure (*fig.*) a porni în goană
foncer dans le brouillard (*fam.*) a-i da înainte fără frică
foncer dans le tas (*pop.*) a se năpusti în mulțime
fondre en larmes a izbucni în plîns
fondre à vue d'oeil (*fam.*) a se topi, a slăbi văzînd cu ochii
forcer l'admiration, le respect de quelqu'un a-și atrage, pînă la urmă, admirația, respectul cuiva
forcer la consigne (*fig.*) a călca consemnul
forcer la dépense a exagera cu cheltuielile
forcer une femme a viola o femeie
forcer la main à quelqu'un a forța mîna cuiva, a constrînge pe cineva
forcer le pas a mări pasul
forcer la porte de quelqu'un (*fig.*) a intra cu forța la cineva
foudroyer quelqu'un du regard (*fig.*) a fulgera pe cineva cu privirea
fouler aux pieds a călca în picioare
se fouler la rate (*fig.*, *fam.*) a-și da osteneală, a se da peste cap
ne pas se fouler (*fam.*) a nu se omorî cu firea
fournir un effort (*fig.*) a face un efort
fourrer son nez dans les affaires d'autrui (*fig.*) a-și băga nasul unde nu-i fierbe oala
fourrer sous le nez (*fam.*) a vîrî sub nas, (*fig.*) a băga în ochi
fourrer quelque chose dans la tête, le crâne de quelqu'un a-i băga cuiva ceva în cap
se fourrer le doigt dans l'oeil (*fam.*) a se înșela cu desăvîrșire
se fourrer dans les pattes de quelqu'un (*fam.*) a se vîrî în gura lupului, a se da legat în mîinile cuiva
se fourrer dans le pétrin (*fig.*) a se vîrî într-o încurcătură

foutre le camp (*pop.*) a spăla putina
foutre quelqu'un à la porte (*pop.*) a azvîrli pe cineva pe ușă
se foutre de a-și bate joc de
franchir le pas (*fig.*) a trece peste
frapper un grand coup, un coup décisif (*fig.*) a da o mare, marea lovitură
frapper les trois coups a bate gongul (la teatru)
frapper juste a o nimeri
frapper à la bonne, à la mauvaise porte a se adresa exact unde trebuie, unde nu trebuie
frapper à toutes les portes (*fig.*) a bate la toate ușile (pentru a cere ajutor)
frapper comme un sourd a bate, a ciocăni tare
frapper à la tête a pedepsi pe cei ce conduc (o rebeliune, o grevă etc.), a da la cap
ne pas se frapper (*fam.*) a nu-și face griji, a nu-și bate capul
frétiller de joie a sări în sus de bucurie
friser la quarantaine, la cinquantaine etc. a se apropia de vîrsta de 40, 50 etc. de ani
frotter les oreilles à quelqu'un (*fam.*) a urechea pe cineva
se frotter à quelqu'un a ataca, a provoca pe cineva
fumer les mauves par la racine (*fig., pop.*) a sta cu pătrunjel pe burtă
fumer comme un dragon, une locomotive, un sapeur (*fam.*) a fuma ca un șarpe, ca un turc
fusiller de l'argent (*pop.*) a păpa banii cît ai zice peșteș
fusiller quelque chose (*pop.*) a face praf, a distruge ceva în doi timpi și trei mișcări

■

qu'allait-il faire dans cette galère? de ce s-a băgat?
bien faire et laisser dire (*prov.*) cîinii latră, caravana trece
faire tache d'huile (*fig.*) a se difuza, a se răspîndi cu încetul
faire des siennes (*fam.*) a face prostii de-ale lui; a-și face de cap
le faire à l'esbroufe, à l'estomac, au chiqué (*pop.*) **1.** a duce, a înșela pe cineva. **2.** a intimida pe cineva
fais ce que dois, advienne que pourra (*prov.*) fă tu ce trebuie și apoi om vedea!
cela fait l'affaire convine, merge

ça me fait une belle jambe (*iron.*) ce mă încălzește pe mine! mă doare în cot!
ça fait bien se potrivește; face impresie
ce qui est fait est fait (*prov.*) ce-i făcut e bun făcut
cela fait habillé dă o notă elegantă
cela fait jaser dă de vorbit
ça fait jeune, vieux dă o notă tinerească, bătrînească
ça fait pas mal de temps que e multă vreme de cînd
ça fait que (*fam.*) din cauza asta
ça fait un quart d'heure que..., trois jours que..., une année que... de un sfert de ceas..., de trei zile..., de un an
ça fait toc (*fam.*) dă o notă pretențioasă și ridicolă.
tout compte fait la urma urmei
plus fait douceur que violence (*prov.*) vorba dulce mult aduce
qui a fait la faute la boit (*prov.*) capul face, capul trage
la pièce a fait un four (*fam.*) piesa a căzut cu brio
l'occasion fait le larron (*prov.*) ispita te duce în păcat, ocazia te face hoț
comme on fait son lit on se couche (*prov.*) cum îți vei așterne așa vei dormi
nécessité fait loi (*prov.*) nevoia te duce unde nu ți-e voia
l'écoutant fait le médisant (*prov.*) de unul singur nu se poate bîrfi
petit à petit l'oiseau fait son nid (*prov.*) încetul cu încetul se face oțetul
la sauce fait passer le poisson (*fig.*) nu e totul ce spui sau ce faci, ci cum spui și cum faci
la faim fait sortir le loup du bois (*prov.*) foamea scoate lupul din pădure
il fait beau, mauvais e (timp) frumos, urît
il fait bon e plăcut
il fait du brouillard e ceață
il fait chaud, froid e cald, frig
il fait clair, jour e lumină
il fait doux e (timp) plăcut
il fait étouffant, lourd e zăpușeală
il fait un froid de canard, de chien, de loup, du diable (*fam.*) e frig al dracului
il fait un froid noir e un frig îngrozitor
il fait jour, nuit e ziuă, noapte
il fait noir, sombre **1.** e întuneric. **2.** e noapte

il fait de l'orage e furtună
il fait sec e (timp) uscat
il fait du soleil e soare
il fait tiède e (timp) călduț
il fait (rudement) bon vivre e grozav de bine să trăiești
maison faite et femme à faire casa s-o cumperi gata făcută, nevasta s-o dai după tine
ne fais pas à autrui ce que tu ne voudrais pas qu'on te fit à toi-même (*prov.*) ce ție nu-ți place, altuia nu face
cela ne me fait ni chaud ni froid mă lasă rece
cela ne fait pas un pli (*fig.*, *fam.*) s-a aranjat!, perfect!
l'habit ne fait pas le moine (*prov.*) nu haina face pe om
une hirondelle ne fait pas le printemps (*prov.*) cu o floare nu se face primăvară
il faut battre le fer pendant qu'il est chaud (*prov.*) bate fierul cît e cald
il faut bien vivre asta-i viața!
il faut de tout pour faire un monde nu există pădure fără uscătură, mare e grădina lui Dumnezeu
il faut qu'une porte soit ouverte ou fermée (*prov.*) sau cu slănina-n pod, sau cu varza unsă
il faut prendre le temps comme il vient (*prov.*) trebuie să iei lucrurile așa cum sînt
il faut rendre à César ce qui est à César, et à Dieu ce qui est à Dieu dă Cezarului ce e al Cezarului și lui Dumnezeu ce e al lui Dumnezeu
il faut tourner sept fois sa langue dans sa bouche avant de parler (*prov.*) gîndește de zece ori și vorbește o dată
il ne faut pas dire „Fontaine, je ne boirai pas de ton eau" (*prov.*) să nu zici niciodată: „Asta nu voi face"
il ne faut jurer de rien (*prov.*) să nu spui vorbă mare
entre l'arbre et l'écorce il ne faut pas mettre le doigt (*prov.*) să nu-ți vîri degetul între scoarță și copac
il s'en faut de beaucoup que mai e mult pînă să, e departe de a
il s'en faut de peu que mai, mai să
tant s'en faut nicidecum, ba dimpotrivă
peu s'en faut que cît pe ce să
sans coup férir fără cea mai mică opoziție
fiche-moi la paix! lasă-mă-n pace!
je m'en fiche et m'en contrefiche nu mai pot cu de asta!

je vous en fiche mon billet (*fam.*) îmi pun capul
du temps que la reine Berthe filait pe vremea lui Pasvante
l'argent file entre ses doigts nu i se lipesc banii de mînă
forgé de toutes pièces inventat de la a la z
la langue lui a fourché (*fam.*) i s-a împleticit limba
frapper l'esprit de quelqu'un a atrage atenția cuiva, a-i face o impresie puternică
sans se frapper (*fam.*) fără a se omorî cu firea
on est frit (*fig.*, *fam.*) ne-am ars
qui s'y frotte s'y pique (*prov.*) dacă pornești la atac trebuie să te aștepți și la înfrîngere

g

gâcher son argent, son talent a-și irosi banii, talentul
gâcher la besogne (*fig.*) a da peste cap o treabă
gâcher le métier a lucra pe nimic
gâcher une occasion a scăpa, a rata o ocazie
gagner en aisance a face progrese în ținută, în prezentare; a căpăta dezinvoltură
gagner la belle a cîștiga jocul, partida de baraj
gagner son bifteck, sa croûte (*pop.*) a-și cîștiga existența, pîinea
gagner au change a fi avantajat într-un schimb
gagner sa croûte avec ses miches (*arg.*) a-și cîștiga pîinea făcînd trotuarul
gagner les doigts dans le nez (*fam.*) a cîștiga ușor (o competiție)
gagner ses galons a înainta în grad
gagner de justesse a cîștiga la limită
gagner le large 1. (*despre vapoare*) a ieși în larg. 2. (*fig.*) a o lua la sănătoasa
gagner une maladie a lua o boală
gagner le Pérou a cîștiga enorm
gagner la porte a ieși, a pleca
gagner deux fois rien a nu cîștiga mai nimic
gagner sur tous les tableaux a cîștiga pe toate planurile
gagner du terrain sur quelqu'un a cîștiga teren, a o lua înaintea cuiva

gagner au vent (*mar.*) a înainta contra vîntului
gagner sa vie au jour le jour a-și cîștiga existența de azi pe mîine
gagner sa vie tant bien que mal a-și cîștiga de bine de rău existența
gagner quelqu'un de vitesse a o lua înaintea cuiva
garder les apparences a salva aparențele
garder pour la bonne bouche a lăsa ce-i mai bun la urmă
garder la chambre, le lit a sta în casă, în pat
garder à quelqu'un un chien de sa chienne (*fig.*) a purta pică cuiva
garder les convenances a respecta convenințele
garder une dent, de l'humeur contre quelqu'un (*fig.*) a avea un dinte împotriva cuiva
garder quelqu'un à dîner a reține pe cineva la cină
garder quelqu'un de l'erreur a feri pe cineva de greșeală
garder sa ligne a-și păstra silueta
garder une poire pour la soif (*fig.*) a strînge bani albi pentru zile negre
garder rancune à quelqu'un a purta pică cuiva
garder la tête froide a-și păstra sîngele rece, calmul
garder la vedette (*despre actori*) a rămîne cap de afiș
garder quelqu'un à vue a nu slăbi din ochi pe cineva
se gargariser de lieux communs (*fig.*, *fam.*) a se delecta cu banalități
se garer de quelque chose a se feri de ceva
se garnir le ventre, l'estomac, la panse (*pop.*) a-și pune burta la cale
garotter l'opposition (*fig.*) a reduce la tăcere opoziția
gifler quelqu'un à toute volée a arde cuiva cîteva palme să-i zbîrnîie urechile
glisser comme une anguille a-i aluneca printre degete
glisser un mot à l'oreille de quelqu'un (*fig.*) a strecura o vorbă cuiva
glisser sur une mauvaise pente (*fig.*) a aluneca pe un drum greșit
glisser une regard en coulisse à quelqu'un a arunca o privire furișă cuiva
gober le morceau (*fam.*) a înghiți gălușca
se gonfler d'orgueil a se umfla în pene

goûter de quelque chose (*fig.*) a gusta din ceva, a face experiența unei situații etc.
gouverner sa barque a-și conduce singur treburile
graisser ses bottes (*fig.*, *fam.*) a se pregăti de drum
graisser la patte à quelqu'un (*fig.*, *fam.*) a unge, a șperțui pe cineva
grappiller à droite et à gauche (*fam.*, *peior.*) a ciupi (mici cîștiguri) ici și colo
gratifier quelqu'un d'une bonne volée (*iron.*) a răsplăti pe cineva cu cîteva perechi de palme
gratter quelques billets sur (*fam.*) a scoate ceva parale din
gratter du matin au soir (*pop.*) a trudi din zori și pînă-n noapte
gratter le papier a mîzgăli hîrtia
gratter quelqu'un (*sport*) a întrece pe cineva (într-o cursă)
gratter les fonds de tiroir (*fig.*, *fam.*) a scoate de prin sertare toate vechiturile (care mai pot fi utilizate)
gratter du violon, de la guitare a scîrțîi la vioară, la chitară
se gratter la couenne (*pop.*) a se bărbieri
gravir les échelons d'une hiérarchie a urca (încet) treptele unei ierarhii
grésiller du trolley (*arg.*) a fi într-o ureche
grignoter un adversaire, un ennemi (*fam.*) a mînca cu dinții un adversar, un dușman
grignoter son capital (*fam.*) a-și păpa capitalul, averea
griller une cigarette (*fam.*) a trage din țigară
griller une étape, une station (*fig.*) a sări peste o etapă, o stație
griller d'impatience (*fig.*) a arde de nerăbdare
griller quelqu'un (*fam.*) a o lua înaintea cuiva (într-o cursă)
grimacer un bonjour, un sourire a schița (în silă) un salut, un surîs

■

à tous les coups l'on gagne toate numerele sînt cîștigătoare
bien gagner a merita cu prisosință
nous n'avons pas gardé les cochons ensemble! doar n-am păscut porcii împreună!
chasse gardée 1. vînătoarea interzisă! (de proprietarul terenului). **2.** (*fam.*) curtea interzisă! (de logodnicul sau iubitul fetei)

chacun son métier, les vaches seront bien gardées (*prov.*) dacă fiecare și-ar vedea de treabă, lucrurile ar merge strună
toute(s) proportion(s) gardée(s) păstrînd proporțiile
gare à tes fesses! (*fig.*, *fam.*) vai de cozonacul tău!

h

habiller quelqu'un (*fam.*) a vorbi de rău, (*fam.*) a aranja (bine) pe cineva
habiller un rapport, un texte a abțigui un raport, un text
s'habiller au décrochez-moi-ça a-și cumpăra îmbrăcămintea de la haine vechi, de la talcioc
s'habiller jeune a se îmbrăca tinerește
s'habiller sur mesure a-și face haine de comandă (la croitor, croitoreasă)
s'habiller de neuf a se înnoi
s'habiller de pied en cap a se îmbrăca din cap pînă-n picioare
habiter au diable (*fig.*) a locui la dracu-n praznic
habiter un meublé a locui într-o cameră mobilată, într-un apartament mobilat
hacher menu-menu (*arg.*) a face bucățele
hacher menu comme chair à pâté (*fig.*) a face mici fărîme
se haïr cordialement a se urî de moarte
heurter de front quelqu'un a înfrunta pe cineva
hisser quelqu'un sur le pavois a aduce pe cineva la putere
hisser le grand pavois (*mar.*) a arbora marele pavoaz
honorer un chèque a plăti un cec
honorer sa signature a-și respecta angajamentele financiare
s'humecter le gosier (*fam.*) a-și uda gîtul
s'humecter les amygdales (*arg.*) a da ceva pe beregată
hurler avec les loups (*fig.*) a se da după ceilalți

■

honni soit qui mal y pense! blestemat fie cel ce gîndește la rău!

i

en imposer à quelqu'un a impresiona pe cineva, a-i impune cuiva
infliger sa présence à quelqu'un a-și impune prezența cuiva
infuser un sang nouveau à quelqu'un (*fig.*) a insufla cuiva elan, avînt, dragoste de viață
s'ingénier à imaginer, à faire quelque chose a-și stoarce creierii pentru a concepe, pentru a face ceva
s'insinuer dans les bonnes grâces d'autrui (*fig.*) a se băga sub pielea cuiva
s'insinuer dans la confiance d'autrui (*fig.*) a cîștiga încrederea cuiva
s 'installer dans ses meubles a se aranja (cumpărîndu-și mobilă)
s'installer à son compte a-și înjgheba (o negustorie etc.) pe cont propriu
investir une place forte a asedia o fortăreață

■

les fous inventent les modes, les sages les suivent un nebun aruncă o piatră în apă și zece înțelepți nu pot s-o scoată

j

jauger quelqu'un d'un coup d'oeil (*fig.*) a cîntări pe cineva din ochi
jeter l'argent par les fenêtres (*fig.*) a arunca banii pe fereastră, a fi mînă spartă
jeter (à) bas, à terre a dărîma
jeter son bonnet par-dessus les moulins (*fam.*, *despre femei*) a-și da poalele peste cap
jeter quelqu'un sur le carreau (*fig.*) a doborî, a pune la pămînt pe cineva
jeter les hauts cris a protesta cu înverșunare

jeter son dévolu sur quelqu'un, sur quelque chose a pune ochii pe cineva, pe ceva
jeter le discrédit sur quelqu'un a discredita pe cineva
jeter feu et flammes (*fig.*) a tuna și a fulgera
jeter le froc aux ortics (*fig., despre călugări*) a lepăda rasa
jeter le, sou gant à quelqu'un a arunca cuiva mănușa
jeter quelqu'un hors de lui, hors de ses gonds (*fig.*) a scoate pe cineva din sărite, din țîțîni
jeter sa gourme (*fig.*) a face primele nebunii ale tinereții
jeter de l'huile sur le feu (*fig.*) a turna gaz peste foc
jeter du lest (*fig.*) a face anumite concesii pentru a salva o situație
jeter le manche après la cognée (*fam.*) a da dracului o treabă
jeter sur le papier (*fig.*) a pune (la repezeală) pe hîrtie
jeter des perles aux cochons, aux pourceaux a strica orzul pe gîște
jeter la (première) pierre à quelqu'un a acuza pe cineva, a arunca piatra
jeter de la poudre aux yeux a arunca praf în ochi
jeter quelqu'un à la rue a arunca pe cineva în stradă
jeter un sort à quelqu'un a face farmece cuiva
jeter à la tête, au visage, au nez de quelqu'un (*fig.*) a arunca în obraz, a reproșa cuiva
jeter le trouble a stîrni tulburare, neliniște
se jeter sur quelqu'un à bras raccourcis a se năpusti asupra cuiva
se jeter à corps perdu dans (*fig.*) a se arunca nebunește în
se jeter dans le corps à corps a se arunca în luptă corp la corp
se jeter à la tête de quelqu'un (*fig.*) **1.** a cădea pe capul cuiva. **2.** a se arunca de gîtul cuiva
se jeter en travers des projets de quelqu'un a se opune proiectelor cuiva
joindre l'utile à l'agréable a îmbina utilul cu plăcutul
jouer l'apéritif a trage la sorți pentru a stabili cine plătește băutura
jouer de son ascendent a face uz de influența, de autoritatea sa
jouer à la baisse a specula scăderea cursului acțiunilor la bursă
jouer la belle a juca o partidă de baraj
jouer cartes sur table a juca cu cărțile pe față

jouer à cache-cache a se juca de-a v-ați ascunselea
jouer sa dernière carte (*fig.*) a juca ultima carte
jouer au, à chat perché a juca leapșa pe cocoțate
jouer des coudes (*fam.*) a da din coate; (*fig.*) a-și face loc cu coatele
jouer du couteau a se bate cu cuțitul
jouer sur la défaite d'autrui (*fig.*) a miza pe insuccesul, pe înfrîngerea cuiva (pentru a trage un profit)
jouer l'étonnement, le désespoir a simula mirarea, desperarea
jouer la fille de l'air (*pop.*) a o șterge
jouer au plus fin a se întrece în șiretenie, a vedea care pe care
jouer sa fortune, sa réputation (*fig.*) a-și risca averea, reputația
jouer gagnant a juca la cîștig, a merge la sigur
jouer des gambettes, des guibolles (*pop.*) a-și lua picioarele la spinare
jouer d'un instrument a cînta la un instrument
jouer des jambes a o lua la sănătoasa
jouer le jeu (*fig.*) a respecta regulile jocului
jouer un jeu d'enfer a risca imens, a face un joc periculos
jouer double jeu a face joc dublu
jouer franc jeu a juca cinstit
jouer le grand jeu a-și pune toate resursele (spirituale) în joc
jouer gros jeu 1. a juca la mize mari. **2.** (*fig.*) a-și asuma riscuri mari
jouer petit jeu a juca la mize mici
jouer de malheur a fi ghinionist
jouer sur les mots a face jocuri de cuvinte
jouer de l'oeil, de la prunelle a arunca ocheade
jouer sa peau a-și risca pielea
jouer au grand seigneur a face pe boierul
jouer ses derniers sous a-și juca ultimul gologan
jouer sur les deux tableaux (*fig.*) a fi cu fundul în două luntre
jouer un (mauvais, sale) tour à quelqu'un a juca un renghi, o festă (urîtă) cuiva
jouer le tout pour le tout, son va-tout a miza totul pe o carte
jouer sur le velours (*fig.*) a face ceva fără nici un risc
se jouer de quelqu'un a înșela, a duce de nas pe cineva
se jouer de quelque chose a-și bate joc de ceva

juger sans appel (*fig.*) a emite o judecată categorică
juger en aveugle a judeca orbește
juger d'une chose comme un aveugle des couleurs (*prov.*) a judeca în necunoștință de cauză
juger sur l'étiquette du sac (*fig.*) a judeca, a se lua după aparențe
juger sur pièces a judeca pe bază de probe doveditoare
juger de quelque chose, de quelqu'un a aprecia ceva, pe cineva
jurer avec quelque chose (*fig.*) a nu se potrivi de loc, a distona
jurer après, contre quelqu'un, quelque chose a înjura pe cineva, ceva
jurer par le sang de quelqu'un a se jura pe capul cuiva
jurer comme un charretier a înjura ca un birjar
jurer ses grands dieux, sa foi que... (*fig.*, *fam.*) a jura pe toți sfinții că
jurer de quelque chose a afirma categoric, a-și pune capul că

■

à vous de jouer (*fig.*, *fam.*) e rîndul dv. (să acționați etc.)
c'est à vous de juger dv. trebuie să decideți
plus on juge, moins on aime dragostea e oarbă
il ne jure plus que par lui îl crede orbește, nu se uită decît în gura lui

I

se labourer le visage a-și sfîșia fața
lâcher une bordée d'injures a trînti o ploaie de înjurături
lâcher la bride à quelqu'un, à quelque chose (*fig.*) a da frîu liber cuiva, la ceva
lâcher le morceau, le paquet (*pop.*) a mărturisi tot; (*arg.*) a ciripi
lâcher pied a da îndărăt, a ceda
lâcher prise a da drumul

lâcher la proie pour l'ombre a da vrabia din mînă pentru cioara de pe gard
lâcher quelqu'un, quelque chose (*fig.*, *fam.*) a abandona pe cineva, ceva
lâcher la rampe (*pop.*) a da ortul popii
les lâcher (*pop.*) a plăti cu zgîrcenie, a-și rupe ca din suflet
laisser la bride sur le cou (*fig.*) a da frîu liber
laisser choir (*fig.*, *fam.*) **1.** a lăsa în aer. **2.** a lăsa baltă
laisser courir (*fig.*, *fam.*) a lăsa (lucrurile) în voie
laisser quelqu'un derrière soi pour le mérite, le talent (*fig.*) a lăsa pe cineva în urmă, a întrece în merite, în talent
laisser une marchandise pour compte a refuza o marfă comandată
laisser quelque chose, quelqu'un pour compte a neglija ceva, pe cineva
laisser pisser le mérinos (*pop.*) a lăsa lucrurile în voia lor
laisser en plan, en rade (*fam.*) **1.** a lăsa în aer. **2.** a lăsa baltă
laisser des plumes (*fam.*) a păgubi
laisser tomber (*fig.*, *fam.*) **1.** a abandona. **2.** a lăsa baltă
ne pas laisser de (*lit.*) a nu înceta să
ne pas se laisser marcher sur les pieds a nu se lăsa călcat pe coadă
ne pas s'en laisser imposer a nu se lăsa impresionat
se laisser aller 1. a se neglija, a nu se îngriji. **2.** a se lăsa pe tînjală
se laisser chauffer sa montre (*pop.*) a se lăsa prădat
se laisser faire a nu se împotrivi, a se lăsa
se laisser faire une douce violence a ceda pînă la urmă
se laisser manger, tondre la laine sur le dos (*fig.*) a se lăsa jumulit
se laisser porter, secouer comme un paquet (de linge sale) a se lăsa călcat în picioare
se laisser prendre a se lăsa păcălit
se laisser prendre à l'appeau (*fig.*) a cădea în cursă
se laisser vivre a trăi cum dă Dumnezeu, la voia întîmplării
lancer une affaire a pune o afacere pe roate
lancer quelque chose à tour de bras a arunca ceva cu toată puterea

lancer un cheval à fond de train (*fam.*) a îndemna calul la galop
larguer quelque chose (*fam.*) a se descotorosi de ceva
laver un affront, une injure a spăla o rușine
laver son linge sale en famille (*fig.*, *fam.*) a-și spăla rufele murdare în familie
laver la tête à quelqu'un (*fam.*) a trage cuiva o săpuneală
se laver les mains de quelque chose (*fig.*) a se spăla pe mîini, a-și declina orice răspundere
lécher les bottes, les pieds à quelqu'un (*fig.*, *fam.*) a peria pe cineva
lécher les vitrines (*fig.*, *fam.*) a căsca ochii la vitrine
se lécher les babines, les badigoinces (*fam.*) a-și linge buzele
s'en lécher les doigts, les babines (*fig.*, *fam.*) a mînca cu poftă, a-și linge degetele
lessiver quelqu'un (*pop.*) **1.** a da pe cineva afară din slujbă. **2.** a-i lua cuiva tot ce are, a-i lua cuiva și cămașa
lever le camp (*fig.*) a o șterge
lever le coude (*fig.*, *fam.*) a bea zdravăn
lever une femme, une fille (*pop.*) a seduce o femeie, o fată
lever les impôts a încasa impozitele
lever le nez (*fig.*) a ridica capul
lever le pied (*despre casieri etc.*) a o șterge cu banii, a fugi cu casa
lever un plan, une carte (*fig.*) a ridica un plan, o hartă
se lever du pied gauche (*fam.*) a se scula cu fața la cearșaf
se lier d'amitié avec quelqu'un a se împrieteni cu cineva
lire entre les lignes a citi printre rînduri
livrer passage à a lăsa să treacă
se livrer à quelqu'un a se destăinui, a se da pe mîna cuiva
loger à la belle étoile (*fam.*) a dormi sub cerul liber, în stradă
se loger une balle dans la tête a-și trage un glonte în cap
loucher sur quelque chose, sur quelqu'un (*fig.*, *fam.*) a i se scurge ochii după ceva, după cineva
lutter d'arrache pied a lupta cu înverșunare
lutter de vitesse avec quelqu'un a se lua la întrecere cu cineva

m

mâcher la besogne, le travail à quelqu'un (*fig.*) a-i servi cuiva totul pe tavă, de-a gata
ne pas mâcher ses mots a spune verde, a nu ști multe
manger quelqu'un de baisers, de caresses a copleși pe cineva cu sărutări, cu mîngîieri
manger son blé en herbe a-și mînca veniturile dinainte; a-și cheltui capitalul înainte de a fi obținut dobînda
manger la consigne (*fig.*) a uita consemnul
manger du curé (*pop.*) a sfîrtica pe popi cu dinții
manger du bout des dents a mînca fără poftă, în silă
manger tout ce qui vous tombe sous la dent a mînca și pietre
manger à sa faim a mînca pe săturate
manger son fonds avec son revenu a-și păpa averea
manger la grenouille (*pop.*, *despre casieri etc.*) a păpa banii din casă
manger le morceau (*pop.*) a mărturisi tot; a-și denunța complicii
manger un morceau (*fam.*) a pune ceva în gură
manger ses mots (*fig.*) a-și înghiți cuvintele
manger comme un ogre a mînca ca un lup, ca un căpcăun
manger son pain blanc le premier (*fig.*) a începe ceva sub auspicii favorabile dar de scurtă durată
manger les pissenlits par la racine (*fig.*, *pop.*) a fi oale și ulcele, a fi cu pătrunjel pe burtă
manger sur le pouce (*fam.*) a mînca la botul calului
manger à deux, à plusieurs, à tous les râteliers (*fig.*) a suge la două oi
manger de la vache enragée (*fig.*) a mînca răbdări prăjite
manger quelqu'un des yeux (*fig.*) a sorbi pe cineva din ochi
se manger le nez (*pop.*) a se bate la sînge
se manger les sangs (*fig.*) a-și face sînge rău
se manier le pot (*pop.*, *vulg.*) a-și mișca picioarele, fundul mai repede
manquer le coche (*fig.*, *fam.*) a scăpa o ocazie; (*fig.*) a pierde trenul
manquer son coup, une occasion a rata o încercare, o ocazie
manquer à son devoir a nu-și face datoria

manquer à sa parole a nu-și ține cuvîntul
manquer de tenue a nu avea ținută; a nu ști să se poarte
manquer sa vie a-și rata viața
marcher sur les brisées de quelqu'un (*fig.*) a intra în concurență cu cineva încălcîndu-i drepturile
marcher comme un canard (*fam.*) a umbla ca o rață
marcher sur des charbons ardents, sur la corde raide (*fig.*) a sta pe un vulcan, a se afla într-o situație foarte periculoasă
marcher dans la combine (*fig., fam.*) a intra în combinație
marcher sur le corps, sur le ventre de quelqu'un (*fig.*) a trece peste cadavre
marcher droit a nu se abate de la drumul drept
marcher dans l'histoire de quelqu'un a crede în poveștile cuiva
marcher comme un seul homme (*fig.*) a fi strîns uniți, a merge mînă în mînă
marcher de long en large a merge în lung și în lat
marcher à pas de loup a merge tiptil
marcher la main dans la main (*fig.*) a merge mînă în mînă
marcher sur des oeufs a fi prudent, a călca ca pe ouă
marcher sur les pas de quelqu'un (*fig.*) a călca pe urmele cuiva
marcher à quatre pattes (*fig.*) a merge în patru labe
marcher sur les pieds de quelqu'un (*fam.*) a practica sistemul „scoală-te tu să mă așed eu"
marcher sur les plates-bandes de quelqu'un (*fam.*) a se băga pe fir
marcher sur ses principes (*fig.*) a trece peste, a-și încălca propriile principii
marcher sur quelqu'un a se repezi la cineva
marcher la tête basse a umbla cu coada între picioare
marcher à pas de tortue a merge ca melcul
marcher bon train a merge repede
marquer un but (*fotbal*), **un essai** (*rugbi*), **un panier** (*baschet*) a marca un gol
marquer le coup (*fig.*) **1.** a sublinia importanța unui eveniment (printr-o sărbătorire etc.). **2.** a se arăta jignit
marquer (un jour, un événement heureux) d'un caillou blanc, d'une pierre blanche a însemna cu roșu în calendar (un eveniment)

marquer un joueur (*sport*) a marca un jucător
marquer mal (*fam. despre persoane*) a face impresie proastă
marquer le pas 1. a bate pasul pe loc. **2.** (*fig.*) a încetini pasul; a se opri
marquer un point a cîștiga un punct, a obține un avantaj
marquer les points a face punctajul (la jocul de cărți)
méditer un mauvais coup a pune la cale o lovitură
ménager les apparences a salva aparențele
ménager l'avenir a pregăti (cu minuțiozitate) viitorul
ménager la chèvre et le chou (*fam.*) a împăca și capra și varza
ménager une entrevue a aranja o întrevedere
ménager une fenêtre dans le mur a face o fereastră în zid
ménager une surprise à quelqu'un a pregăti o surpriză cuiva
se ménager des intelligences dans la place a-și asigura informatori, complici într-un mediu
se ménager une porte de sortie a-și asigura o portiță de scăpare
mener une affaire rondement a descurca repede o treabă; a duce iute o afacere la bun sfîrșit
mener quelqu'un à la baguette, en laisse (*fig.*) a învîrti pe cineva pe degete, a face pe cineva să joace după cum îi cîntă
mener la barque (*fig.*) a ține frînele, a conduce
mener quelqu'un en bateau (*fam.*) a duce pe cineva cu preșul
mener quelqu'un par le bout du nez (*fig.*) a duce pe cineva de nas
mener la danse (*peior.*) a trage sforile
mener deux à zéro (*sport*) a conduce cu 2 la zero
mener un enfant à la dure a da o educație spartană unui copil
mener quelque chose à bonne fin, à bien, à terme a duce ceva la bun sfîrșit
mener de front plusieurs affaires (*fig.*) a face mai multe lucruri deodată
mener le jeu (*fig.*) a fi stăpîn pe situație
mener grand train a trăi pe picior mare
mener la vie dure à quelqu'un a face cuiva viața amară
mener la vie à grandes guides (*fig.*) a duce un trai împărătesc
mener une vie de bâton de chaise (*fig.*) a duce o viață neregulată, de petreceri
mener une vie de pacha (*fam.*) a trăi ca un pașă

mener une vie de patachon (*fam.*) a duce o viață de stîlp de cafenea
mener joyeuse vie a o duce „trai pe vătrai"
ne pas en mener large (*fam.*) a nu-i fi moale cuiva
mentir comme un arracheur de dents a minți de îngheață apele
mentir à sa réputation a-și dezminți reputația
mesurer les autres à son aune a judeca pe ceilalți după sine
mesurer ses expressions, ses paroles a-și măsura cuvintele
mettre quelqu'un à l'aise, mal à l'aise a face pe cineva să se simtă bine, prost
mettre en appétit a deschide pofta de mîncare
mettre de l'argent à gauche a pune bani la ciorap
mettre tous les atouts dans son jeu (*fig.*) a pune totul în joc
mettre une balle dans la cible, dans le but a nimeri la țintă
mettre dans le bain (*pop.*) a băga la apă
mettre quelqu'un au ban de la société (*fig.*) a scoate pe cineva în afara societății
mettre à bas 1. a distruge. 2. (*fig.*) a răsturna, a da jos
mettre bas les armes (*fig.*) a depune armele; a capitula
mettre quelqu'un plus bas que terre (*fig., fam.*) a face pe cineva albie de porci
mettre un bassin, un étang à sec a seca un bazin, un helești eu
mettre des bâtons dans les roues (*fig.*) a pune bețe în roate
mettre du beurre dans les épinards (*fig., fam.*) a-și ameliora situația
mettre quelqu'un en boîte (*fig., fam.*) a lua peste picior pe cineva
mettre les bouchées doubles (*fig.*) a-i da bătaie, zor
mettre quelqu'un en bouillie (*fam.*) a face pe cineva praf
mettre les bouts, les bâtons (*pop.*) a spăla putina
mettre un brouillon au propre, au net a trece notițele pe curat
mettre le cap sur (*mar. despre nave*) a pune cap la
mettre cartes sur table a da cărțile pe față
mettre une voiture à la casse a da o mașină la fiare vechi
mettre en cause a implica pe cineva (într-un proces etc.)
mettre hors de cause a scoate pe cineva din cauză, a disculpa
mettre un champ en blé, en avoine a semăna un cîmp cu grîu, cu ovăz

mettre la chance de son côté a-și asigura sorți de izbîndă
mettre un travail en, sur le chantier (*fig.*) a începe, a porni o treabă
mettre quelqu'un sous le charme a vrăji pe cineva
mettre la charrue avant, devant les boeufs (*fig.*) a pune carul înaintea boilor, a face un lucru anapoda
mettre les chiens en défaut a păcăli cîinii (la vînătoare)
mettre la clé sous la porte (*fig.*) a o șterge pe furiș
mettre quelqu'un, quelque chose sous clé a zăvorî pe cineva, ceva
mettre au clou (*fam.*) a pune amanet, a duce la Muntele-de-pietate
mettre du coeur au ventre à quelqu'un a da curaj, energie cuiva
mettre quelqu'un en colère a înfuria pe cineva
mettre hors de combat a scoate din luptă
mettre en confiance a da încredere
mettre en coupe réglée (*fig.*) a aplica sistematic reținere (pe salariu etc.)
mettre des coups à quelqu'un (*pop.*) a arde cîteva cuiva, a trage cuiva niște scatoalce
mettre le couteau sur, sous la gorge de quelqu'un (*fig.*) a pune cuiva sula în coaste
mettre quelque chose à couvert a pune ceva la adăpost
mettre le couvert a pune masa
mettre dedans (*pop.*) 1. a băga la zdup. 2. a trage pe sfoară pe cineva
mettre quelqu'un au défi de faire quelque chose a pune pe cineva la ambiție
mettre quelqu'un en demeure d'exécuter ses engagements a soma pe cineva să-și execute angajamentele, obligațiile
mettre quelqu'un au désespoir a aduce pe cineva la desperare
mettre sens dessus dessous a întoarce cu dosul în sus, a răvăși, a face talmeș-balmeș
mettre le doigt dessus (*fig.*) a pune degetul pe rană, a ghici
mettre quelque chose sur le dos de quelqu'un (*fig.*) a pune ceva în spinarea cuiva
mettre quelqu'un dans de beaux draps (*fig.*) a pune pe cineva într-o situație critică
mettre de l'eau dans son vin (*fig.*) a se mai domoli, a o lăsa mai moale

mettre à quelqu'un l'épée dans les reins a pune cuiva sula în coaste
mettre en état (de) a pregăti; a pune la punct
mettre au fait a pune la curent
mettre un pays à feu et à sang a trece o țară prin foc și sabie
mettre le feu aux étoupes (*fig.*) a stîrni o dragoste puternică
mettre le feu aux poudres 1. a provoca o catastrofă. 2. a stîrni mînia cuiva; (*fig.*) a turna gaz peste foc
mettre le feu à quelque chose a da foc la ceva
mettre sa fierté dans sa poche a lăsa mîndria la o parte
mettre flamberge au vent a scoate sabia, a porni la atac
mettre du foin dans ses bottes a pune bani la ciorap, a strînge bănet
mettre des gants a se purta cu mănuși, a acționa cu menajamente
mettre quelqu'un en garde a preveni, a pune în gardă pe cineva
mettre quelqu'un sous bonne garde a pune sub pază pe cineva
mettre les gaz (*auto*) a băga în viteză, a accelera
mettre quelqu'un en goguette (*fam.*) a ameți, a „înveseli" pe cineva (dîndu-i să bea)
mettre (toute) la gomme (*pop.*) a mări viteza, a-i da bătaie
mettre en goût a deschide pofta
mettre le grappin sur quelqu'un (*fig., fam.*) a pune laba pe cineva
mettre sa montre à l'heure a-și potrivi ceasul
mettre le holà à a pune piciorul în prag, a pune capăt la
mettre en honneur a pune la loc de cinste
mettre son honneur à a-și face un punct de onoare din
mettre de l'huile sur le feu (*fig.*) a turna gaz peste foc
mettre de l'huile (dans les rouages) a atenua asperitățile
mettre quelqu'un, quelque chose à l'index (*fig.*) a pune la index pe cineva, ceva
mettre en jeu a pune în joc
mettre quelqu'un dans son jeu a amesteca pe cineva în socotelile sale
mettre à jour a actualiza
mettre quelque chose au jour, en plein jour a scoate ceva la iveală; a da ceva în vileag
mettre knock-out a face cnocaut

mettre sur la même ligne, sur le même pied a pune pe același plan
mettre la lumière sous le boisseau a ascunde adevărul
mettre la main dessus a găsi, a pune mîna pe
mettre la main à la pâte (*fig., fam.*) a munci; a se apuca de treabă; a da o mînă de ajutor
mettre la main sur quelqu'un a pune mîna pe cineva, a aresta
mettre la dernière main à a da ultima perie, a desăvîrși ceva
mettre à mal a strica
mettre en marche a pune în funcțiune
mettre à quelqu'un le marché en main a da cuiva libertatea de a accepta sau de a respinge ceva; a soma pe cineva să primească sau să refuze ceva
mettre quelque chose sur le métier (*fig.*) a se apuca de o treabă, a întreprinde ceva
mettre (en plein) dans le mille 1. a nimeri la țintă. 2. (*fig.*) a o nimeri
mettre au monde, au jour a aduce pe lume, a da naștere
mettre à mort a condamna la moarte
mettre quelque chose au net a copia pe curat, a transcrie ceva
mettre le nez dehors (*fam.*) a ieși la aer
mettre son nez dans les affaires d'autrui a-și băga nasul în treburile altuia
mettre noir sur blanc a scrie negru pe alb
mettre un nom sur un visage a-și aminti numele cuiva
mettre à nu 1. a dezgoli. 2. (*fig.*) a dezvălui
mettre en oeuvre a pune în aplicare
mettre à l'ombre (*pop.*) a băga la răcoare
mettre bon ordre à a pune la punct, a aranja
mettre quelque chose dans l'oreille du chat a vorbi ca la pereți
mettre la pagaille partout (*fam.*) a face dezordine peste tot
mettre quelqu'un sur la paille a aduce pe cineva la sapă de lemn
mettre le paquet (*fam.*) a da maximum, a-și pune la bătaie toate forțele
mettre quelqu'un au pas, à la raison a da pe cineva pe brazdă

mettre quelqu'un dans le pétrin (*fam.*) a băga pe cineva într-o belea
mettre en pièces a face ţăndări, bucăţele
mettre pied à terre a coborî dintr-un vehicul, de pe cal
mettre à pied un ouvrier, un employé a da afară un muncitor, un slujbaş
mettre quelqu'un au pied du mur (*fig.*) a strînge pe cineva cu uşa
mettre à quelqu'un le pied à l'étrier (*fig.*) a sălta pe cineva, a ajuta pe cineva să avanseze
mettre le pied dehors a scoate nasul afară, a ieşi
mettre le pied au plancher (*fam., auto*) a apăsa pe acceleraţie pînă în fund
mettre les pieds dans le plat (*fig.*) a călca în străchini
mettre sur pied une affaire, une entreprise a pune pe roate o afacere, o întreprindere
mettre les petits plats dans les grands (*fam.*) a da o masă grozavă
mettre quelqu'un dans sa poche (*fam.*) a avea pe cineva la degetul cel mic, a băga în buzunar pe cineva
mettre les points sur les i a pune punctul pe i
mettre au poteau a pune la zid
mettre les pouces (*fam.*) a se da bătut
mettre en présence a confrunta, a pune faţă în faţă
mettre à profit a utiliza, a trage foloase
mettre la puce à l'oreille de quelqu'un (*fam.*) **1.** a-i stîrni cuiva bănuiala. **2.** a intriga pe cineva
mettre quelqu'un en quarantaine (*fig.*) a boicota pe cineva
mettre une question sur le tapis (*fig.*) a pune o problemă pe tapet
mettre au rancart (*fam.*) a se debarasa de, a arunca la gunoi
mettre les rieurs de son côté a face de rîs un adversar
mettre quelqu'un en rogne (*fam.*) a scoate din sărite pe cineva
mettre à sac a jefui, a face praf, a pîrjoli
mettre dans le même sac (*fig.*) a băga în aceeaşi oală
mettre quelqu'un à toutes les sauces a face pe cineva faţă la toate
mettre son grain de sel (*fam.*) a interveni ţam-nesam într-o conversaţie
mettre quelqu'un en selle (*fig.*) a sălta pe cineva, a ajuta pe cineva să avanseze

mettre quelqu'un sur la sellette a strînge pe cineva în chingi (ca să mărturisească)
mettre une sourdine à quelque chose (*fam.*) a potoli, a tempera ceva
mettre quelque chose sur ses tablettes a-şi nota, a reţine ceva
mettre en taule (*pop.*) a băga la zdup, la răcoare
mettre un travail en train a începe, a porni o treabă
mettre en vedette 1. a scoate ceva în evidenţă. **2.** (*fig.*) a atrage atenţia asupra cuiva, a pune pe cineva în valoare
mettre une lampe en veilleuse a micşora flacăra unei lămpi
mettre un problème en veilleuse (*fig.*) a lăsa o problemă în suspensie, a lăsa o treabă mai moale
mettre sur la voie a da indicaţii, a îndruma
mettre sur une voie de garage (*fam.*) a pune pe linie moartă
mettre à la voile (*mar.*) a întinde velele
mettre les voiles (*fam.*) a o lua din loc
mettre toutes voiles dehors (*fig.*) a face uz de toate mijloacele
mettre tout son zèle à a-şi da toată silinţa să
en mettre un coup (*fam.*) a munci cu îndîrjire, (*fig.*) a trage
en mettre à gauche (*arg.*) a pune bani la saltea
en mettre la, sa main au feu (*fig.*) a pune mîna în foc pentru ceva, pentru cineva
en mettre plein la vue à quelqu'un (*fam.*) a-i lua cuiva ochii
les mettre en vitesse (*arg.*) a o şterge
ne plus pouvoir mettre un pied devant l'autre a nu mai putea merge
se mettre dans une sale affaire a se băga într-o treabă urîtă
se mettre à son aise, à l'aise a se face comod
se mettre bien, mal avec quelqu'un a se pune bine, rău cu cineva
se mettre en boule (*fam.*) a se face foc şi pară
se mettre en bras de chemise (*despre bărbaţi*) a-şi scoate haina
se mettre la ceinture (*fam.*) a strînge cureaua
se mettre en chemin, en route a porni la drum
se mettre sur le chemin de quelqu'un (*fig.*) a se pune în calea cuiva
se mettre en colère a se înfuria
se mettre la corde au cou (*fig., fam.*) a-şi pune singur capul în laţ
se mettre du côté du plus fort a se da de partea celui mai tare

se mettre à couvert contre des réclamations a-și declina răspunderea
se mettre au diapason de quelqu'un a se pune la același diapazon cu cineva
se mettre le doigt dans l'oeil (*fig.*, *fam.*) a se înșela amarnic
se mettre quelqu'un à dos (*fam.*) a-și ridica pe cineva în cap
se mettre au fait a lua cunoștință, a se pune la curent
se mettre en frais (*fam.*) a se băga la cheltuială
se mettre au garde-à-vous a lua poziția de drepți
se mettre sur ses gardes a începe să fie atent, să pîndească
se mettre en grève a face grevă
se mettre en habit a se îmbrăca de gală, de seară
se mettre martel en tête a-și face griji
se mettre (à) nu a se dezbrăca la piele
se mettre de la partie a se asocia
se mettre en peine de a se osteni, a se omorî pentru
se mettre au pieu (*pop.*) a se băga în așternut
se mettre dans les plumes (*pop.*) a se băga în pat
se mettre à poil (*arg.*) a se dezbrăca la piele
se mettre en quatre (*fig.*) a face pe dracu în patru, a se da peste cap
se mettre sur les rangs a concura (pentru un post etc.)
se mettre en route avec son fourbi (*fam.*) a porni la drum cu tot calabalîcul
se mettre sur son séant a se ridica în capul oaselor
se mettre à table (*fig.*, *pop.*) a mărturisi totul; (*arg.*) a ciripi
se mettre en tête de (*fig.*) a-și băga, a-și pune în cap să
se mettre dans son tort a nu avea dreptate
se mettre sur son trente et un (*fam.*) a se pune la patru ace
se mettre en veilleuse (*fig.*) a-și reduce activitatea
se mettre à plat ventre devant quelqu'un (*fig.*) a se tîrî în fața cuiva
se mettre au vert (*fig.*, *fam.*) a se odihni la țară, la iarbă verde
s'en mettre dans le fusil (*pop.*) a băga în burtă
s'en mettre plein la lampe, la gueule, le sac (*pop.*) a se ghiftui
s'en mettre jusqu'aux yeux (*fig.*, *fam.*) a mînca pe rupte
y mettre les quatre doigts et le pouce (*fam.*) a lua cu amîndouă mîinile, cu lăcomie

y mettre le prix a plăti cît face
meubler ses loisirs, sa solitude (*fig.*) a-și umple timpul liber, singurătatea
meubler sa mémoire (*fig.*) a-și îmbogăți cunoștințele
miser sur les deux tableaux (*fig.*) a juca pe două nunți
monter à l'assaut a porni la atac
monter un bateau à quelqu'un (*fig.*, *fam.*) a spune cuiva o poveste, a îndruga cuiva verzi și uscate
monter sur ses grands chevaux (*fam.*) a-l apuca dracii
monter un coup, un complot, une farce a pune la cale o lovitură, un complot, o farsă
monter à cru, à nu a călări pe deșelate
monter à l'échelle a lua în serios o glumă, a nu se prinde
monter quelque chose en épingle (*fig.*) a face paradă de ceva, a scoate ostentativ ceva în evidență
monter la gamme (*fig.*) a cînta o gamă
monter la garde a face de gardă
monter en graine (*fig. despre o fată care nu se mărită*) a-i trece vremea
monter sur les planches 1. a deveni actor. 2. a juca teatru
monter comme une soupe au lait (*fam.*) a-i sări mustarul
monter la tête à quelqu'un (*fig.*) 1. a ațîța pe cineva împotriva cuiva, a băga fitile. 2. a zăpăci de cap pe cineva
se monter le bourrichon (*pop.*) a-și face iluzii
se monter la tête, l'imagination a-și făuri iluzii; a-și stîrni imaginația
montrer le chemin (*fig.*) a fi inițiatorul, a da primul exemplu
montrer son nez a se arăta
montrer patte blanche a arăta semnul de recunoaștere, a spune parola
montrer le poing à quelqu'un a amenința cu pumnul pe cineva
se moquer du qu'en-dira-t-on a nu-i păsa de gura lumii
se moquer du tiers comme du quart (*fam.*) a nu-i păsa de nimeni și de nimic
s'en moquer comme de l'an quarante a-l durea în cot
s'en moquer comme de sa première chemise a nu-i păsa nici cît negru sub unghie
mordre à l'appât, à l'hameçon (*fig.*) a cădea în plasă, a se prinde

mordre la poussière 1. a cădea cît e de lung. 2. (*fig.*) a avea un eșec
se mordre les doigts (*fig.*) a-și mușca degetele, a regreta
se mordre la langue (*fig.*) 1. a-și mușca limba (pentru a nu vorbi). 2. a regreta că a vorbit
ne pas se moucher du coude, du pied (*iron.*) a se crede, a-și da importanță
mouiller l'ancre (*mar.*) a arunca ancora, a ancora
mouiller sa culotte (*pop.*) a face în pantaloni (de frică)
mourir sur le coup a muri pe loc
mourir dans son lit, de sa belle mort (*fig.*) a muri de moarte bună
mourir à la peine, à la tâche a muri la datorie

■

faute de grives on mange des merles (*prov.*) dacă n-ai ochi negri, săruți și de cei albaștri; dacă n-ai frumos, săruți și mucos
à quelle sauce sera-t-il mangé? cum i se va veni de hac?
les loups ne se mangent pas entre eux (*prov.*) corb la corb nu-și scoate ochii
il y a à boire et à manger există și părți bune și părți rele
marcher comme sur de roulettes (*fam.*) a merge strună, ca pe roate
mêle-toi de tes oignons! (*pop.*) vezi-ți de treaba ta!
vous n'avez pas ménagé le poivre! (*fam.*) nu te-ai zgîrcit la piper!, ai scăpat pipernița în mîncare!
ménagez vos expressions! măsoară-ți vorbele!
a beau mentir qui vient de loin (*prov.*) e lesne să minți cînd nu poți fi controlat
toute peine mérite salaire (*prov.*) orice strădanie e vrednică de răsplată
il se met bien (*fam.*) o duce bine, nu-și refuză nimic
mettons que să zicem că
avec un, avec des si on mettrait Paris en bouteille (*prov.*) dacă baba avea roate era tramvai
on ne meurt qu'une fois (*prov.*) o moarte are omul!
morte la bête, mort le vénin dacă dispare cauza, dispare și efectul

n

nager entre deux eaux (*fig.*) a fi cu fundul în două luntre
nager dans les huiles (*pop.*) a avea relații înalte
nager dans la joie, dans le plaisir a radia de bucurie, de plăcere
nager dans la prospérité a înota în bani
naître à une chose a prinde gust de ceva
naviguer entre les écueils (*fig.*) a se strecura printre obstacole, printre pericole
ne pas être né d'hier (*fig.*) a fi vulpe bătrînă
ne pas être né de la dernière pluie a fi trecut prin ciur și prin dîrmon
négocier (en) sous main a negocia pe ascuns, a duce tratative în secret
négocier un virage (*auto*) a lua o curbă în viteză
nettoyer quelqu'un (*fam.*) a „curăța" (de bani) pe cineva
nourrir son style a da vigoare stilului
se nourrir d'illusions (*fig.*) a se hrăni cu iluzii
noyer quelqu'un sous les mots a ameți pe cineva cu gura
noyer le poisson (*fig.*) a învălmăși lucrurile în așa hal încît adversarul să cedeze
noyer sa raison dans le vin a-și bea mințile
se noyer dans les détails a se pierde în amănunte
se noyer dans un verre d'eau (*fig.*) a se da bătut la cea mai mică dificultate
numéroter ses abattis (*fig., pop.*) a se aduna de pe jos, a-și aduna oasele (după o bătaie)
il sait nager (*fig.*) știe să se descurce, să iasă la suprafață
abondance de biens ne nuit pas (*prov.*) belșugul nu strică
numérote tes abattis! fă-ți testamentul!

o

obéir au doigt et à l'oeil a asculta, a se supune orbește
obéir sur l'heure a se supune pe dată, imediat
obtenir quelque chose à l'arraché a obține ceva cu mare efort

occuper le haut bout de la table (*fig.*) a sta în capul mesei
occuper ses loisirs a-și petrece timpul liber cu
offenser le bon sens, le bon goût a leza bunul simț, bunul gust
offrir le calumet de la paix (*fig.*) a face o propunere de împăcare, a fuma pipa păcii
offrir gracieusement, à titre gracieux a oferi în mod gratuit
opiner du bonnet (*fam.*) a fi de acord cu ceilalți
opiner de la tête a aproba dînd din cap
orchestrer une campagne (*fig.*) a organiza o campanie de mare răsunet
ordonner un diacre, un prêtre a hirotonisi un diacon, un preot
oublier d'allumer, d'éclairer sa lanterne (*fig.*) a omite tocmai esențialul (pentru a putea fi înțeles)
ouvrir sa bourse (*fig.*) a scoate bani, a deschide punga
ouvrir les draps, le lit a face patul
ouvrir l'esprit à quelqu'un a deschide, a lumina mintea cuiva
ouvrir l'estomac (*fig.*) a deschide pofta de mîncare
ouvrir sur un joueur (*rugbi*) a arunca mingea unui jucător
ouvrir l'oeil, les yeux (*fig.*) a deschide ochii, a fi atent

■

noblesse oblige obrazul subțire cu cheltuială se ține
occupe-toi de tes oignons (*pop.*) vezi-ți de treabă!
oignez vilain, il vous poindra; poindrez vilain, il vous oindra (*prov.*) dacă-i dai un deget, îți apucă mîna toată
charité bien ordonnée commence par soi-même (*prov.*) de tine mi-e milă, dar de mine mi se rupe inima
ôte-toi de là que je m'y mette! scoală-te tu, să mă așed eu!
on ne m'ôtera pas de l'idée que nu mi se va putea scoate din cap că

p

pâlir sur les livres, sur un travail (*fig.*) a se ofili cu nasul în cărți, muncind
paraître en justice a fi dat în judecată

paraître à la une a apărea pe prima pagină (a unui ziar)
se parer des plumes du paon a se împăuna cu meritele altuia
parer au plus pressé a da dispoziții urgente pentru a preîntîmpina o nenorocire
parler avec abandon a vorbi cu încredere, fără teamă
parler d'abondance (*lit.*) a vorbi liber, fără să citească; a improviza
parler en l'air a spune vorbe în vînt, lucruri neîntemeiate
parler sans ambages, sans déguisement a vorbi pe șleau, fără ocol
parler (tout) bas, haut a vorbi (foarte) încet, tare
parler bien, mal de quelqu'un, de quelque chose a vorbi de bine, de rău despre cineva, despre ceva
parler à la cantonade a vorbi tare, fără a se adresa cuiva anume; a bate șaua să priceapă iapa
parler chiffons (*fam.*) a vorbi despre cîrpe, despre rochii
parler à coeur ouvert a vorbi cu inima deschisă
parler de corde dans la maison du pendu a vorbi de funie în casa spînzuratului
parler avec feu a vorbi cu patimă, cu căldură
parler franc a vorbi deschis
parler le français comme une vache espagnole a vorbi frantuzește ca o cizmă
parler gras a grasaia
parler à la légère, à tort et à travers a vorbi vrute și nevrute
parler comme un livre a vorbi ca din carte
parler sans mâcher ses mots a spune verde
parler en maître a vorbi cu autoritate
parler à un mur a vorbi la pereți
parler du nez a vorbi pe nas
parler d'or a avea gura aurită
parler de la pluie et du beau temps (*fam.*) a vorbi de toate și de nimic, a discuta banalități
parler à quelqu'un entre deux portes (*fig.*) a vorbi cuiva în trecere, a-i spune ceva în grabă
parler pour ne rien dire a vorbi ca să se afle în treabă
parler en privé a vorbi între patru ochi
parler dans le vide (*fig.*) a vorbi în gol
en parler à son aise (*fig.*) a vorbi cu indiferență despre greutățile altuia, a-i conveni să vorbească atunci cînd nu este în cauză

partager la vedette (*teatru*) a fi cap de afiș împreună cu altcineva
partir au premier avis a nu se lăsa rugat să plece
partir en douce (*fam.*) a o șterge englezește
partir comme une flèche a pleca ca din pușcă
partir d'un mauvais pas a pleca cu stîngul
partir du pied droit a porni cu dreptul
partir à rire a izbucni în rîs
partir sans tambour ni trompette a pleca pe șest, pe furiș
partir en vadrouille a pleca „în vîjîială"
passer un accord a încheia o înțelegere
passer l'arme à gauche a da ortul popii, a închide ochii
passer un condamné par les armes a împușca un condamnat
passer quelque chose à l'as (*pop.*) a ascunde, a escamota ceva
passer avant (*fig.*) a fi mai important
passer aux aveux a trece la mărturisiri
passer du blanc au noir (*fig.*) a trece de la o extremă la alta, a se schimba radical
passer au bleu a face să dispară în mod fraudulos o sumă de bani, a delapida
passer les bornes (*fig.*) a merge prea departe, a întrece măsura
passer à quelqu'un tous ses caprices a satisface cuiva toate capriciile
passer son chemin a-și vedea de drum
passer sa colère sur quelqu'un a-și descărca nervii pe cineva
passer sur le corps de quelqu'un (*fig.*) a trece peste cadavrul cuiva
passer au travers (*fig.*) a scăpa de o corvoadă, de o pedeapsă
passer un coup de fil à quelqu'un (*fam.*) a da un telefon cuiva
passer en coup de vent a trece în fugă
passer quelque chose au crible (*fig.*) a examina ceva cu atenție, a cerne ceva prin sita deasă
passer les dés (*arg.*) a bate în retragere
passer l'éponge (*fig.*) a șterge cu buretele, a ierta
passer à gué a trece apa prin vad
passer un mauvais quart d'heure (*fam.*) a trece prin momente grele
passer en justice a fi dat în judecată
passer au laminoir (*fig.*) a fi supus la încercări grele

passer comme une lettre à la poste (*fig., fam.*) a intra, a trece fără dificultăți
passer la main (*fig.*) a renunța; a ceda în favoarea altuia
passer la main dans le dos (*fig.*) a flata, a peria pe cineva
passer maître dans l'art de... a deveni maestru în arta...
passer sous le nez de quelqu'un (*fig.*) a-i zbura cuiva de sub nas
passer outre quelque chose a trece peste ceva, a nu ține seama de ceva
passer quelqu'un au peigne fin (*fig.*) a trece pe cineva prin ciur și prin sită, a lua pe cineva la bani mărunți
passer son permis (de conduire) a-și lua carnetul de șofer
passer de la pommade à quelqu'un (*fam.*) a peria pe cineva
passer à la radio a-și face o radiografie
passer sa seconde, sa troisième (*auto*) a băga în viteza a doua, a treia
passer un savon à quelqu'un (*fig., fam.*) a face pe cineva cu ou și cu oțet, a trage cuiva o săpuneală zdravănă
passer quelqu'un à tabac (*fam.*) a bate pe cineva ca pe fasole, a snopi pe cineva în bătaie
passer le plus clair de son temps à (+ *inf.*) a-și petrece cea mai mare parte a timpului cu
passer à travers bois a traversa pădurea
passer sous un train, sous une voiture (*fam.*) a fi călcat de un tren, de o mașină
passer sur le ventre de quelqu'un (*fig.*) a călca peste cineva (pentru a se ridica), a trece peste cadavrul cuiva
passer de vie à trépas (*fig.*) a se duce pe lumea cealaltă
se passer la fantaisie de a-și permite fantezia să
se passer le flambeau (*lit.*) a transmite făclia, a continua o tradiție
paumer le fric (*pop.*) a prăpădi banii
paumer ses plumes (*pop.*) a cheli
se paumer en route (*pop.*) a se rătăci pe drum
payer d'audace a da dovadă de îndrăzneală, a risca
payer la casse a plăti paguba
payer en chats et en rats a plăti cu doi bani jumate, a lua pe nimic
payer le coup, un coup (de vin) (*pop.*) a face cinste
payer de ses deniers a plăti din buzunar

payer quelqu'un d'ingratitude a fi nerecunoscător față de cineva
payer en mitraille a plăti cu gologani, cu bani de biserică
payer en monnaie de singe a duce cu vorba pe creditori
payer un pas-de-porte a plăti o filodormă
payer de sa personne a pune în joc propria-i persoană
payer les pots cassés (*fig.*) a plăti oalele sparte
payer à prix d'or a plăti foarte scump
payer quelqu'un de retour a plăti cu aceeași monedă
payer rubis sur l'ongle a plăti pînă la ultima centimă
payer quelqu'un de ses services, de sa peine a-i răsplăti cuiva serviciile, osteneala
payer son terme a-și plăti chiria
payer une tournée (*fam.*) a plăti un rînd, a face cinste
payer le tribut à la nature a muri, a se reîntoarce în pămînt
payer le tribut du sang a lua parte la război
payer les violons (*fig.*) a plăti ca fraierul pentru altul
ne pas payer de mine a nu face impresie
se payer de culot (*fam.*) a fi obraznic, a avea un tupeu nemaipomenit
se payer de mots a fi numai gura de el
se payer du bon temps a se distra
se payer la tête de quelqu'un (*fam.*) a lua pe cineva peste picior
s'en payer une tranche (*pop.*) a se distra, a rîde în hohote
pêcher en eau trouble (*fig.*) a pescui în apă tulbure
peigner la girafe (*fig., fam.*) a tăia frunză la cîini
pendre la crémaillère (*fig., fam.*) a inaugura o casă printr-o masă festivă
se pendre au cou de quelqu'un (*fam.*) a se agăța, a sări de gîtul cuiva
penser tout haut a gîndi cu voce tare
percer le coeur (*fig.*) a zdrobi inima
percer de coups a ciurui cu lovituri (de cuțit etc.)
percer à jour a descoperi ceva; a da la iveală ceva
percer une rue a deschide, a tăia o stradă
perdre la boule, la boussole (*fig., fam.*) a se țicni
perdre au change a fi în pierdere la un schimb
perdre l'esprit, la raison, la tête (*fam.*) a-și ieși din minți, a se zăpăci
perdre la face a-și pierde prestigiul, demnitatea

perdre le fil a pierde firul, șirul
perdre son latin a nu mai înțelege nimic
perdre la main a-și pierde dexteritatea
perdre le nord (*fam.*) a-și pierde busola
perdre les pédales (*fig., pop.*) a-și pierde firul vorbei, a se încurca într-o explicație
perdre sa peine a se osteni degeaba
perdre pied (*fig.*) **1.** a nu mai avea fund (la înot). **2.** (*fig.*) a-și pierde controlul, a se zăpăci
perdre ses plumes (*fam.*) a cheli
perdre du poids a slăbi
perdre sa salive a-și bate gura de pomană
perdre la tramontane (*fig.*) a fi dezorientat
perdre la vedette (*teatru*) a nu mai fi cap de afiș
en perdre le boire et le manger (*fam.*) a fi atît de absorbit încît uită să bea și să mănînce
ne pas perdre un pouce de sa taille a rămîne drept ca bradul
peser sur la décision de quelqu'un a influența hotărîrea cuiva
peser le pour et le contre a se gîndi, a cîntări bine
péter plus haut que le cul, que son derrière (*pop.*) a ținti prea sus, (*fig.*) a sări mai sus de frunte
péter du feu, des flammes (*pop.*) a deborda de vitalitate, a fi plin de dinamism
péter dans la soie (*pop.*) a nu mai catadixi să se îmbrace decît în mătăsuri
en pincer pour quelqu'un (*fig., fam.*) a fi îndrăgostit, a suspina pentru cineva
piocher son programme d'histoire etc. (*fig., fam.*) a toci toată materia la istorie etc.
piper des cartes, des dés a truca cărți de joc, zaruri
piquer une crise, une colère a-l apuca o criză de nervi, de furie
piquer la curiosité, l'intérêt de quelqu'un a stîrni curiozitatea, interesul cuiva
piquer des deux a porni în galop
piquer un fard, un soleil (*fam.*) a roși de emoție
piquer du nez a moțăi cu capul în piept
piquer quelque chose (*pop.*) a șterpeli ceva
piquer une rage de dents (*fam.*) a-l trăsni o durere de dinți
piquer un roupillon (*fig., fam.*) a trage un pui de somn
piquer une tête **1.** a se arunca cu capul înainte. **2.** a plonja

piquer quelqu'un au vif a răni pe cineva în amorul său propriu
se piquer de quelque chose a se lăuda cu ceva, a pretinde că
se piquer au jeu a se lăsa prins, antrenat în joc
se piquer le nez (*pop.*) a se îmbăta
pisser de la copie (*pop.*) a scrie maculatură
pivoter sur ses talons a se răsuci pe călcîie
placer un direct (*box*) a plasa o directă
placer son mot a-și spune cuvîntul, părerea
placer sa voix (*fig.*) a învăța să cînte cu o voce naturală
ne pas pouvoir placer un nom sur un visage a nu-și putea aminti numele cuiva, a nu ști de unde să îei pe cineva
plaider la cause de quelqu'un (*fig.*) a pleda cauza cuiva
plaider sa propre cause (*fig.*) a-și pleda propria cauză
plaider au fond a pleda fondul
plaider le faux pour savoir le vrai (*fig.*) a-i servi cuiva niște neadevăruri pentru a-l determina să mărturisească adevărul
se plaindre que la mariée est trop belle (*prov.*) a se plînge că mireasa e prea frumoasă, că mierea e prea dulce
planter là quelqu'un, quelque chose a lăsa baltă pe cineva, ceva
planter un personnage (*fig.*) a-și plasa un personaj (într-o operă literară)
planter son regard sur quelqu'un a-și pironi privirea asupra cuiva
plaquer le boulot (*pop.*) a părăsi lucrul
se plaquer contre le mur a se lipi de zid
pleurer des larmes de sang a plînge cu lacrimi de sînge
pleurer toutes les larmes de son corps a plînge amarnic; a nu mai avea lacrimi să plîngă
pleurer à chaudes larmes a plînge cu lacrimi fierbinți
pleurer comme une madeleine, comme une vache, comme un veau (*fam.*) a vărsa șiroaie de lacrimi
pleurer misère (*fam.*) a se văita de mizerie
pleurer le pain qu'on mange (*fam.*) a-și mînca de sub unghii
pleurer après quelque chose (*fam.*) a cere ceva cu insistență
pleurer de rire a rîde cu lacrimi
plier ses affaires (*fam.*) a-și strînge lucrurile
plier bagage (*fig.*) a-și lua catrafusele
plier l'échine (*fig.*) a-și încovoia spinarea

porter les armes, la couronne, le froc, la robe, la livrée, la soutane (*fig.*) a fi soldat, rege, călugăr, magistrat, servitor, preot
porter assistance, secours à quelqu'un a da ajutor cuiva
porter atteinte à l'honneur, à la réputation de quelqu'un (*fig.*) a aduce prejudicii onoarei, reputației cuiva
porter beau (*fam.*) a se ține bine, a părea tînăr
porter le bouc (*fig.*) a purta țăcălie
porter des chiens a purta breton
porter son choix, son effort, son regard sur a-și îndrepta alegerea, eforturile, privirea către
porter un coup à quelqu'un a da o lovitură cuiva
porter sa croix (*fig.*) a-și purta crucea
porter le deuil de ses illusions (*fig., fam.*) a-și fi pierdut toate iluziile
porter envie à quelqu'un a invidia pe cineva
porter la hache dans une administration a face epurări
porter un jugement sur quelqu'un, sur quelque chose a emite o judecată despre cineva, despre ceva
porter la main sur quelqu'un a ridica mîna asupra cuiva, a bate pe cineva
porter sur les nerfs, sur le système (*fam.*) a călca pe nervi
porter quelqu'un aux nues, au pinacle a ridica pe cineva în slăvi
porter ombrage à quelqu'un a-i stîrni cuiva invidia
porter plainte contre quelqu'un a depune o plîngere împotriva cuiva
porter une somme sur un registre a înscrie o sumă într-un registru
porter témoignage a depune mărturie
porter quelqu'un sur son testament a trece pe cineva în testament
porter un toast a ține un toast
ne pas porter quelqu'un dans son cœur a nu avea pe cineva la inimă
se porter candidat à des élections (*fig.*) a candida la alegeri
se porter comme un charme, comme le Pont Neuf (*fig.*) a fi sănătos tun
se porter aux excès a se deda la excese
se porter fort, garant de quelque chose a garanta pentru ceva
se porter à la rencontre de quelqu'un (*lit.*) a ieși în întîmpinarea cuiva

poser une colle à quelqu'un a pune o întrebare „încuietoare" cuiva
poser ses fesses (*pop.*) a se așeza
poser pour la galerie a-și da aere
poser au justicier, au patron (*fam.*) a-și da aere de judecător, de patron; a face pe judecătorul, pe patronul
poser un lapin (*fig.*, *fam.*) a da plasă
poser le masque a-și scoate masca, a se demasca
potasser ses bouquins (*fam.*) a mînca cartea, a toci
poursuivre une femme de ses assiduités a se ține de capul unei femei
pousser l'aiguille a coase
pousser quelqu'un en avant (*fig.*) a împinge pe cineva într-un post mai important
pousser son avantage a profita de, a specula o ocazie
pousser quelqu'un à bout a exaspera, a scoate din fire pe cineva
pousser un coup de gueule a cînta, a striga să-i spargă urechile
pousser des cris d'orfraie a urla, a răcni
pousser des cris de paon a scoate țipete ascuțite
pousser un élève a împinge, a îndemna un elev să învețe
pousser un moteur a forța un motor
pousser les choses au noir a vedea lucrurile în negru
pousser à la roue (*fig.*) a ajuta, a pune umărul
pousser son travail a-și intensifica munca
en pousser une (*fam.*) a-i trage un cîntec
se pousser du col (*fam.*) a-și da aere
se pousser dans le monde (*fig.*) a-și face loc (cu coatele) în societate
ne pouvoir voir quelqu'un en peinture (*fig.*) a nu putea să vadă în ochi pe cineva
ne pas pouvoir sentir quelqu'un (*fam.*) a nu putea suferi pe cineva
ne plus pouvoir tenir, ne pouvoir y tenir a nu mai avea răbdare, a nu mai rezista
n'en pouvoir plus a fi la capătul puterilor
prêcher dans le désert a vorbi în pustiu
prêcher d'exemple, par l'exemple a da exemplu prin fapte
prêcher pour son saint a susține o cauză în care, de fapt, este interesat
prendre une affaire en main (*fig.*) a lua o afacere, o problemă în mînă

prendre de l'âge a îmbătrîni
prendre l'air a ieși la aer
prendre l'air du bureau (*fig.*) a se informa despre ce mai e la birou
prendre des airs penchés (*iron.*) a lua un aer gînditor, visător
prendre de grands airs a-și da aere, a face pe importantul
prendre ses aises a nu se jena, a se instala ca la el acasă
prendre quelque chose pour argent comptant a o lua de bună
prendre quelque chose pour article de foi (*fig.*) a lua ceva drept literă de evanghelie
prendre un bain, une douche a face baie, duș
prendre la balle au bond (*fig.*) a prinde, a nu scăpa ocazia
prendre un billet de parterre a cădea
prendre bien, mal ce qui vous arrive a se necăji, a nu se necăji din pricina celor ce i se întîmplă
prendre quelque chose sous son bonnet (*fam.*) a face ceva pe proprie răspundere, a-și lua răspunderea unui fapt
prendre de la bouteille (*fig.*, *fam.*) a îmbătrîni
prendre de la brioche (*pop.*) a face burtă
prendre un canard (*fig.*) a mînca o bucățică de zahăr muiată în cafea sau lichior
prendre du champ a-și lua vînt
prendre le chemin de Niort (*pop.*) a lua pe „nu" în brațe
prendre une chose, la vie par le bon côté, du bon côté a lua partea bună a lucrurilor, a vieții
prendre la clé des champs 1. a-și lua cîmpii. 2. a o șterge
prendre ses cliques et ses claques (*fam.*) a-și lua catrafusele
prendre une colère (*fam.*) a-l apuca furia
prendre quelqu'un au collet 1. a lua de guler pe cineva. 2. (*fig.*) a aresta, a înhăța pe cineva
prendre quelque chose à cœur a-i sta ceva la inimă, a-l pasiona ceva
prendre son congé a demisiona (din armată, dintr-o funcție administrativă)
prendre congé de quelqu'un a se despărți de cineva, a-și lua rămas bun de la cineva
prendre conseil de quelqu'un a cere sfatul cuiva
prendre le contre-pied a lua o atitudine potrivnică
prendre quelqu'un à contre-poil, à rebrousse-poil a nu ști cum să ia pe cineva, a lua pe cineva tocmai cum nu trebuie

prendre corps a prinde contur, a se concretiza
prendre un (sérieux) coup de vieux (*fam.*) a îmbătrîni brusc
prendre son courage à deux mains (*fig.*) a-și lua inima în dinți
prendre quelqu'un de court a lua pe cineva pe nepusă masă
prendre date, jour a fixa o dată, o zi
prendre quelqu'un au débotté a lua pe cineva în primire de cum a sosit, a nu-i da cuiva timp nici să răsufle
prendre un mauvais départ a porni cu stîngul
prendre quelqu'un au dépourvu a lua pe cineva pe nepregătite
prendre le dessus, l'avantage a avea superioritate
prendre le deuil a se îmbrăca în doliu
prendre le(s) devant(s) (*fig.*) a i-o lua cuiva înainte
prendre ses distances (*sport*) a-și lua distanța
prendre quelqu'un par la douceur a lua pe cineva cu binișorul
prendre le dur (*pop.*) a lua trenul
prendre les eaux a face o cură de ape
prendre quelqu'un par son (point) faible, par les bons sentiments a ști cum să ia pe cineva; a atinge pe cineva la coarda simțitoare
prendre fait et cause pour quelqu'un a lua apărarea, a ține partea cuiva
prendre quelqu'un sur le fait a prinde pe cineva asupra faptului
prendre quelqu'un en faute a prinde pe cineva cu ocaua mică
prendre femme (*despre bărbați*) a se căsători
prendre quelqu'un en filature a fila pe cineva
prendre la file a se așeza la rînd, a trece la coadă
prendre le frais a lua aer
prendre froid a răci
prendre un adversaire à froid (*sport*) a surprinde un adversar
prendre une chose de front (*fig.*) a ataca o chestiune direct
prendre la fuite a o lua la fugă
prendre du galon 1. (*mil.*) a înainta în grad. **2.** (*fig.*) a fi avansat, promovat
prendre des gants (*fig.*) a se purta cu mănuși
prendre garde a fi atent, a avea grijă
prendre quelqu'un à la gorge (*fig.*) a-i pune cuiva mîna în gît
prendre quelqu'un, quelque chose en grippe, en sympathie, en haine, en pitié etc. a avea, a căpăta aversiune, simpatie, ură, milă etc. față de cineva, de ceva

prendre l'habit (*despre bărbați*) a se călugări
prendre ses jambes à son cou (*fam.*) a-și lua picioarele la spinare
prendre langue avec quelqu'un a lua contact cu cineva
prendre le large (*fig., fam.*) a o lua la sănătoasa
prendre les choses à la légère a lua lucrurile ușor
prendre la liberté de a-și permite să
prendre des libertés avec quelqu'un a-și permite prea multe familiarități cu cineva
prendre le lit a cădea la pat
prendre quelqu'un la main dans le sac a prinde pe cineva cu mîța-n sac
prendre la mer (*mar.*) a ieși în larg
prendre le mors aux dents (*fig.*) **1.** a se enerva. **2.** a se pune dintr-o dată pe treabă, a intra în viteză
prendre au mot a o lua de bună
prendre la mouche (*fig.*) a-i sări mustarul
prendre l'occasion aux cheveux (*fig.*) a profita de ocazie
prendre en bonne, en mauvaise part a interpreta în bine, în rău
prendre (un) parti a se decide, a opta
prendre parti pour, contre quelqu'un a ține partea, a fi împotriva cuiva
prendre le parti de a hotărî să
prendre son parti a se hotărî să
prendre son parti de quelque chose a accepta (neavînd încotro), a se resemna
prendre quelqu'un à partie (*fig.*) a scoate pe cineva vinovat, a face pe cineva răspunzător
prendre le pas sur quelqu'un a o lua înaintea cuiva
prendre patience a avea răbdare
prendre peur a se înspăimînta, a fi cuprins de frică
prendre pied 1. a simți pămîntul sub picioare. **2.** (*fig*). a se așeza temeinic într-un loc
prendre quelque chose au pied de la lettre, à la lettre a lua ceva *ad litteram*
prendre une pilule (*pop.*) a înghiți un hap, a suferi un eșec
prendre la piquette (*pop.*) a mînca (o) bătaie (rușinoasă)
prendre le Pirée pour un homme a se înșela în mod grosolan
prendre du plaisir a-i plăcea
prendre un pli (*fig.*) a-și face un obicei

prendre du poids a se îngrășa
prendre la porte a pleca
prendre un pot a lua un păhărel, a bea ceva
prendre un pot-de-vin (*fam.*) a lua șperț
prendre la poudre d'escampette (*fam.*) a o șterge englezește
prendre racine (*fig.*) a prinde rădăcini
prendre du recul (*fig.*) a se detașa de propriile sentimente pentru a privi lucrurile obiectiv
prendre la relève de quelqu'un a-i lua cuiva locul, (*fig.*) a prelua ștafeta
prendre un rendez-vous a-și da întîlnire
prendre les rênes d'une affaire (*fig.*) a lua în mînă frînele unei afaceri
prendre du repos a se odihni
prendre sa retraite a ieși la pensie
prendre quelque chose à la rigolade (*fam.*) a lua ceva în rîs; a nu lua ceva în serios
prendre quelque chose sur soi (*fig.*) a-și asuma răspunderea unui fapt
prendre sur soi de a-și lua angajamentul să
prendre à tâche de (*fig.*, *lit.*) a-și lua sarcina să
prendre la tangente (*fam.*) a ieși din încurcătură pe căi ocolite
prendre le taureau par les cornes (*fig.*) a lua taurul de coarne
prendre (tout) son temps a nu se grăbi
prendre du bon temps a se distra
prendre la tête a merge în frunte; a lua conducerea
prendre le vent (*fig.*) a vedea dincotro bate vîntul
prendre du ventre a face burtă
prendre des vessies pour des lanternes (*fig.*, *fam.*) a lua o cioară drept porumbel, a se înșela în mod grosolan
prendre une veste (*fig.*, *fam.*) a da chix
prendre un virage sur les chapeaux des roues (*auto*) a lua o curbă în mare viteză
prendre un virage à la corde (*auto*) a lua virajul cît mai scurt
prendre le voile (*despre femei*) a se călugări
en prendre à son aise (*fam.*) a nu se omorî cu firea; a-și face de cap
en prendre un coup (*fam.*) a fi lovit, a suferi
en prendre quelque chose pour son grade (*fam.*) a fi săpunit cum scrie la carte
en prendre de la graine (*fig.*) a lua exemplu

le prendre de haut a lua de sus
ne pas être à prendre avec des pincettes (*fig.*) **1.** a fi murdar ca un porc. **2.** a fi foarte prost dispus
se prendre d'amitié, d'affection pour quelqu'un a se împrieteni cu, a prinde drag de cineva
se prendre aux cheveux (*fig.*) a se lua de păr
se prendre au jeu a se lăsa prins, antrenat în joc
se prendre pour le nombril du monde (*fam.*) a se crede buricul pămîntului
s'en prendre à quelqu'un a se lua, a se lega de cineva
s'y prendre bien, mal, a proceda cu abilitate, cu stîngăcie
préparer un ouvrage de longue main a pregăti o lucrare timp îndelungat, cu multă vreme înainte
présenter les armes a da onorul, a prezenta arma
présenter ses devoirs à quelqu'un a prezenta cuiva respectele, omagiile sale
présenter quelqu'un sous un jour favorable, flatteur (*fig.*) a prezenta pe cineva într-o lumină favorabilă, frumoasă
presser quelqu'un sur son coeur a strînge la piept pe cineva
se presser contre quelqu'un a se lipi de cineva
prêter son aide, son appui, son concours à quelqu'un a da cuiva ajutor, sprijin, concurs
prêter à équivoque, aux commentaires etc. a da naștere la echivoc, la comentarii etc.
prêter le flanc à a se expune la
prêter sur gage a împrumuta cu amanet
prêter la main, les mains à quelqu'un, à quelque chose a ajuta pe cineva, la ceva
prêter main-forte à quelqu'un a da cuiva o mînă de ajutor, sprijin într-o împrejurare grea
prêter l'oreille a trage cu urechea
prêter à rire a provoca rîsul, batjocura
prêter à la petite semaine a împrumuta pe termen scurt, cu dobîndă mare
prêter serment a depune jurămînt
prêter sa voix (au profit de) (*despre cîntăreți*) a cînta (în folosul)
prier quelqu'un à déjeuner a invita pe cineva la masă
projeter un sentiment sur quelqu'un a atribui altuia un sentiment al tău
promettre la lune (*fam.*) a promite luna de pe cer

promettre monts et merveilles a promite marea cu sarea
promettre dans le vide (*fig.*) a face promisiuni în vînt
prononcer ses voeux a se călugări
protéger ses arrières (*mil.*) a-şi apăra spatele
protester de son innocence, de ses bons sentiments a asigura că este nevinovat, bine intenţionat
publier les bans d'un mariage a anunţa oficial o căsătorie, a face strigările
publier à compte d'auteur a publica pe socoteala autorului
puiser à pleines mains dans (*fig.*) a lua din plin, cu amîndouă mîinile din
purger sa peine a-şi ispăşi pedeapsa, condamnarea

■

faute avouée est à moitié pardonnée (*prov.*) greşeala recunoscută este pe jumătate iertată
il parle comme un livre vorbeşte ca din carte
quand on parle du loup on en voit la queue (*prov.*) vorbeşti de lup şi lupul la uşă
sans parler de în afară de, pe lîngă
trop parler nuit, trop gratter cuit vorbă multă, sărăcia omului
voilà qui est parler! aşa, da!, aşa mai zic şi eu!
tu parles! cred şi eu!, bineînţeles!
tu parles d'un idiot! ce tîmpit!
y avoir maille à partir avec quelqu'un a avea de furcă cu cineva
partir c'est mourir un peu cu fiecare despărţire murim puţin
passe encore treacă-meargă
j'en passe et des meilleures şi cîte şi mai cîte, şi cîte altele
tout passe, tout lasse, tout casse (*fam.*) totul are un sfîrşit
cela se passe de commentaires (*fam.*) nu mai e nevoie de comentarii, e evident
nous allons tous y passer (*fam.*) toţi o să murim
ça ne se passera pas comme ça (*fam.*) nu merge aşa!, nu admit cu asta!
passez-moi la casse, je vous passerai le séné (*prov.*) o mînă spală pe alta
qui paye ses dettes s'enrichit (*prov.*) cine-şi plăteşte datoriile se îmbogăţeşte

je suis payé pour le savoir (*fam.*) sînt Stan Păţitul!, am trecut cu prin asta!
ça lui pend au nez (*fam.*) îl paşte o nenorocire
qu'il aille se faire pendre ailleurs (*fam.*) să-l pedepsească alţii
les os lui percent la peau (*fig.*) e slab de-i poţi număra coastele
vous ne perdez rien pour attendre! ce-i al tău e pus deoparte!
il y a des coups de pied au derrière, des fessées qui se perdent (*fam.*) ai merita un picior în dos, ai merita să ţi se tragă 25 la spate
tout bien pèsé dacă stai să te gîndeşti bine, la urma urmei
l'affaire lui a pété dans les mains (*pop.*) afacerea i-a eşuat tocmai cînd se credea sigur de ea
ça va péter du, le feu (*pop.*) o să iasă cu scandal
qui peut le plus, peut le moins (*prov.*) dacă ai putut face un lucru greu, poţi face şi unul uşor; cine poate mult, poate şi puţin
on ne peut mieux, plus e perfect
ça se peut (*fam.*) tot ce se poate
autant que faire se peut, se pourrait pe cît e, pe cît va fi posibil
en voilà deux qui peuvent se donner la main (*fig.*) ăştia doi pot să se ia de mînă; tot o apă şi-un pămînt
ils ne peuvent pas se voir (*fig.*) nu se pot suferi
tu peux te l'accrocher (*pop.*) pune-ţi pofta în cui
ça pince dur! (*fam.*) pişcă gerul!
il ne plaint pas sa peine munceşte, nu se încurcă
tel qui rit vendredi, dimanche pleurera (*prov.*) după rîs, vine plîns; cine rîde la urmă, rîde mai bine
il pleut des cordes, à flots, à seaux, à torrents, à verse plouă cu găleata
il pleut comme une vache qui pisse (*fam.*) plouă ca din cofă
quelle mouche te pique? (*fig.*) ce te-a apucat?
la nuit porte conseil (*prov.*) noaptea e un sfetnic bun
tout porte à croire que totul te face să crezi că
tout soldat porte son bâton de maréchal dans sa giberne (*prov.*) orice soldat poartă în raniţă bastonul de mareşal
voix qui porte voce care se aude departe
il n'est pas bien porté de (*fig.*) nu se cade, nu se cuvine să
mots qui portent (*fig.*) cuvinte care au efect
porter des fruits (*fig.*) a da roade
porter à la tête a se urca la cap

portez arme! (*mil.*) la umăr, arm'!
ça vous prend souvent ? (*fam.*) te apucă des?
on ne prend pas les mouches avec du vinaigre (*prov.*) vorba dulce mult aduce
il ne se prend pas pour une merde (*pop.*) se crede cineva
à tout prendre la urma urmei
prenez les clous! (*fam.*) luați-o pe trecerea de pietoni!
le temps presse nu e timp!, timpul nu așteaptă!
on presse l'orange et on jette l'écorce (*fig.*) fă-te frate cu dracul pînă treci puntea
rien ne presse e timp destul
on ne prête qu'aux riches (*prov.*) **1.** săracului nu-i dă nimeni pe datorie. **2.** interesul poartă fesul
il en a pris ombrage s-a simțit jignit
tel est pris qui croyait prendre (*prov.*) cine sapă groapa altuia, cade singur în ea
mal lui en prit de rău a făcut că
promettre et tenir font deux una e să zici și alta e să faci; ușor de zis, greu de făcut
chose promise, chose due (*prov.*) făgăduiala dată e datorie curată; pe unde iese vorba, iese și sufletul
l'homme propose et Dieu dispose socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din tîrg; omul propune și Dumnezeu dispune

q

quitter l'habit a lepăda rasa, a fi răspopit
quitter la partie a abandona partida
quitter la vie a muri
ne pas quitter quelqu'un d'une semelle a urmări pe cineva ca o umbră, pas cu pas

■

ne quittez pas! (*telefon*) nu închideți!
ne quittez pas l'écoute! (*radio*) nu părăsiți emisiunea!

r

rabaisser, rabattre le caquet de quelqu'un (*fig.*) a închide gura cuiva, a-i tăia cuiva din nas
se rabattre sur quelqu'un, sur quelque chose (*fig.*) a recurge la cineva, la ceva, în lipsă de altcineva, de altceva
racheter sa conduite passée a se reabilita, a se îndrepta
racler les (fonds de) tiroirs (*fam.*) a lua ultimul ban
se racler la gorge a tuși pentru a-și drege glasul
raconter des craques (*pop.*) a spune brașoave
raffiner sur l'élégance a se îmbrăca cu deosebit rafinament
rafraîchir la mémoire de quelqu'un (*fam.*) a împrospăta memoria cuiva
raisonner comme un panier percé, comme une pantoufle, comme un tambour (*fig., fam.*) a judeca ca o cizmă
rajuster les salaires a reajusta salariile, a ridica salariile la nivelul costului vieții
ramasser une bûche, un gadin (*pop.*) a veni în nas, a cădea
ramasser ses forces (*fig.*) a-și aduna puterile
ramasser une pelle (*fam.*) **1.** a veni în nas. **2.** (*fig.*) a da chix
ramasser son style (*fig.*) a-și condensa stilul
ramasser une veste (*fig., fam.*) a da chix
ramasser une volée, une engueulade (*fig., fam.*) a încasa cîteva perechi de palme, o săpuneală
ramener sa gueule, sa fraise (*pop.*) a face gît
la ramener (*pop.*) a face gură, a protesta
se ranger à l'avis, à l'opinion de quelqu'un a fi de părerea cuiva
se ranger du côté de quelqu'un a trece de partea cuiva
rappeler quelqu'un à l'ordre (*fig.*) a chema pe cineva la ordine
rappeler quelqu'un à lui, à la vie a readuce pe cineva în simțiri, la viață
se raser de près a se rade bine
ratisser le ballon (*rugbi*) a talona mingea
ratisser le terrain (*mil.*) a cerceta amănunțit terenul
rayer quelque chose de ses tablettes a nu se mai gîndi la ceva, a-și lua gîndul de la ceva
rebattre les oreilles à quelqu'un de quelque chose a împuia cuiva urechile cu ceva
rebrousser chemin a se întoarce din drum

recevoir douze balles dans la peau (*fam.*) a fi executat
recevoir quelqu'un à bras ouverts a primi pe cineva cu brațele deschise
recevoir quelqu'un comme un chien dans un jeu de quilles a primi foarte prost pe cineva
recevoir à dîner en grand tralala (*fam.*) a primi musafiri la masă cu multă morgă și ostentație
recevoir des gens de tout poil a primi oameni de toată mîna
recevoir quelque chose de première main a lua ceva de la prima mînă; a căpăta ceva direct de la sursă
recevoir son paquet (*fam.*) a primi o săpuneală binemeritată
recevoir quelqu'un entre deux portes (*fig.*) a primi pe cineva pe fugă
recevoir un ramponneau (*pop.*) a primi o lovitură zdravănă
recevoir la sauce, une saucée (*pop.*) a fi făcut ciuciulete
recevoir une taloche (*fam.*) a încasa o palmă
recevoir une tournée, une (bonne) volée de coups (*pop.*) a căpăta cîteva perechi de palme
réchauffer un serpent dans son sein (*fig.*) a încălzi un șarpe la sîn
réclamer à cor et à cri (*fig.*) a cere sus și tare
se réclamer de quelqu'un a face uz de numele cuiva
recommencer de plus belle a o lua de la început, cu și mai multă tărie
recourir à la manière forte a recurge la constrîngere, la violență
reculer pour mieux sauter (*fig.*) **1.** a da din colț în colț pînă să ia o decizie neplăcută. **2.** (*fig.*) o cădea din lac în puț
ne pas reculer d'un pouce, d'une semelle a nu da înapoi nici cu un pas
redoubler d'adresse, de soins etc. a se arăta de două ori mai îndemînatic, mai grijuliu etc.
redoubler une classe a rămîne repetent
redresser les torts a repara nedreptățile
redresser la tête (*fig.*) a se răzvrăti, (*fig.*) a ridica capul
réduire en cendres, en poussière a preface în cenușă, în pulbere
réduire à néant, à rien a distruge, a spulbera
réduire quelqu'un à l'obéissance a face pe cineva să asculte, să se supună
réduire quelqu'un à quia a închide gura cuiva
se refaire une beauté a-și drege fardul

refuser un candidat a trînti un candidat la examen
refuser sa porte à quelqu'un a nu voi să primească pe cineva
se refuser à l'évidence a nega ceea ce este evident
regarder quelqu'un dans le blanc des yeux a privi pe cineva drept în ochi
regarder par le petit bout de la lorgnette (*fig.*) a privi lucrurile printr-o prismă îngustă
regarder à la dépense a fi strîns la mînă
regarder quelqu'un de haut (en bas) a se uita de sus la cineva
regarder quelqu'un d'un bon, d'un mauvais oeil a privi pe cineva cu ochi buni, răi
regarder quelqu'un sous le nez a fixa pe cineva (în mod insolent sau provocător)
regarder quelqu'un de travers a se uita strîmb la cineva
y regarder deux fois avant de se décider a gîndi bine înainte de a lua o hotărîre
y regarder de près a fi pretențios, exigent
régler le boucher, le boulanger etc. a achita nota măcelarului, brutarului etc.
régler son compte à quelqu'un (*fam.*) a-i face felul cuiva, a se răzbuna pe cineva
régler sa conduite sur quelqu'un a imita felul de a fi al cuiva
se régler sur quelqu'un (*fig.*) a se lua după cineva, a imita pe cineva
relever un compteur a citi contorul
relever le courage de quelqu'un (*fig.*) a îmbărbăta pe cineva
relever le gant, le défi a ridica mănușa, a primi provocarea
relever quelqu'un de ses fonctions a destitui, a revoca pe cineva din funcție
relever le gaz, l'électricité (*fam.*) a citi consumul de gaze, de electricitate
relever le goût d'un mets avec des aromates a condimenta o mîncare
relever de quelqu'un, de quelque chose a ține, a depinde de cineva, de ceva
relever quelqu'un d'une promesse a dezlega pe cineva de o promisiune
rembourser à la semaine des quatre jeudis (*fam.*) a plăti cînd o face plopul pere și răchita micșunele
remettre ça (*pop.*) a o lua de la început
remettre dans l'esprit, en esprit (*fig.*) a aduce aminte

remettre en état a repara
remettre à neuf a renova, a face să arate ca nou
remettre quelqu'un au pas a obliga pe cineva să-și facă datoria
remettre les péchés a ierta păcatele
remettre quelqu'un à sa place (*fig.*) a pune pe cineva la locul lui, la punct
remettre quelqu'un sur la bonne voie (*fig.*) a readuce pe cineva pe drumul cel bun
en remettre (*fig., fam.*) a exagera
ne plus remettre les pieds quelque part a nu mai călca, a nu mai pune piciorul undeva
se remettre quelqu'un, quelque chose a-și aminti de cineva, de ceva
se remettre entre les mains de quelqu'un a-și încredința soarta în mîinile cuiva
s'en remettre à quelqu'un a se încrede în cineva
remonter le courant, la pente (*fig.*) a-și reface situația, (*fig.*) a ieși la suprafață
remonter jusqu'à la source (*fig.*) a merge pînă la origine
remonter dans le temps a merge cu gîndul în trecut
se remplir le bidon (*pop.*) a-și umple burta
se remplir les poches (*fig.*) a-și umple buzunarele (în mod nu prea cinstit)
remporter une veste (*fig., fam.*) a da chix
remuer l'argent, l'or à la pelle (*fam.*) a avea bani cu ghiotura
remuer ciel et terre a face pe dracu-n patru, a se da peste cap
remuer l'ordure, la boue a se ocupa (cu pasiune) de scandaluri, (*fig.*) a scormoni în gunoi
ne remuer ni pied ni patte a sta nemișcat
ne pas remuer le petit doigt a nu ridica nici măcar un deget
rendre l'âme, le dernier soupir a-și da sufletul, duhul
rendre un arrêt, un jugement a pronunța o hotărîre
rendre les armes a depune armele, a se preda
rendre de la bile, son déjeuner a vomita
rendre compte, des comptes a da socoteală
rendre à quelqu'un les derniers devoirs a aduce cuiva ultimul omagiu
rendre gorge (*fig.*) a restitui cu forța ce și-a însușit în mod ilicit
rendre grâce(s) à quelqu'un a mulțumi, a fi recunoscător cuiva

rendre hommage à quelqu'un a omagia, a elogia pe cineva
rendre justice à quelqu'un a recunoaște meritele cuiva
rendre la justice a judeca
rendre le mal pour le mal (a plăti) ochi pentru ochi și dinte pentru dinte
rendre la monnaie a da restul
rendre à quelqu'un la monnaie de sa pièce (*fig.*) a plăti cuiva cu vîrf și îndesat
rendre la pareille a răsplăti cu aceeași monedă
rendre à quelqu'un sa parole (*fig.*) a dezlega pe cineva de cuvîntul dat
rendre des points à son adversaire (*sport*) a acorda un avantaj adversarului
rendre raison de quelque chose a explica, a da socoteală
rendre service à quelqu'un a face un serviciu cuiva
rendre son tablier (*fam.*) a-și da demisia
rendre tripes et boyaux (*pop.*) a-și vărsa și mațele
rendre visite à quelqu'un a face o vizită cuiva
rendre à quelqu'un sa visite a înapoia vizita cuiva
se rendre à l'appel de quelqu'un a răspunde la chemarea cuiva
se rendre avec armes et bagages a pleca, a se duce cu cățel și cu purcel
se rendre compte (*fig.*) a-și da seama, a înțelege
se rendre à l'évidence a recunoaște un fapt evident
se rendre aux urnes a merge la vot
renforcer quelqu'un dans une opinion (*fig.*) a întări părerea cuiva
se rengorger de (*fig.*) a se împăuna cu
renifler quelque chose de louche (*fig., fam.*) a mirosi că e ceva necurat la mijloc
rentrer un but (*sport*) a marca un gol
rentrer dans sa coquille (*fig.*) a se retrage în carapacea sa, în colțișorul său
rentrer dans la danse (*fig.*) a intra din nou în horă, în joc
rentrer dedans, dans le chou (*fam., pop.*) a se repezi la cineva, a se arunca cu furie asupra cuiva
rentrer dans ses frais, dans son argent a-și scoate cheltuielile, banii
rentrer en grâce, dans les bonnes grâces de quelqu'un a reintra în grații
rentrer ses griffes (*fig.*) a-și băga ghearele în teacă

Bibliotec... municipale
Târgu-Mureș

rentrer ses larmes, sa colère, sa haine (*fig.*) a-și înghiți lacrimile, furia, ura
rentrer en soi-même (*fig., lit.*) a-și face o introspecție
rentrer sous terre (*fig.*) a intra în pământ de rușine
rentrer le ventre a-și suge burta
renverser quelqu'un d'un croc-en-jambe a trînti pe cineva punîndu-i piedică
renverser la vapeur (*fig.*) **1.** a schimba foaia. **2.** a întoarce mersul lucrurilor
renvoyer la balle à quelqu'un 1. a întoarce iute replica cuiva. **2.** a discuta cu însuflețire
renvoyer aux calendes grecques a amîna la calendele grecești
renvoyer quelqu'un à l'école a trimite pe cineva să mai învețe, a face pe cineva să simtă că nu se pricepe
renvoyer les deux parties dos à dos (*fig.*) a nu da cîștig de cauză nici uneia din părți
se renvoyer la balle a pune o sarcină, o vină în spinarea altuia
se repaître de chimères, d'illusions (*fig., lit.*) a se hrăni cu himere, cu iluzii
se répandre en injures, en menaces a izbucni în înjurături, în amenințări
réparer le désordre de sa toilette a-și aranja ținuta
repartir à zéro (*fig.*) a o lua de la zero, de la început
repasser une affaire, un travail à quelqu'un (*fam.*) a pasa cuiva o afacere, o treabă
repasser les plats a servi din nou (comesenilor) felurile de mîncare
se répéter une nouvelle a transmite o știre din gură în gură
se replier sur soi-même a se închide în sine
répondre à une attente (*fig.*) a corespunde așteptărilor
répondre du bout des lèvres a răspunde cu jumătate gură
répondre par des pirouettes a ieși din încurcătură cu o glumă
répondre à quelqu'un par retour du courrier a răspunde imediat la scrisoarea cuiva
répondre du tac au tac (*fig.*) a da replica prompt
réporter ses voix sur un autre candidat a-și da votul altui candidat
se reposer sur ses lauriers (*fam.*) a se culca pe lauri
reprendre les armes (*fig.*) a porni din nou la atac
reprendre le collier (*fam.*) a se înhăma din nou la jug, la treabă
reprendre le dessus a se restabili, a-și reveni

reprendre ses esprits a-și veni în fire
reprendre haleine, souffle a-și trage sufletul
reprendre sa parole a-și lua vorba înapoi, a nu-și ține cuvîntul
reprendre du poil de la bête a-și reveni, a se restabili
reprendre quelqu'un vertement a lua la zor pe cineva
reprendre un vêtement a ajusta o haină; a strîmta o haină
reprendre un tableau a retușa un tablou
s'y reprendre à deux, à plusieurs fois a o lua de la început de două, de mai multe ori
réserver l'avenir a nu se angaja pentru viitor
ressusciter des souvenirs (*fig.*) a reînvia amintiri
rester sur la bonne bouche 1. a nu mai consuma nimic după o mîncare sau o băutură bună pentru a le păstra gustul. **2.** a rămîne cu o impresie bună
rester les bras croisés a sta cu mîinile în sîn
rester sur le carreau (*fig.*) a rămîne lat
rester chocolat (*fam.*) a rămîne cu buzele umflate
rester coi a sta tăcut și nemișcat
rester court a nu găsi replica, a nu-i veni răspunsul
rester à l'écoute a asculta în continuare (la telefon, la radio)
rester sur sa faim, sur son appétit a nu se sătura
rester avec sa courte honte a se alege cu un afront
rester sur une impression a păstra o amintire durabilă
rester en plan (*fam.*) a rămîne în drum, a nu isprăvi
rester planté comme un poireau (*fam.*) a înțepeni așteptînd
rester sur son quant-à-soi a păstra distanțele, a fi rezervat
rester en route, en chemin a rămîne în mijloc, a nu termina
rester comme une souche a sta ca de lemn
rester soufflé (*fam.*) a rămîne tablou; a-i pieri piuitul
rester sur un travail (*fig., fam.*) a tîndăli, a se mocăi cu o treabă
en rester baba (*fam.*) a rămîne cu gura căscată, perplex
en rester comme deux ronds de flan (*fig., pop.*) a rămîne țut
ne pas rester en place a nu avea astîmpăr
y rester (*fig., fam.*) a se curăța, a muri
restituer un texte, une inscription a reconstitui un text, o inscripție
retarder une montre a da ceasul înapoi
retarder sur son siècle, sur son temps a rămîne în urmă, a nu fi în pas cu vremea

retirer à quelqu'un le pain de la bouche a lua cuiva pîinea de la gură
se retirer sous sa tente, dans sa tour d'ivoire (*fig.*) a se izola, a se retrage în turnul său de fildeș
retomber sur ses pieds (*fig., fam.*) a cădea în picioare
retourner quelqu'un (comme une crêpe, comme un gant) (*fig., fam.*) a întoarce pe cineva cum vrei
retourner sa veste (*fig., fam.*) a-și schimba culoarea (politică) de pe o zi pe alta; a schimba macazul (*fig.*)
retrousser ses manches (*fig.*) a-și sufleca mînecile, a se apuca de treabă
retrouver son clocher (*fam.*) a-și revedea locul de baștină
s'y retrouver (*fam.*) a se reface (din punct de vedere financiar); a scoate profituri
revenir au bercail a se întoarce acasă, în sînul familiei
revenir bredouille a se întoarce cu coada între picioare
revenir à la charge (*fig.*) **1.** a-și reînnoi atacurile, reproșurile. **2.** a insista în demersuri
revenir sur le compte de quelqu'un a-și schimba părerea despre cineva
revenir sur sa décision a reveni asupra unei hotărîri; a se răzgîndi
revenir d'une erreur a abandona un drum greșit; a se îndrepta
revenir de loin a fi scăpat de la moarte, dintr-o boală gravă
revenir d'une maladie a se restabili după o boală, a se însănătoși
revenir sur sa parole a-și lua cuvîntul înapoi
revenir sur ses pas a se întoarce din drum
revenir de Pontoise a pica de pe altă lume
revenir à soi a-și reveni, a se trezi din leșin
en revenir a fi scăpat dintr-un mare pericol
n'en pas revenir a nu-și veni în fire de mirare
ne rêver que plaies et bosses (*fig.*) a fi bătăios, belicos
en rêver la nuit a fi obsedat de ceva și în vis
révoquer en doute (*lit.*) a pune la îndoială
se rincer la dalle, le gosier (*fig., pop.*) a-și uda gîtul
se rincer l'oeil (*fig., fam.*) a-și desfăta privirea, (*fig.*) a-și clăti ochii
rire aux anges (*despre copiii mici*) a surîde în somn
rire comme une baleine, comme un bossu, comme un fou a se prăpădi de rîs

rire dans sa barbe a rîde în barbă
rire sous cape a rîde pe sub mustață
rire de bon coeur a rîde din toată inima
rire du bout des dents, des lèvres a rîde mînzește
rire au dépens de quelqu'un a rîde pe socoteala cuiva
rire en dessous (*fig.*) a rîde pe înfundate
rire aux éclats, à gorge déployée a rîde cu hohote
rire jaune a rîde galben, silit
rire au nez de quelqu'un a rîde cuiva în nas
rire à ventre deboutonné (*fig., fam.*) a se tăvăli, a leșina de rîs
se rire de quelque chose 1. a-și rîde de ceva. **2.** a nu ține seama de ceva
risquer le coup (*fam.*) a încerca; a-și încerca norocul
risquer gros a risca o sumă mare (la cărți)
risquer un oeil, sa tête à la fenêtre (*fam.*) a arunca o privire pe fereastră
risquer le paquet (*fam.*) a risca totul, a pune totul la bătaie
river son clou à quelqu'un (*fig.*) a închide gura cuiva
rogner les ailes à quelqu'un (*fig.*) a-i mai reduce cuiva din autoritate, a-i mai lua din posibilitățile de acțiune
rogner sur quelque chose (*fig.*) a ciupi din, a se lăcomi la ceva
rompre la cervelle, la tête à quelqu'un (*fig.*) a asurzi pe cineva
rompre ses chaînes, ses liens (*fig.*) a-și sfărîma lanțurile, a se elibera
rompre les chiens (*fig.*) a întrerupe o conversație
rompre les côtes à quelqu'un a omorî pe cineva în bătaie
rompre la glace (*fig.*) a sparge gheața
rompre avec une habitude, avec les traditions etc. a rupe cu un obicei, cu tradiția etc.
rompre une lance, des lances contre quelqu'un (*fig.*) a se lua în bețe cu cineva
rompre des lances pour quelqu'un (*fig.*) a se bate pentru cineva, a lua apărarea cuiva
rompre un marché a strica o învoială, a anula o tranzacție
rompre en visière à, avec (*fig., lit.*) a o rupe pe față cu, a contraveni la
ronger son frein (*fig.*) a se stăpîni cu greu
se ronger les sangs (*pop.*) a-și face sînge rău
rougir ses mains (*fig.*) a-și mînji mîinile cu sînge
rougir jusqu'aux oreilles, jusqu'au blanc des yeux a roși pînă-n vîrful urechilor, pînă-n albul ochilor

ne rougir de rien (*fig.*) a fi fără rușine
rouler sa bosse (*fig.*) a călători mult, a fi om umblat
rouler carrosse (*fig.*) a fi cu dare de mînă
rouler pleins gaz (*auto*) a merge cu viteză
rouler sur l'or (*fig.*) a fi putred de bogat
rouler à tombeau ouvert (*auto*) a merge cu viteză infernală, a merge la moarte sigură
rouler des yeux furibonds a spumega de furie
se rouler les pouces a tăia frunză la cîini
se les rouler (*fam.*) a sta cu mîinile în sîn, a trîndăvi

vous en rajoutez! exagerați!
on en ramasse, à la pelle se găsesc cu carul, cîte vrei
rayez cela de vos papiers (*fig., fam.*) scoate-ți asta din cap
comme une vache regarde passer un train ca vițelul la poarta nouă
se regarder en chiens de faïence (*prov.*) a se sfîșia cu privirile
regardez voir! (*fam.*) ia te uită!
le temps se remet au beau se face frumos
il ne faut jamais remettre à demain ce qu'on peut faire le jour même (*prov.*) nu lăsa pe mîine ce poți face azi
ça n'est que partie remise rămîne pe altădată
ton nez remue! (*fig.*) se vede după nas că minți, (*fig.*) ți s-a lungit nasul
les grands esprits se rencontrent spiritele luminate se întîlnesc pe același drum
ça n'a pas rendu (*fam.*) n-a mers
les jambes lui rentrent dans le corps nu-l mai țin picioarele de oboseală
cela me renverse (*fam.*) mă uluiește, mă face praf
le lait va renverser (*fam.*) o să dea laptele în foc
il peut toujours repasser! (*fig., fam.*) poate să se dea peste cap!, poate să aștepte mult și bine!
qui se ressemble s'assemble (*prov.*) cine se aseamănă se adună; spune-mi cu cine te întîlnești ca să-ți spun cine ești
les jours se suivent mais ne se ressemblent pas (*prov.*) nu aduce anul ce aduce ceasul; nimeni nu știe ce aduce ziua de mîine
ne ressembler à rien (*fam.*) a fi o aiureală
j'y suis, j'y reste nu mă mișc de aici

cela me reste sur le coeur, sur l'estomac treaba asta îmi stă în gît
les paroles s'envolent, les écrits restent (*prov.*) vorbele zboară ce e scris rămîne
restons-en là să ne oprim aici; să punem punct
de quoi il retourne? (*fam.*) despre ce e vorba?
la prochaine fois, si ça se retrouve dacă se mai întîmplă și data viitoare
on se retrouvera! (*fam.*) las'că ne mai întîlnim noi!
une chienne n'y retrouverait pas ses petits; une poule n'y retrouverait pas ses poussins (*prov.*) ce harababură! nici dracul nu mai găsește ceva aici!
un(e) de perdu(e), dix de retrouvé(e)s (*prov.*) pleacă unul (una), vin o sută; după tramvai și după femei să nu alergi
un bruit à réveiller les morts (*fam.*) o zarvă de scoală și morții
il est revenu de tout totul îl lasă acum indiferent; nu-l mai interesează nimic
revenons à nos moutons să ne întoarcem la oile noastre
ça me revient! acum îmi amintesc!
cela revient à dire que cu alte cuvinte, asta înseamnă că
cela revient au même e același lucru
il a une tête qui ne me revient pas nu-mi place mutra lui
cela ne rime à rien (*fig.*) n-are nici un rost, nici un sens
rira bien qui rira le dernier (*prov.*) cine rîde la urmă, rîde mai bine
histoire de rire numai așa, în glumă
qui ne risque rien, n'a rien cine nu riscă, nu cîștigă
pierre qui roule n'amasse pas mousse (*prov.*) cine umblă prin vecini nu prea prinde rădăcini; piatra care se rostogolește nu prinde mușchi

S

sabler le champagne a bea șampanie la o ocazie
saigner quelqu'un à blanc (*fig.*) a stoarce pe cineva de ultimul ban
se saigner aux quatre veines (*fig.*) a-și da ultimul ban, a face mari sacrificii bănești

saisir la balle au bond (*fig.*) a prinde ocazia
saisir une excuse, un prétexte a găsi la repezeală o scuză, a se agăța de un pretext
saisir au vol a prinde din zbor
sauter à cloche-pied a sări într-un picior
sauter à la corde a sări coarda
sauter de joie, de colère a sări în sus de bucurie, de furie
sauter aux nues, au plafond a sări pînă-n tavan, a sări în sus
sauter sur l'occasion (*fam.*) a profita de ocazie
sauter le pas (*fig.*) a face pasul (hotărîtor)
sauter aux yeux (*fig.*) a sări în ochi
la sauter (*pop.*) **1.** a nu mînca. **2.** a muri de foame
sauver les apparences a salva aparențele
sauver la face a ieși cu fața curată
sauver sa peau, sa tête (*fam.*) a-și salva pielea
savoir quelque chose sur le bout du doigt, des ongles (*fig.*) a ști ceva la perfecție
savoir s'y prendre a ști cum să procedeze
savoir de quoi il retourne (*fam.*) a ști despre ce e vorba
savoir à quoi s'en tenir 1. a ști ce trebuie să facă. **2.** a ști la ce să se aștepte (de la cineva)
en savoir long a ști multe despre ceva
ne savoir ni A ni B a fi de o ignoranță crasă
ne savoir à quel saint se vouer (*fig.*) a nu ști cum s-o scoată la capăt
ne savoir où donner de la tête (*fig.*) a nu-și mai vedea capul de treabă
ne pas savoir tenir sa langue a nu ști să-și țină gura
ne pas savoir sur quel pied danser (*fig., fam.*) a nu mai ști încotro s-o apuce
ne plus savoir où se fourrer, où se mettre (*fig.*) a intra în pămînt de rușine
scier la branche sur laquelle on est assis a-și tăia singur craca de sub picioare
sécher la classe, un cours (*arg.*) a chiuli de la școală
sécher d'envie, d'impatience a arde de dorință, de nerăbdare
sécher sur pied (*fig.*) a se usca de dor; a nu mai putea de plictiseală
sécher un verre (*fam.*) a da pe gît un pahar
secouer quelqu'un, secouer les puces (*fig., fam.*) **1.** a-i face cuiva o prafturâ. **2.** a face pe cineva să se pună pe treabă

secouer quelqu'un comme un prunier (*fam.*) a scutura zdravăn pe cineva
secouer ses puces (*fig., fam.*) a se pune pe treabă
semer le bon grain (*fig.*) a răspîndi principii sănătoase
semer la zizanie (*fig.*) a face zîzanie
sentir bon, mauvais a mirosi frumos, urît
sentir ses bras, ses jambes (*fam.*) a-l durea mîinile, picioarele
sentir l'école a avea un aer pedant, profesoral
sentir le fagot (*despre persoane*) a fi bănuit de erezie; (*despre idei etc.*) a mirosi a erezie
sentir le sapin (*fam.*) a fi cu un picior în groapă
ne pas sentir la rose a mirosi urît
ne plus sentir ses jambes, ses pieds (*fam.*) a nu-și mai simți picioarele de oboseală
se sentir tout chose (*fam.*) a nu fi în apele lui
se sentir léger comme une plume (*fig.*) a se simți ușor ca un fulg
se sentir mal a se simți prost, a-i fi rău
se sentir de taille à a se simți în stare să
ne pas s'en sentir le courage a nu se simți în stare, a nu avea curajul să facă ceva
ne plus se sentir de joie a nu mai putea de bucurie
séparer l'ivraie du bon grain (*fig.*) a alege grîul din neghină
serrer les dents, les mâchoires a încleșta dinții, fălcile
serrer (sur) sa droite, (sur) sa gauche (*auto*) a ține dreapta, stînga
serrer les fesses (*pop.*) a-i ține fundul de frică
serrer un frein a bloca frîna
serrer une femme de près a face curte asiduă unei femei
serrer quelqu'un de près 1. a fi pe urmele cuiva. **2.** a încolți pe cineva
serrer la vis à quelqu'un (*fig., fam.*) a se purta sever cu cineva, a strînge șurubul
se serrer la ceinture, le ventre (*fam.*) a strînge cureaua
se serrer les coudes (*fig.*) a strînge rîndurile
servir d'appeau à quelqu'un (*fig.*) a servi de momeală cuiva
servir la messe a ajuta preotul la oficierea slujbei religioase
servir dans les rangs de tel régiment a face parte din cutare regiment
servir une rente, une pension, des intérêts a plăti o rentă, o pensie, dobînzi
se servir chez quelqu'un a se aproviziona, a cumpăra de la cineva

siffler un verre, une bouteille de vin (*pop.*) a da de dușcă un pahar, o sticlă de vin
soigner sa mise a avea o ținută îngrijită
soigner quelqu'un aux petits oignons (*fig.*, *fam.*) a căuta cuiva în coarne
sonner les cloches à quelqu'un (*fam.*) a trage un perdaf cuiva
sonner le tocsin a da alarma
sonner à toute volée a trage clopotele cu putere
sortir d'affaire, d'embarras a se descurca
sortir en cheveux a ieși în capul gol
sortir de ses gonds (*fig.*) a-și ieși din pepeni
sortir de maladie a se însănătoși
sortir d'un mauvais pas a scăpa dintr-un impas
sortir les pieds devant (*fam.*) a ieși cu picioarele înainte
sortir d'en prendre (*fam.*) a fi sătul de ceva, a nu mai voi s-o ia de la început
sortir de table a termina masa
sortir de travailler (*fam.*) a ieși chiar atunci de la lucru
sortir de la vie (*lit.*) a se trece din viață, din lume
s'en sortir a se descurca, a ieși la capăt
se soucier de quelqu'un, de quelque chose comme d'une guigne (*fam.*) a nu-i păsa de cineva, de ceva nici cît negru sub unghie
s'en soucier comme de sa première chemise, comme un poisson d'une pomme, comme de l'an quarante a-l durea în cot de ceva
souffler comme un boeuf, comme un phoque a gîfîi ca o locomotivă
souffler quelque chose à quelqu'un (*fam.*) a sufla cuiva ceva de sub nas
ne pas souffler mot a nu sufla un cuvînt
souffrir comme un damné a suferi ca un cîine, a trece prin chinurile iadului
souhaiter la bonne année à quelqu'un (*fam.*) a ura cuiva „la mulți ani" (de Anul nou)
soutenir la gageure (*fig.*) a merge înainte, a nu se lăsa
sucer quelque chose avec le lait (*fig.*) a suge ceva o dată cu laptele mamei
sucer quelqu'un jusqu'à la moelle, jusqu'au dernier sou (*fig.*) a suge pe cineva pînă în măduva oaselor
se sucer la poire (*pop.*) a se pupa

sucrer les fraises (*pop.*) **1.** a tremura; a-i tremura mîinile. **2.** (*fig.*) a fi zaharisit
sucrer une permission (*mil.*) a anula o permisie
suer à grosses gouttes a fi lac de sudoare
suer sang et eau (*fig.*) a-l trece toate nădușelile muncind
en suer une (*pop.*) a-i trage un dans
suivre quelqu'un comme un caniche, comme un mouton a se ține după cineva ca un cățeluș
suivre quelqu'un comme son ombre a urma pe cineva ca o umbră
suivre le mouvement (*fam.*) a se lua după, a face la fel ca ceilalți
suivre son premier mouvement a-și urma primul impuls
suivre quelqu'un à la piste, à la trace a urmări pe cineva
suivre à la lettre a respecta întocmai
suivre les sentiers, les chemins battus (*fig.*) a merge pe căi bătătorite
suivre les traces de quelqu'un (*fig.*) a merge, a călca pe urmele cuiva
se suivre à la file, à la queue leu leu a merge în șir indian
surprendre la bonne foi de quelqu'un a înșela buna-credință a cuiva

■

il sait y faire (*pop.*) știe să se descurce
il en sait des choses (*fam.*) știe multă carte
on ne sait pas par quel bout le prendre nu știi cum să-l iei; are un caracter dificil
et que ça saute! (*fam.*) dă-i drumul!, dă-i bătaie!
sauve qui peut! scape cine poate!
le lait se sauve dă laptele în foc
si jeunesse savait, si vieillesse pouvait (*prov.*) cel tînăr cu puterea și cel bătrîn cu povața
va savoir!, allez savoir! (*fam.*) cum dracu să știi?!, ghicește că...!
comme, quand bon vous semble cum, cînd crezi de cuviință; cum, cînd ai chef
qui sème le vent récolte la tempête (*prov.*) cine seamănă vînt, culege furtună
tu ne te sers plus? (*fam.*) ți-ai pierdut mințile?, nu ți-e bine?
ça sent le roussi, ça ne sent pas bon (*fam.*) nu miroase a bine
la caque sent toujours le hareng (*prov.*) din coadă de cîine nu faci sită de mătase

ouvrage qui sent l'huile (*lit.*) operă laborioasă
on n'est jamais si bien servi que par soi-même ce-și face omul singur e bun făcut
cela vous servira de leçon asta o să-ți fie de învățătură
il faut te faire soigner (*fig., fam.*) ești nebun!, du-te de te caută!
son heure, sa dernière heure a sonné (*fig.*) i-a sunat ceasul
on ne vous a pas sonné (*pop.*) nu te-a întrebat nimeni cît e ceasul; vezi-ți de treabă
sonner creux (*fig.*) a suna a gol
sonner faux (*fig.*) a suna fals
cela sort de l'ordinaire e ieșit din comun
les yeux lui sortent de la tête (*fig., fam.*) îi ies ochii din cap de furie
on n'est pas sorti de l'auberge încă n-am trecut hopul
souffler n'est pas jouer dacă iei un pion nu înseamnă că știi să joci șah
je vous souhaite bien du plaisir (*iron.*) petrecere frumoasă!
je vous en souhaite! (*iron., fam.*) te-a văzut Dumnezeu!
cela soulève le coeur (*fig.*) îți face greață
on subit sa famille, on choisit ses amis prietenii ți-i alegi singur, familia ți-o dă soarta
il sue la bêtise (*fig.*) e prost de dă în gropi
ça suffit comme ça! (*fam.*) destul cu asta!, basta!
à chaque jour suffit sa peine (*prov.*) nu te frămînta azi pentru ceea ce s-ar putea întîmpla mîine
comme suit după cum urmează
qui m'aime me suive! (*prov.*) cine mă iubește, mă urmează
nos actes nous suivent (*fig.*) fiecare lucru se plătește

t

tailler une armée en pièces a zdrobi o armată
tailler une bavette (*fam.*) a sta la taifas
tailler dans la chair vive, dans le vif a tăia în carne vie
tailler des croupières à quelqu'un (*fig.*) a pune cuiva bețe în roate
se tailler la part du lion a-și lua partea leului
se tailler un franc succès (*fig.*) a obține un adevărat succes

se tailler en vitesse (*pop.*) a o șterge
talonner le ballon (*rugbi*) a talona balonul
s'en tamponner le coquillard (*fig., fam.*) a nu se sinchisi de ceva, a-și bate joc
tanner le cuir à quelqu'un (*pop.*) a tăbăci pielea cuiva, a snopi în bătăi pe cineva
taper à tour de bras sur quelqu'un a lovi pe cineva cu toată puterea
taper à côté (*fam.*) a da greș; a o da în bară
taper sur le haricot (*fam.*) a plictisi, a importuna
taper dans le mille 1. a reuși. 2. a ghici, a o nimeri
taper sur les nerfs, sur le système (*fam.*) a călca pe nervi
taper dans l'oeil de quelqu'un a plăcea, a face impresie cuiva
taper sur quelqu'un (*fig., fam.*) a bîrfi pe cineva pe la spate
taper comme un sourd a bate cu putere
taper sur le ventre de quelqu'un (*fam.*) a se bate pe burtă cu cineva
se taper la cloche (*pop.*) a se îndopa
se taper les cuisses de contentement (*fig., fam.*) a nu mai putea de bucurie
se taper le cul par terre (*fig.*) a se tăvăli de rîs
se taper tout le travail, la corvée (*fam.*) a face singur toată treaba, toată corvoada
taquiner le goujon (*fam.*) a pescui cu undița
taquiner la muse (*fig.*) a cocheta cu muzele, a scrie versuri
se tasser quelque chose (*pop.*) a se îndopa, a se ghiftui
tâter le terrain (*fig.*) a sonda terenul
taxer quelqu'un de (*fig.*) 1. a acuza pe cineva de. 2. a face pe cineva de, a califica drept
tendre son esprit a se concentra (pentru a înțelege ceva)
tendre un filet a întinde o cursă
tendre la main (*fig.*) 1. a întinde mîna, a cere pomană. 2. a da o mînă de ajutor
tendre l'oreille (*fig.*) a trage cu urechea
tendre la perche à quelqu'un (*fig.*) a întinde o mînă cuiva, a ajuta pe cineva să iasă dintr-un impas
tenir ses assises a ține ședințe, reuniuni
tenir bon a rezista, a nu ceda
tenir le bon bout (*fam.*) a fi pe punctul de a reuși, a fi pe calea cea bună
tenir quelqu'un en bride (*fig.*) a ține pe cineva în frîu

tenir la bride haute à quelqu'un (*fig.*) a ține din scurt pe cineva
tenir la chandelle à quelqu'un a-i ține cuiva lumînarea, a-l codoși
tenir quelqu'un sous le charme a fermeca pe cineva
tenir compte de a ține seama de
tenir la corde (*auto*) a lua virajul cît mai scurt
tenir les cordons de la bourse (*fig.*) a ține socotelile casei
tenir le coup (*fam.*) a rezista, a suporta
tenir le crachoir (*fig.*, *fam.*) a-i merge gura ca o moară neferecată
tenir une bonne cuite (*fam.*) a fi afumat, pilit
tenir la dragée haute à quelqu'un (*fam.*) a duce pe cineva cu zăhărelul; a face pe cineva să plătească scump ceea ce dorește cu ardoare
tenir sa droite, sa gauche a ține dreapta, stînga
tenir quelqu'un en échec a ține pe cineva în șah
tenir quelqu'un en haute, en grande estime a avea multă stimă pentru cineva
tenir une grippe, un rhume (*fam.*) a avea gripă, guturai
tenir quelqu'un en haleine a ține pe cineva încordat, sub tensiune
tenir la jambe à quelqu'un (*fam.*) a ține pe cineva de vorbă (plictisindu-l), a bate capul cuiva
tenir sa langue a-și ține gura
tenir le large (*mar.*) a se afla, a rămîne în larg
tenir en lisières quelqu'un (*fig.*) a ține în frîu, a stăpîni pe cineva
tenir un renseignement de première main, de seconde main a fi aflat ceva direct de la sursă, în mod indirect
tenir quelque chose à pleine(s) main(s) a ține bine ceva în mînă, a ține ceva cu amîndouă mîinile
tenir une chose de naissance, de race a avea ceva în sînge, înnăscut
tenir une nouvelle de bonne source, de source sûre a afla o știre dintr-o sursă sigură
tenir quelqu'un à l'oeil (*fam.*) a nu slăbi pe cineva din ochi
tenir pour une opinion a susține o părere
tenir le haut du pavé (*fig.*) a fi o persoană sus-pusă
tenir sa place a se face remarcat, a se bucura de atenție
tenir le pompon (*iron.*) a fi mai cu moț
tenir à quelqu'un, à quelque chose comme à la prunelle de ses yeux a ține la cineva, la ceva ca la ochii din cap

tenir son quant-à-soi a păstra distanțele, a fi rezervat
tenir quelque chose de quelqu'un 1. a afla ceva de la cineva. 2. (*fig.*) a moșteni ceva de la, a semăna cu cineva
tenir la queue de la poêle (*fig.*) a conduce o afacere
tenir quelqu'un quitte a fi chit, a se considera chit cu cineva
tenir les rênes d'une affaire (*fig.*) a ține frînele unei afaceri
tenir rigueur à quelqu'un a nu ierta cuiva ceva
tenir son sérieux (*fig.*) a fi serios; a-și stăpîni rîsul
tenir table ouverte a avea casă deschisă
tenir tête à a ține piept
tenir le vin a ține la băutură
en tenir pour une personne (*fam.*) a fi îndrăgostit de cineva
ne pas tenir en place a nu sta locului
se tenir pour averti, pour insulté etc. a se considera pus în gardă, insultat etc.
se tenir bien, mal 1. a avea o ținută corectă, incorectă. 2. a fi bine, prost crescut
se tenir à carreau (*fam.*) a fi atent, cu ochii în patru
se tenir coi a sta tăcut și nemișcat
se tenir les côtes (*fam.*) a se tăvăli de rîs
se tenir à l'écart a sta deoparte
se tenir sur ses gardes a sta în defensivă, gata de atac
se tenir peinard (*pop.*) a nu-și face griji
se tenir à quatre a se stăpîni cu greu
se tenir tranquille 1. a sta liniștit. 2. a nu acționa. 3. (*fig.*) a fi cuminte
s'en tenir à quelque chose a se mărgini la ceva; a nu dori nimic
se le tenir pour dit a înțelege o dată pentru totdeauna, a nu mai insista
tenter le coup, la chance, la fortune a încerca; a-și încerca norocul
tenter le diable 1. a se lăsa prea mult ispitit. 2. a ispiti prea mult pe cineva
ternir son blason a-și face numele de ocară, a-și feșteli blazonul
tirer une affaire au clair a descurca o treabă, a lămuri lucrurile
tirer quelqu'un d'affaire, d'embarras, d'un mauvais pas a scoate pe cineva din încurcătură, din nevoie
tirer l'aiguille a coase
tirer l'attention, le regard (*fig.*) a atrage atenția, privirile
tirer à blanc a trage cu gloanțe oarbe

tirer une bordée (*fig.*, *fam.*) a umbla prin cîrciumi, prin taverne
tirer à boulets rouges sur quelqu'un (*fig.*) a da cu barda în cineva
tirer au but (*sport*) a trage în poartă
tirer une carotte à quelqu'un a stoarce bani de la cineva
tirer les cartes a ghici în cărți
tirer son chapeau (*fig.*) a-și scoate pălăria (în semn de admirație)
tirer ses chausses (*fig.*) a o șterge
tirer sur la corde, sur la ficelle (*fig.*) a întinde coarda prea mult
tirer les cordes, les ficelles (*fig.*) a trage sforile
tirer la couverture à soi (*fig.*) a trage spuza pe turta sa
tirer au cul (*pop.*) a trage chiulul
tirer dessus a trage asupra cuiva, în cineva
tirer le diable par la queue (*fig.*) a trage mîța de coadă
tirer dans le dos (*fig.*) a ataca pe la spate
tirer quelqu'un du doute a spulbera îndoielile cuiva
tirer une épine du pied à quelqu'un a-i lua cuiva o grijă de pe suflet; a scoate pe cineva dintr-o mare încurcătură
tirer son épingle du jeu a se retrage la timp (dintr-o afacere încurcată)
tirer quelqu'un de l'erreur a deschide cuiva ochii
tirer à sa fin a trage să moară
tirer au flanc (*fam.*) a trage chiulul
tirer sa flemme (*fam.*) a-și tîrî lenea, a trîndăvi
tirer la jambe a trage piciorul, a șchiopăta
tirer dans les jambes de quelqu'un (*fig.*) a lovi pe cineva pe la spate
tirer au juger (*fig.*) a trage la nimereală
tirer la langue (*fig.*) **1.** a muri de sete. **2.** a-i crăpa buza după ceva
tirer la langue à quelqu'un a scoate limba la cineva
tirer à la ligne a lungi un text, un articol (pentru a scoate mai mulți bani)
tirer quelque chose en longueur a trage de timp
tirer quelque chose des mains de quelqu'un (*lit.*) a smulge ceva din mîinile cuiva
tirer quelqu'un par la manche (*fig.*) a trage pe cineva de mînecă, a atrage atenția cuiva
tirer les marrons du feu (*fig.*) a scoate castanele din foc cu mîna altuia
tirer un bon, un mauvais numéro a scoate un loz cîștigător, necîștigător
tirer l'oreille, les oreilles à quelqu'un (*fam.*) a urechea, a certa pe cineva

tirer son origine, sa source de a se trage din
tirer à la courte paille a trage la sorți
tirer parti de a trage profit din
tirer dans les pattes de quelqu'un (*fig.*) a pune cuiva bețe în roate
tirer un plan (*fig.*) a elabora un plan
tirer des plans sur la comète (*fig.*) a clădi castele în Spania
tirer sa révérence à quelqu'un (*iron.*) a părăsi pe cineva
tirer le rideau sur quelque chose (*fig.*) a trece ceva sub tăcere
tirer quelqu'un du sommeil (*fig.*) a deștepta pe cineva din somn
tirer au sort a trage la sorți
tirer dans le tas a trage în mulțime
tirer un texte à soi (*fig.*) a interpreta un text așa cum îi convine, cum îi servește interesele
tirer vanité de a se mîndri cu
tirer vengeance de quelqu'un a se răzbuna pe cineva
tirer les vers du nez à quelqu'un (*fig.*, *fam.*) a trage de limbă pe cineva
s'en tirer à bon compte a scăpa ușor, ieftin
se tirer d'affaire, d'un mauvais pas, du pétrin (*fam.*) a scăpa cu fața curată, a ieși din încurcătură
se tirer en douce a o șterge pe furiș
se tirer des pattes de quelqu'un a scăpa din ghearele cuiva
tomber dans l'avilissement a decădea
tomber (bien) bas (*fig.*) a decădea, a ajunge prost
tomber sur un bec, sur un os (*fig.*, *fam.*) a se lovi de un obstacol, de o dificultate
tomber bien, mal 1. (*despre persoane*) a nimeri bine, prost. **2.** (*despre lucruri*) a pica la țanc, tocmai cînd nu trebuie
tomber comme une bombe (*fig.*, *fam.*) a cădea ca o bombă
tomber sur quelqu'un à bras raccourcis a se năpusti cu furie asupra cuiva
tomber sur le cassis (*arg.*) a cădea în cap
tomber sur le cul (*pop.*) a cădea în fund, a rămîne cu gura căscată
tomber dans la débine a ajunge la sapă de lemn
tomber sur le dos, sur le paletot de quelqu'un (*fam.*) a tăbărî pe cineva
tomber de fatigue, de sommeil a cădea din picioare de oboseală, de somn
tomber les quatre fers en l'air (*fig.*, *fam.*) a cădea pe spate
tomber de son haut, de sa hauteur (*fig.*) a cădea din cer, a rămîne foarte surprins

tomber juste a o nimeri, a ghici
tomber de tout son long, de tout son haut, de toute sa hauteur a cădea cît e de lung
tomber mort, raide mort a cădea mort, lat
tomber des nues, de la lune (*fig.*) a fi căzut din nori, din lună
tomber dans le panneau (*fig.*) a cădea în cursă
tomber sur le poil de quelqu'un (*pop.*) a se năpusti asupra cuiva
tomber à point, à propos, à pic, pile (*fam.*) a pica la ţanc
tomber dans les pommes (*fam.*) a leşina
tomber sur quelqu'un (*fig.*) a tăbărî cu criticile asupra cuiva
tomber sur le râble de quelqu'un (*fam.*) a ataca pe cineva pe la spate
tomber sous le sens (*fig.*) a sări în ochi, a fi evident
tomber la tête la première a cădea cu capul înainte
tomber la veste (*pop., despre bărbaţi*) a scoate haina
tondre la laine sur le dos de quelqu'un (*fam.*) a lua şapte piei de pe cineva
tondre un oeuf, sur des oeufs a fi zgîrie-brînză
torcher son travail (*fig.*) a lucra de mîntuială, a da peste cap o treabă
tordre le nez (*fig., fam.*) a strîmba din nas
se tordre les boyaux (*pop.*) a se strica de rîs
se tordre de rire a se strîmba de rîs
toucher de l'argent, un traitement, des mensualités etc. a încasa, a primi bani, un salariu, rate etc.
toucher au but, à sa fin, au port a fi pe punctul de a reuşi
toucher le fond a avea fund (la înot)
toucher des haricots (*pop.*) a încasa mai mult de o grămadă, o nimica toată
toucher un mot de quelque chose à quelqu'un a arunca cuiva o vorbă despre ceva
toucher le port (*mar.*) a face escală
toucher à quelqu'un a face rău cuiva
ne pas toucher à un plat, à une nourriture a nu mînca, a nu se atinge de mîncare
ne pas toucher terre a merge ca vîntul
tourner autour a da tîrcoale
tourner quelque chose en bien a interpreta ceva în mod favorabil
tourner bride, casaque 1. a face cale întoarsă. 2. (*fig.*) a-şi schimba brusc părerile; a schimba macazul
tourner un compliment a face un compliment

tourner court (*fig.*) 1. a schimba brusc direcţia. 2. a trece brusc de la o idee la alta
tourner du côté de quelqu'un a lua apărarea cuiva
tourner quelqu'un, quelque chose en dérision a-şi bate joc de cineva, de ceva
tourner l'estomac, le coeur à quelqu'un a face greaţă, a întoarce cuiva stomacul pe dos
tourner autour d'une femme (*fam.*) a da tîrcoale, a face curte unei femei
tourner mal a apuca pe o cale greşită
tourner quelque chose en mal a răstălmăci ceva
tourner à l'obésité a avea tendinţă spre obezitate
tourner de l'oeil (*fam.*) a leşina, a da ochii peste cap
tourner comme un ours en cage (*fig.*) a se învîrti ca un leu în cuşcă
tourner la page (*fig.*) a întoarce pagina; a trece la altceva
tourner quelque chose en plaisanterie a lua ceva în glumă
tourner autour du pot (*fam.*) 1. a ezita, a tergiversa. 2. a se învîrti în jurul subiectului
tourner et retourner (*fig.*) a o întoarce şi pe o parte şi pe alta
tourner quelqu'un, quelque chose en ridicule a ridiculiza pe cineva, ceva
tourner le(s) sang(s) à quelqu'un (*fam.*) 1. a răscoli pe cineva. 2. a face să-i îngheţe cuiva sîngele în vine
tourner les talons a o şterge
tourner la tête à quelqu'un (*fig.*) a sucі capul cuiva
se tourner les pouces a tăia frunză la cîini
tracer le chemin, la voie (*fig.*) a deschide drumul, a arăta calea de urmat
traduire quelqu'un en justice a da pe cineva în judecată
traîner un boulet (*fig.*) a tîrî un balast după sine
traîner la jambe, la patte a trage piciorul, a şchiopăta
traîner les rues (*fam.*) a bate străzile, a umbla creanga
traiter quelqu'un de haut en bas a trata pe cineva de sus
traiter quelqu'un par-dessous la jambe a lua pe cineva peste picior
traiter quelqu'un de tous les noms (*peior.*) a face pe cineva cu ou şi cu oţet
trancher le noeud gordien (*fig.*) a tăia nodul gordian
trancher du seigneur, de l'important a face pe nobilul, a-şi da aere
trancher dans le vif (*fig.*) a tăia în carne vie

travailler d'arrache-pied, dur a munci pe rupte
travailler une balle (*tenis*) a tăia o minge
travailler à bloc (*fig.*, *fam.*) a lucra serios, mult
travailler en chambre a lucra, a face muncă la domiciliu
travailler du chapeau (*fam.*) a fi țicnit, nebun
travailler un cheval a antrena un cal
travailler sans dételer (*fig.*) a munci fără încetare
travailler en équipe a lucra în echipă; a lucra în colectiv
travailler sans filet (*fig.*) a-și asuma riscuri
travailler au pair a lucra fără salariu, numai pentru casă și masă
travailler pour le roi de Prusse a lucra de amorul artei
travailler comme un sabot a lucra ca o cizmă
travailler à mi-temps, à plein temps a lucra cu jumătate de normă, cu o normă întreagă
travestir la pensée de quelqu'un a denatura ideile cuiva
trembler comme une feuille a tremura ca varga
trembler dans sa culotte a-i țiuți cuiva inima
tremper dans un crime, dans une affaire malhonnête etc. (*fig.*) a fi amestecat într-o crimă, într-o afacere dubioasă etc.
tresser des couronnes à quelqu'un (*fig.*) a ridica în slăvi pe cineva
trier sur le volet (*fig.*) a alege pe sprînceană
se triturer la cervelle, les méninges (*fam.*) a-și bate capul, a-și sfărîma creierii
tromper le chemin a-și trece vremea în timpul drumului
tromper la faim a-și amăgi foamea
tromper le temps a face să treacă timpul ușor
se tromper d'adresse, de porte (*fig.*) a se adresa greșit
se tromper de route a o lua pe un drum greșit
trouver un biais a găsi o cale, o ieșire
trouver bon, mauvais que a fi, a nu fi de acord să; a crede, a nu crede că e bine să
trouver chaussure à son pied (*fig.*) a-și găsi perechea, potriva
trouver son compte à quelque chose a-l aranja, a-i conveni ceva
trouver grâce devant quelqu'un a cîștiga bunăvoința cuiva
trouver le joint (*fig.*) a găsi mijlocul de a aranja lucrurile, de a ieși din încurcătură
trouver son maître (*fam.*) a-și găsi nașul
trouver le mot de l'énigme a dezlega enigma
trouver à qui parler (*fam.*) a-și găsi nașul
trouver la pie au nid (*fig.*) a face o descoperire grozavă

trouver à redire a găsi ceva de obiectat, de criticat
trouver le temps long a-i trece greu timpul, a se plictisi
trouver le truc (*fam.*) a descoperi șmecheria
trouver visage de bois (*fig.*) a nu găsi pe nimeni acasă, (*fig.*) a găsi pe mutu la ușă
la trouver mauvaise, saumâtre (*fam.*) a nu gusta un lucru, a-l găsi deplasat, de prost gust
se trouver bien, mal de quelque chose a fi mulțumit, nemulțumit de ceva
se trouver court a nu găsi replica, a nu-i veni răspunsul prompt
se trouver mal 1. a se simți rău. 2. a leșina
se trouver nez à nez avec quelqu'un a se întîlni nas în nas cu cineva
se trouver à la tête d'un héritage, d'une fortune a se trezi cu o moștenire, cu o avere
tuer dans l'oeuf a înăbuși în față
tuer le temps a-și omorî timpul
tuer le veau gras (*fig.*) a tăia vițelul cel gras
tuer le ver (*fam.*) a bea un păhărel pe inima goală
se tuer de travail, à la peine (*fig.*) a se omorî, a se cocoșa muncind
tutoyer les chefs-d'oeuvre a cunoaște capodoperele pe de rost

■

ça tape ici! (*pop.*) aici pute, trăsnește
taper sur la cocarde (*pop.*, *despre vin*) a se urca la cap
tapez dans le tas! (*fam.*) serviți-vă!, luați!
tapez dedans! (*fam.*) îndrăzniți!, luați!
il peut toujours se taper (*pop.*) poate să aștepte mult și bine
il me tarde de (+ *inf.*) abia aștept, ard de nerăbdare să
un demi bien tassé (*fam.*) o halbă fără guler
les choses vont se tasser (*fam.*) lucrurile se vor aranja
tenez-vous pour assuré qu'il viendra poți să fii sigur, te asigur că va veni
tenir à coeur à quelqu'un (*despre idei, proiecte etc.*) a avea mare importanță, a însemna mult pentru cineva
tenir la route (*auto*) a ține la drum
cela n'a tenu qu'à un fil, qu'à un cheveu era cît pe-aci să
qu'à cela ne tienne! așa să fie singura problemă, singura grijă!
il n'y a pas de raison qui tienne (*fig.*) nu ține nici un argument
il se tient mieux à table qu'à cheval e un mare mîncău

cela tient toujours pour lundi, pour jeudi etc. (*fam.*) mai e valabil pentru luni, pentru joi etc.?
votre histoire ne tient pas debout (*fig.*) povestea d-tale nu e de crezut
il ne tient qu'à vous de numai de d-ta depinde să
la peau lui tire îl strînge pielea
ça tire l'oeil atrage privirile
ça se tire (*fam., despre o acțiune, o durată de timp*) se lungește, nu se mai sfîrșește
quand le vin est tiré il faut le boire (*prov.*) dacă ai intrat în horă, trebuie să joci
cela ne tire pas à conséquence (*fig.*) nu are consecințe grave
tirer à hue et à dia a trage unul hăis și celălalt cea
après celui-là, il faut tirer l'échelle (*fig.*) mai mult decît a făcut ăsta, nu se poate!
bon à tirer bun de tipar
ne tirez pas sur le pianiste (*fam.*) fiți indulgenți
il tombe des hallebardes (*fam.*) toarnă cu găleata
tomber à l'eau, dans le lac a rămîne baltă
tomber à plat (*despre spectacole*) a cădea cu brio
tomber en poussière (*fig.*) a se face praf
tomber sous les sens (*fig.*) a sări în ochi, a fi evident
les bras m'en tombent (*fig.*) am rămas împietrit
tordre les boyaux (*fam.*) a face crampe
les extrêmes se touchent extremele se întîlnesc
un air de ne pas y toucher un aer de sfîntă, de falsă candoare
la tête lui tourne are ameteli
le vent tourne (*fig.*) se schimbă lucrurile, se anunță evenimente noi
la chance a tourné s-a întors roata
tourner à l'aigre (*despre discuții*) a se invenina
tourner bien, mal a lua o întorsătură bună, proastă
tourner à plein régime (*despre motoare*) a merge în plin
tourner rond a merge, a funcționa bine
tourner à vide (*despre mecanisme*) a merge în gol
tranchons là! să terminăm cu asta!, gata!
ça le travaille, cette histoire (*fam.*) chestia asta îl sîcîie
traversez dans les clous! (*fam.*) traversați pe trecerea de pietoni
si ça se trouve (*pop.*) se prea poate că
cela ne se trouve pas sous les pieds, sous le sabot, dans les pas d'un cheval nu se găsește pe toate drumurile

U

user de son bien a dispune de averea sa
user ses fonds de culottes sur les bancs a-și toci coatele pe băncile școlii
user d'un stratagème a recurge la o stratagemă

V

ne pas s'en vanter, ne pas se vanter de quelque chose (*fam.*) a nu avea de ce să fie mîndru
veiller au grain (*fig.*) a fi cu ochii în patru
vendre des coquilles à ceux qui viennent de Saint-Michel a vinde castraveți la grădinar
vendre la mèche (*fam.*) a trăda un secret; (*arg.*) a ciripi
vendre la peau de l'ours a vinde pielea ursului din pădure
vendre chèrement sa peau, sa vie (*fam.*) a-și vinde scump pielea
vendre ses père et mère a vinde și pe tată-său
vendre sa salade (*fig., pop.*) a vinde o marfă proastă, mardale
venir le bec enfariné, la bouche, la gueule enfarinée (*fig., fam.*) a crede prostește
venir à bout de quelqu'un, de quelque chose a-i veni de hac cuiva, unui lucru
venir à bout d'un travail a termina o treabă
venir comme un cheveu, des cheveux sur la soupe a pica ca musca-n lapte
venir au monde a veni pe lume
en venir aux mains, aux coups a ajunge la bătaie
verser dans la facilité a cădea în superficialitate
verser de l'or à pleines mains a arunca cu banii
verser son sang a-și da viața (pentru o cauză)
vider l'abcès (*fig.*) a sparge buba
vider une affaire, un différend a rezolva o afacere, un diferend
vider son coeur (*fig.*) a-și descărca sufletul
vider les lieux a o lua din loc

vider son sac (*fam.*) 1. a spune tot ce are pe suflet. 2. a mărturisi
virer quelqu'un (*pop.*) a da afară pe cineva
virer à tout vent a se schimba după cum bate vîntul
viser trop haut, trop bas (*fig.*) a avea ambiții prea mari, prea modeste
viser à plaire a căuta să placă
visser à bloc a înșuruba bine
visser quelqu'un (*fam.*) a ține din scurt pe cineva
vivre de l'air du temps 1. a se hrăni cu aer. 2. a fi în pas cu vremea
vivre tant bien que mal a trăi cum dă Dumnezeu, a vegeta
vivre en camp volant (*fig.*) a duce o viață de nomad
vivre comme chien et chat a trăi ca cîinele cu pisica
vivre comme un coq en pâte (*fig.*) a trăi ca în sînul lui Avram
vivre aux crochets, aux dépens de quelqu'un (*fig.*) a trăi pe spinarea cuiva
vivre en, comme un ermite a trăi ca un pustnic
vivre au jour le jour (*fig.*) a trăi de pe o zi pe alta
vivre largement a duce un trai îmbelșugat
vivre sur un grand pied a trăi pe picior mare
vivre de sa plume a trăi din scris, a fi scriitor
se voiler la face, le visage (*fig.*) a-și întoarce fața
voir le dessous des cartes de quelqu'un, d'une affaire a vedea dedesubturile manevrelor cuiva, dedesubturile unei afaceri
voir grand a avea proiecte mari
voir le jour a vedea lumina zilei
voir loin (*fig.*) a vedea lucrurile în perspectivă, a prevedea
voir un malade a consulta un bolnav
voir rouge a vedea roșu înaintea ochilor, a se înfuria
voir d'où, de quel côté souffle le vent (*fig.*) a vedea dincotro bate vîntul
en voir trente-six chandelles a vedea stele verzi
ne voir que par les yeux de quelqu'un (*fig.*) a se încrede orbește în judecata cuiva, a asculta orbește de cineva
ne pas voir plus loin que le bout de son nez (*fig.*) a nu vedea mai departe de vîrful nasului
n'y voir que du feu (*fig.*) a nu vedea, a nu înțelege nimic
voler de ses propres ailes a sta pe picioarele sale
vouloir manger quelqu'un tout cru (*fig.*) a voi să mănînce pe cineva de viu

en vouloir à quelqu'un a purta pică cuiva
ne rien vouloir savoir a nu voi să țină seamă de nimic
s'en vouloir de a-și reproșa că
voyager à l'oeil a călători pe blat
voyager aux frais de l'État, de la princesse a călători pe socoteala statului

■

rien qui vaille nimic care să merite, nimic interesant
vaille que vaille cum o fi
valoir le coup d'oeil a merita să privești
valoir de l'or, son pesant d'or (*fig.*) a face toate paralele
ne rien valoir pour quelqu'un, pour quelque chose a fi nefast pentru cineva, pentru ceva
cela vaut... francs comme un sou face mai mult de... franci
un chien vivant vaut mieux qu'un lion mort mai bine un măgar sănătos decît un filozof ofticos
un tiens vaut mieux que deux tu l'auras (*prov.*) ce-i în mînă nu-i minciună
un homme averti en vaut deux (*prov.*) un om care știe de ce trebuie să se ferească face cît doi
il ne vaut pas la corde pour le pendre (*fam.*) nici de spînzurat nu e bun; nu dai doi bani pe el
le jeu n'en vaut pas la chandelle mai scumpă ața decît fața
tant, autant vaut asta-i
Paris vaut bien une messe merită osteneala
il vaut mieux, mieux vaut e preferabil
ça vaut le coup, la peine (*fam.*) merită osteneala, face
ça vaut mieux (*fam.*) e mai bine așa
ça se vaut (*fam.*) tot aia
ça ne vaut pas un clou, pas un pet de lapin, pas tripette (*fam.*) nu face două parale
cela se vend comme des petits pains se vinde ca pîinea caldă
venir à l'esprit a-i da prin cap, a-i trece prin minte
venons au fait! să trecem la fapte!
qui vivra verra (*prov.*) om trăi și om vedea
on verra bien! să vedem!
il verra de quel bois je me chauffe o să vadă el cu cine are de-a face
ce travail l'a vidé (*fam.*) munca asta l-a dat gata!

cela ne vient même pas à l'idée nici nu intră în discuție
la fortune vient en dormant (*prov.*) norocul vine peste noapte
l'appétit vient en mangeant (*prov.*) pofta vine mîncînd
tout vient à point à qui sait attendre (*prov.*) încet, încet, departe ajungi; cu răbdarea treci și marea
d'où vient que...? cum se face că...?
qui veut noyer son chien l'accuse de la rage (*prov.*) cine vrea să-și înece cîinele spune că e turbat
qui veut voyager loin ménage sa monture (*prov.*) încet, încet, departe ajungi
je veux être pendu si (*fam.*) să-mi tai capul dacă
je ne veux pas le savoir! nu mă interesează!, nu vreau să știu nimic!
cela n'a rien à voir! n-are nici o legătură
(il) faudrait voir à voir! (*pop*). ar trebui să bagi de seamă!, bagă de seamă!
il faut voir venir trebuie să aștepți
je voudrais vous y voir! (*fam.*) aș vrea să te văd în locul meu
tu vois ça d'ici! (*fam.*) închipuiește-ți!
on vous voit venir (*fig.*) ți se cunosc intențiile; se știe unde bați
cela se voit tous les jours e ceva obișnuit
cela se voit comme le nez au milieu de la figure se vede de la o poștă
qui vole un oeuf vole un boeuf (*prov.*) cine fură azi un ou, mîine va fura un bou
il ne l'a pas volé! (*fam.*) bine i-a făcut!
vouloir c'est pouvoir (*prov.*) a voi înseamnă a putea
tu l'as voulu Georges Dandin ți-ai făcut-o cu mîna ta
voyons voir! (*pop.*) ia să vedem!
je l'ai assez vu (*fig., fam.*) sînt sătul de el pînă peste cap
il en a vu dans sa vie a trecut prin multe
j'en ai vu bien d'autres! am văzut și lucruri mai rele!
cela ne s'est jamais vu! unde s-a mai auzit, cine a mai văzut așa ceva?!

Târgu-Mureș